

ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้:

สี่/นวัตกรรม

พัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้:

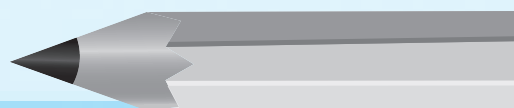

สื่อ/นวัตกรรม

พัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้ : สื่อ/นวัตกรรม พัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๓๙๕-๖๗๒-๙

จัดทำโดย สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถ.เศรษฐศิริ ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๘-๒๘๑๑-๓
โทรสาร ๐-๒๖๔๑-๔๖๕๘

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๘๘ ๕๗๔๖ โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๓๔๓

คำนำ

“ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ” เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ หรือนำไปพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ตามวัย นำสู่การอ่านคล่องเขียนคล่อง โดยได้รวบรวมผลงานของครูผู้สอนภาษาไทยและศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้ทดลองใช้และประสบผลสำเร็จจากการใช้แก้ปัญหาหรือการพัฒนาให้นักเรียนมาระดับหนึ่งแล้ว หนังสือเล่มนี้ได้จัดประเภทเป็นสื่อ/นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๑๒ เรื่อง สื่อ/นวัตกรรมด้านการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน การพัฒนาการสอน และการส่งเสริมการอ่าน จำนวน ๒๙ เรื่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านและผู้ที่สนใจ นำสาระไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและผลงานประกอบการจัดทำหนังสือเล่มนี้ จนทำให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจะนำสื่อการเรียนรู้ วิธีสอน และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการอ่านการเขียน ของนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทนำ

ความเป็นมา

วัตถุประสงค์

การดำเนินงาน

๑

๑

๒

๒

ความรู้เกี่ยวกับสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน

๕

ความหมายของสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน

๖

ความสำคัญและประโยชน์ของสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน

๘

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

๑๑

ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี

๑๘

การเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน

๑๙

การวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน

๒๔

ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้:

สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

๒๙

ด้านการบริหารจัดการ

๑. การแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ตามสไตลส์โซพิย ๒ “ตัวแบบการจัดการ
เชิงพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา”

๒๙

๒. การประกันคุณภาพการอ่านและเขียนภาษาไทย ด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง

๓๕

๓. ๕ ประสานสู่การอ่านออกเขียนได้

๓๘

๔. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย
(ห้องเรียนบริบาล)

๔๕

๕. แบบสอวัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy)

๕๐

๖. คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่าน
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

๕๒

๗. บันได ๔ ขั้นสู่ความสำเร็จการพัฒนาการอ่านการเขียน

๕๔

๘. การนิเทศแบบร่วมทำงานกับครูในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการอ่านรู้เรื่อง
และสื่อสารได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๖๔

๙. การพัฒนานักเรียนอ่านออกเขียนได้ด้วย “กระบวนการ ๕ ขั้นจันทน์ ๑”

๖๗

๑๐. นวัตกรรม หลักสูตรเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้
“๕๕ วัน อ่านออกเขียนได้”

๗๐

๑๑. โครงการโรงเรียนอ่านออกเขียนได้ วิทยาแก้วใหม่แห่งการพัฒนา การอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%	๗๗
๑๒. การอ่านจับใจความสำคัญ “อ่านเรื่องราวเล่าขานวิถีท้องถิ่น”	๘๐
ด้านการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน การพัฒนาการสอน และการส่งเสริมการอ่าน	๘๒
๑. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓	๘๒
๒. หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด หนูน้อยนอนหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๘๖
๓. การพัฒนาความรู้ภาษาไทยจากเพลง เกม บทร้องเล่น และนิทานสระ	๘๙
๔. สอนอย่างไร เด็กอ่านออกเขียนได้ รู้จักฟัง และพูดสื่อสารได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๙๔
๕. ชุดพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ที่เน้นพัฒนาศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล	๙๖
๖. ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓	๙๘
๗. แบบฝึกทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย	๑๐๑
๘. คู่มือวิธีการสอน “อ่านออกต้องเขียนได้ ด้วยตาราง ๔ ช่อง ๗ ขั้นตอน”	๑๐๓
๙. หนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒	๑๐๕
๑๐. นิทานหน้าเดียว เดียวเดียวอ่านได้	๑๐๘
๑๑. หนังสือส่งเสริมการอ่านคล้องเขียนคล้อง และการอ่านจับใจความสำคัญ จากเนื้อหาวีถีชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษา “อ่านเรื่องราวเล่าขานวิถีชีวิตท้องถิ่น”	๑๑๐
๑๒. การพัฒนาการอ่านและการเขียน โดยใช้สื่อแบบฝึก ด้วยวิธีการสอนแบบคู่สัญญา	๑๑๒
๑๓. ชุดพัฒนาการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา	๑๑๕
๑๔. แบบฝึกอ่านไทยให้คล่อง เขียนไทยให้ถูกต้อง	๑๑๘
๑๕. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำในภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ภายใต้กระบวนการพัฒนานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ด้วย “กระบวนการ ๕ ขั้น จินท์ ๑”	๑๒๓
๑๖. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อแก้ปัญหานักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้	๑๒๗

สารบัญ

(ต่อ)

เรื่อง

หน้า

๑๗. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒	๑๒๙
๑๘. แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	๑๓๓
๑๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพื้นฐาน การอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริหาร)	๑๓๖
๒๐. ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกด แม่กบ	๑๔๓
๒๑. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๑๔๕
๒๒. หนังสือส่งเสริมการอ่านแบบสามมิติ สำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ด้านการอ่านการเขียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๖ โรงเรียนบ้านแม่กัวัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑	๑๔๗
๒๓. คู่มือการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	๑๔๙
๒๔. ชุดพัฒนาการสอนอ่านเขียนภาษาไทย โครงการพัฒนาคุณภาพการอ่านการเขียนภาษาไทย	๑๕๑
๒๕. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด คุณธรรมพื้นฐาน ๑๒ ประการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๑๕๔
๒๖. หนังสือส่งเสริมการอ่าน “เด็กดี”	๑๕๖
๒๗. เครื่องมือตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การอ่านคล่องและการเขียนคล่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕ และ ๖	๑๕๙
๒๘. แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวการ์นต์	๑๖๑
๒๙. อ่านเล่นๆ ก็เป็นเรื่อง	๑๖๓
บรรณานุกรม	๑๖๕
ภาคผนวก	๑๖๖
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนา อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้	๑๖๗
คณะผู้จัดทำ	๑๗๑

๑. ความเป็นมา

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ความคิดให้กับพลเมืองของประเทศ โดยเฉพาะในโลกของการเปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวสู่ศตวรรษที่ ๒๑ การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนการวางรากฐานของการสร้างชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำหรับโลกของการเรียนรู้นั้น การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการอ่านและการรู้หนังสือจะนำมาซึ่งความรู้ ความสามารถ และส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ กล่าวได้ว่าหากผู้เรียนมีความบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่านและการรู้หนังสือจะส่งผลให้ประสบความยากลำบากในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นและจะเป็นปัญหาในการดำรงชีวิตต่อไปได้

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดเป้าหมายที่ต้องเร่งดำเนินการ คือ นักเรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ เนื่องจากภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทั้งในขณะที่อยู่ในระดับการศึกษา และในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตใหญ่ สามารถดูแลตนเอง มีอาชีพ และมีรายได้ เป็นนักคิด และเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถอ่าน เขียน และมีทักษะการสื่อสาร เพื่อเป็นฐานในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ได้ดำเนินโครงการเร่งรัดพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เพื่อให้ นักเรียนทุกระดับชั้นอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ โดยประกาศนโยบาย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และเพื่อให้การดำเนินงานจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ขึ้น เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการ บริหารจัดการ ดำเนินการเร่งรัดพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ รวมทั้งพัฒนาสื่อและเสนอวิธีสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหนังสือ “ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ” เล่มนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหวังว่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่าน การเขียนของนักเรียน สำหรับนำไปใช้ในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากได้รวบรวมผลงานของครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้ทดลองใช้และประสบผลสำเร็จจากการใช้แก้ไขปัญหาหรือพัฒนานักเรียนมาระดับหนึ่งแล้ว

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการอ่าน การเขียนของนักเรียน

๓. การดำเนินงาน

๓.๑ นโยบายการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีระบบ เพื่อการพัฒนาเด็ก และเยาวชนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่พร้อมสมบูรณ์ สามารถดำรงตนในสังคมอย่างปกติสุข

การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะ และประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ หากผู้เรียนบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่าน การเรียนรู้ก็ไม่อาจก้าวหน้าได้ และจะประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารให้แก่ประชาชนตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตสูงจนกระทั่งสามารถดูแลตนเอง มีอาชีพ และมีรายได้ เป็นนักคิด และเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งยาวนานถึง ๑๔ - ๑๕ ปี หรือในวัยของการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาในช่วงนี้ให้มั่นคง โดยพิจารณาว่าการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เป็นพื้นฐานสำคัญสูงสุดอันดับแรก ๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน การพัฒนาความสามารถในการอ่าน นอกจากครูจะต้องมีองค์ความรู้ เข้าใจทักษะกระบวนการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะปัจจัยความแตกต่างทางสติปัญญาแล้ว ความแตกต่างทางพื้นฐานครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ การดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพในประชาคมอาเซียนและโลก

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม สนับสนุน เร่งรัดพัฒนาการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเน้นคุณภาพผู้เรียน และได้ประกาศ “ปี ๒๕๕๘ เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” โดยมีมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ ให้นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถ อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ กำกับติดตามการดำเนินงานของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ดำเนินการประกาศนโยบายแก่โรงเรียนในสังกัด มีข้อมูลการอ่านการเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และจัดทำแผนซ่อมเสริม แก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล ปรับระบบบริหารจัดการ และดำเนินการกำกับ ติดตาม นิเทศ จัดทำแผนงาน/โครงการ และกิจกรรม ให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในการดำเนินงานแก้ไข ปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนอย่างจริงจังต่อเนื่อง และรายงานความก้าวหน้าของ การดำเนินงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) สถานศึกษา ประกาศนโยบายให้ครูและผู้เกี่ยวข้องทราบ และต้องดำเนินการทุกวิถี เพื่อให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ตามมาตรฐานหลักสูตร โดยเฉพาะนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ปรับระบบบริหารจัดการให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน ของนักเรียน มีแผนซ่อมเสริมนักเรียนทุกคนที่มีปัญหา และซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลให้แล้วเสร็จภายใน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ประสานผู้ปกครองให้รับทราบปัญหาและมีส่วนร่วมเอาใจใส่ดูแล บุตรหลานอย่างใกล้ชิด กำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือครูแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียน และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างใกล้ชิด

๓.๒ ขั้นตอนการจัดทำหนังสือ “ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ”

๑) ประชุมคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานคัดสรรสื่อการเรียนรู้ วิธีสอน และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ โดยจัดประชุมระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมไฮเต็ล เดมีอค กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประชาสัมพันธ์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดส่งสื่อการเรียนรู้ วิธีสอน และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีผลงานที่ส่งเพื่อรับการพิจารณาคัดเลือก จำนวนทั้งสิ้น ๙๙ รายการ การประชุมครั้งนี้ คณะกรรมการได้ร่วมกำหนดแนวทางการคัดสรร และเมื่อพิจารณาตามแนวทางการคัดสรรแล้ว มีผลงานที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกจำนวน ๔๕ ผลงาน

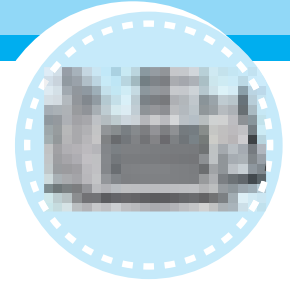
๒) ประชุมคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เพื่อคัดสรรสื่อการเรียนรู้ วิธีสอน และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ โดยจัดประชุมระหว่างวันที่ ๒ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมรอยัล เบญจา กรุงเทพมหานคร การประชุมครั้งนี้ได้ให้ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานภาษาไทยและครูผู้สอนที่ผลงานผ่านการพิจารณาคัดเลือกนำเสนอ โดยใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นคณะกรรมการร่วมจัดทำต้นฉบับเอกสาร “ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ”

๓) ประชุมคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ และผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำรูปแบบหนังสือ เพื่อเรียบเรียงต้นฉบับระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมรอยัล เบญจา กรุงเทพมหานคร

๓.๓ การนำหนังสือ “ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ” ไปใช้

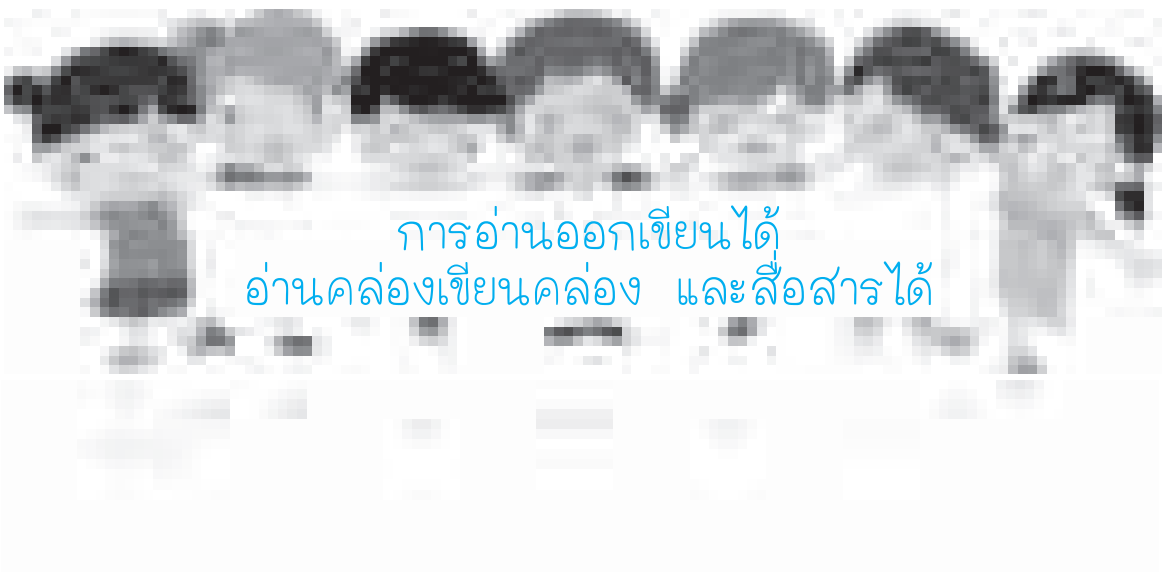
การนำหนังสือ “ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ” ไปใช้ ครูผู้สอนต้องมีข้อมูลสภาพปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียน และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการพิจารณาเลือกสื่อ/นวัตกรรมจะต้องมีความสอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน โดยครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาในหนังสือ “ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ” ให้เข้าใจอย่างละเอียดเพื่อสามารถนำไปปรับใช้เพื่อให้เข้ากับบริบทของตนเอง

ความรู้เกี่ยวกับสื่อ/ นวัตกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ สื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้อาจมีหลากหลายประเภท ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือก ออกแบบ หรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ในที่นี้จะกล่าวถึงสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ความหมายของสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน
๒. ความสำคัญและประโยชน์ของสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน
๓. ประเภทของสื่อการเรียนการสอน
๔. ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี
๕. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน
๖. การวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน

๑. ความหมายของสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอน

๑.๑ ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

จินตนา ไบกาชุยี (๒๕๔๐) ระบุว่า สื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials) หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์เรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการ และความรู้สึกรักนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (๒๕๕๔) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ (สิ่งสิ้นเปลือง) อุปกรณ์ (เครื่องมือที่ไม่ฝุ่พังได้ง่าย) และวิธีการ (กิจกรรม ละคร เกม การทดลอง ฯลฯ) ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอน ส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ (อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ทักษะคตติ และค่านิยม) และทักษะไปยัง ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัชรพล วิบูลยศริน (๒๕๕๖) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือสื่อกลางในกระบวนการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือ เครื่องมือสำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ความหมายของ
สื่อการเรียนการสอน

๑.๒ ความหมายของนวัตกรรมการเรียนการสอน

Rogers (๑๙๙๕) ระบุว่า นวัตกรรม หมายถึง แนวความคิด วิธีการปฏิบัติ หรือวัสดุสิ่งของ ซึ่งบุคคลรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่

Makeown (๒๐๐๘) ระบุว่า นวัตกรรม หมายถึง การกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งอาจหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การผลิต กระบวนการ หรือองค์การ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (๒๕๒๑) กล่าวว่า นวัตกรรม หมายถึง วิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ ที่แปลกไปจากเดิม โดยอาจจะได้มาจากการคิดค้นพบวิธีการใหม่ ๆ ขึ้นมา หรือมีการปรับปรุงของเก่าให้เหมาะสม และสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ได้รับการทดลองพัฒนาจนเป็นที่เชื่อถือแล้วว่า ได้ผลดีในทางปฏิบัติ ทำให้ระบบก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัชรพล วิบูลยศรีน (๒๕๕๖) กล่าวว่า นวัตกรรม คือ แนวคิด วิธีการปฏิบัติ หรือสิ่งใหม่ที่ยังไม่แพร่หลายหรือยังไม่เคยใช้มาก่อน และเข้ามาเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือสิ่งที่มีอยู่เดิม โดยผ่านการคิดค้นประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่หรือพัฒนาจากของเดิมที่มีอยู่ให้ทันสมัย และปรับปรุงจนใช้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (๒๕๕๗) ระบุว่า นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (๒๕๕๗) ระบุว่า นวัตกรรม การเรียนการสอน คือ สื่อการสอนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยผ่านการผลิต การทดลองใช้ ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพ แล้วจึงนำไปใช้จริงอย่างได้ผล

กิดานันท์ มลิทอง (๒๕๕๓) กล่าวว่า นวัตกรรม เป็นแนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใครใช้มาก่อนหรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานอีกด้วย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มากในวงการศึกษาเรียกว่า นวัตกรรมการศึกษา (Educational innovation)

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า นวัตกรรม การเรียนการสอนหมายถึง แนวคิด เทคนิค วิธีการ หรือสื่อ/อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยนวัตกรรม อาจเกิดจากการคิดค้นขึ้นใหม่ หรือปรับปรุงจากที่มีอยู่เดิม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้ที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ความหมายของ นวัตกรรม การเรียนการสอน

๒. ความสำคัญและประโยชน์ของสื่อ/ นวัตกรรมการเรียนการสอน

สื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของสื่อ/นวัตกรรมการเรียนการสอนไว้ อาทิ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (๒๕๔๗) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ นอกจากมีบทบาทเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้วยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่

๑. ความรู้ สื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เชิงเนื้อหา ความรู้เชิงกระบวนการ และความรู้เชิงประจักษ์ จากการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมพัฒนาความอยากรู้อยากเห็นเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมการค้นหาและการเชื่อมโยงสาระที่ได้เรียนรู้ระหว่างวิชาต่าง ๆ เข้ากับประสบการณ์ส่วนตัว หรือกิจกรรมที่ปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคมในวงกว้าง

๒. ทักษะ สื่อการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ ทักษะพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการจัดการ ทักษะในงานอาชีพ เป็นต้น

๓. คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม สื่อต่าง ๆ นอกจากจะให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะแล้ว ยังมุ่งให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ เห็นคุณค่าในตนเอง ภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสำนึกทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ ยอมรับค่านิยมที่ดีงาม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (๒๕๕๔) กล่าวว่า สื่อมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษาไทย คือ

๑. สื่อการสอนทำให้การเรียนภาษาไทยมีความหมาย การเรียนภาษาไทยไม่ใช่เรียนด้วยการท่องจำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แต่เรียนด้วยความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้ เช่น ต้องการสอนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ใช้คำ สวัสดิ์ ชอบใจ หรือชอบคุณ และคำขอโทษได้ โดยไม่ต้องให้นักเรียนท่องจำคำเหล่านั้น ใช้เมื่อใด ก็ใช้สื่อการสอน การเล่นบทบาทสมมติให้นักเรียนทักทาย “สวัสดิ์” เมื่อพบกัน นักเรียนทำหนังสือตลก เพื่อนเก็บหนังสือให้ นักเรียนกล่าวคำว่า “ชอบใจ” เมื่อครูเก็บหนังสือให้นักเรียนไหว้และกล่าวคำ “ขอบคุณ” จากการเล่นบทบาทสมมติ นักเรียนจะจำคำ ความหมายของคำ และโอกาสที่ใช้คำกล่าวนั้นได้อย่างมีความหมาย

๒. ทำให้เรียนได้รวดเร็ว ผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาอธิบายความหมายหรือวิธีการอย่างยืดเยื้อ เพียงใช้สื่อการสอน นักเรียนก็สามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว เช่น ต้องการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ให้เข้าใจเรื่อง กลอน ๔ ครูใช้สื่อการสอน คือ ตัวอย่างแผนผังของกลอน ๔ ประกอบการอธิบาย นักเรียนจะเข้าใจทันที

๓. ทำให้สามารถจดจำความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนได้อย่างแม่นยำ การสอนให้นักเรียนเรียนรู้การประสมคำ โดยใช้แป้นหมุนประสมคำ นักเรียนจะจำเสียงสระได้ และเมื่อประสมกับพยัญชนะต่าง ๆ ก็สามารถอ่านเป็นคำได้อย่างแม่นยำ

๔. ทำให้บทเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย การอธิบายเนื้อหาความรู้ หรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ทางภาษา ถ้ามากเกินไปหรือซ้ำซากจะทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย เมื่อใช้สื่อการสอนช่วยทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ เช่น ใช้เทปเสียงเป็นสื่อการสอนในการสอนฟัง เพื่อฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม หรือบันทึกเรื่องราวที่สำคัญ เพื่อฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญ หรือบันทึกทำนองเสนาะให้นักเรียนฝึกอ่าน เป็นต้น

๕. ทำให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียน สื่อการสอนทำให้การเรียนภาษาไทยสนุกสนานมีการเคลื่อนไหว ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน เช่น การสอนภาษาไทยโดยใช้เกมต่าง ๆ ได้เคลื่อนไหวได้แข่งขัน เช่น เกมการแข่งขันตอบคำถามในการสอนสะกดคำ นักเรียนได้รับความรู้และสนุกสนาน ทำให้สนใจและตั้งใจเรียน

นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนยังมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในฐานะตัวกลางที่ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. การเพิ่มจำนวนนักเรียน สื่อการสอนมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

๒. สื่อการสอนช่วยแก้ปัญหาค้นหาพื้นฐานหรือภูมิหลังของผู้เรียนที่แตกต่างกัน

๓. สื่อการสอนช่วยทำให้ครูสอนได้ดีขึ้น และช่วยทำให้การสอนของครูบรรลุเป้าหมาย

๔. สื่อการสอนสำเร็จรูปช่วยให้นักเรียนที่อยู่ในสภาพเสียเปรียบ สามารถเรียนได้ทัดเทียมผู้ที่มีฐานดีขึ้น

วัชรพล วิบูลยศรีน (๒๕๕๖) ระบุถึงความสำคัญและประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

๑. ได้รับความสนใจ โดยแสดงรูปภาพบนหน้าจอ คำถามบนกระดาน หรือการเล่นเพลง เมื่อผู้เรียนเข้ามาในชั้นเรียนหรือเข้าสู่บทเรียนจะช่วยเพิ่มความสนใจให้กับผู้เรียนได้

๒. ทบทวนความรู้เดิมด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาก่อน และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้เนื้อหาใหม่

๓. นำเสนอวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละวันแก่ผู้เรียน

๔. นำเสนอเนื้อหาใหม่ (ข้อความ ภาพยนตร์ วิดีโอ) ให้กับผู้เรียน เพื่อเพิ่มการจดจำเนื้อหาให้มากขึ้น สื่อการเรียนการสอนนอกจากจะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาใหม่ได้มากขึ้นแล้ว ยังช่วยส่งผ่านเนื้อหาใหม่ไปยังผู้เรียนได้อีกด้วย

๕. สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการขยายประสบการณ์ โดยจำลองโลกภายนอกเข้ามาในชั้นเรียนเมื่อไม่สามารถพาผู้เรียนออกสู่โลกภายนอกได้ เช่น การใช้สื่อการเรียนการสอนจะช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยการนำเสนอตัวอย่างหลากหลายรูปแบบ ทำให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ใหม่ได้ แม้อาจไม่ได้พบสิ่งนั้นโดยตรง

๖. กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองของผู้เรียนผ่านการนำเสนอข้อมูลและการถามคำถามของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์จากการตอบคำถามนั้น

๗. ให้ผลป้อนกลับที่สัมพันธ์กับแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดในชั้นเรียนได้
๘. สร้างความคงทนในการจำและการถ่ายโยงการเรียนรู้ โดยใช้รูปภาพเพื่อช่วยให้เกิดความคงทนในการจำ จะทำให้ผู้เรียนมองเนื้อหาบทเรียนเป็นภาพและถ่ายโยงความคิดที่เป็นนามธรรมไปสู่รูปธรรมซึ่งจดจำได้ง่ายกว่า
๙. ประเมินความสามารถ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือในการเสนอคำถามเพื่อประเมินผู้เรียนในชั้นเรียน หรือผู้เรียนสามารถส่งการนำเสนอโครงการต่าง ๆ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนได้

๓. ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย แบ่งได้เป็น ๑) สื่อการสอนภาษาไทยประเภทวัสดุ ๒) สื่อการสอนภาษาไทยประเภทอุปกรณ์ ๓) สื่อการสอนภาษาไทยประเภทวิธีการ รายละเอียดดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ๒๕๕๔)

๓.๑ สื่อการสอนภาษาไทยประเภทวัสดุ

สื่อการสอนภาษาไทยประเภทวัสดุ ครูผู้สอนสามารถฝึกทักษะการพูด การเขียน การอ่าน และการฟัง สื่อการสอนภาษาไทยประเภทวัสดุที่นิยมใช้กันมาก คือ หนังสือเรียน คู่มือการสอนภาษาไทย หนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด แผนภูมิ บัตรคำ บัตรภาพประกอบคำ ภาพ หุ่น ซีดีเสียง วีดิทัศน์ สไลด์คอมพิวเตอร์ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

๑) หนังสือเรียน เป็นสื่อการสอนที่ใช้ (๑) ฝึกทักษะการอ่านให้นักเรียนให้อ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง (๒) ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน เพราะเรื่องราวในหนังสือเรียน เป็นเรื่องที่สนุกสนาน ชวนคิด ชวนติดตาม ทำให้นักเรียนสนใจใคร่รู้ ใคร่อ่าน และเป็นการปลุกฝัง และสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน และ (๓) ส่งเสริมการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ หนังสือเรียนภาษาไทย มีส่วนที่เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า

๒) คู่มือการสอนภาษาไทย เป็นสื่อการสอนที่มีความสำคัญมากสำหรับครูผู้สอน เพราะใช้ ประกอบการสอนทุกครั้งเพราะเป็นเอกสารที่กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียน กำหนดเนื้อหา สาระของบทเรียน มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา และกำหนด สื่อการสอน

๓) หนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านประกอบ เป็นการสอนที่จำเป็นต้องใช้ นักเรียนได้อ่านด้วย เพราะเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียนให้มากขึ้น ครูต้องจัดหา หนังสือเสริมการอ่าน หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ตรงกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับวัยให้นักเรียนอ่าน

๔) แบบฝึกหัด เป็นเอกสารเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนการเขียนและการใช้ภาษาให้มีความถูกต้องคล่องแคล่วและชำนาญขึ้น เมื่อนักเรียนเรียนหนังสือจบบทหนึ่ง ๆ นักเรียนจะต้องทำ แบบฝึกหัดบทนั้น เพราะแบบฝึกหัดดังกล่าวนี้ นอกจากจะฝึกฝนทักษะการเขียนแล้วยังเป็นการ เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตของนักเรียนด้วย โดยทั่วไปแบบฝึกหัดภาษาไทย จะมีจำนวนแบบฝึกหัดเท่ากับบทเรียนของแต่ละชั้น เพราะเป็นแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะ หลังจากเรียนจบบทเรียนแต่ละบท แบบฝึกหัดภาษาไทยเป็นสื่อการสอนให้นักเรียนฝึกฝน หลังจากที่ได้เรียนรู้หลักเกณฑ์หรือตัวอย่างแล้ว เป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ได้เรียนมาแล้ว ทำให้นักเรียนเพิ่มพูนประสบการณ์ในการใช้ภาษาด้วยการใช้แบบฝึกหัดฝึกฝน

๕) แผนภูมิ เป็นสื่อการสอนที่ครูนิยมใช้ มี ๔ ประเภท คือ แผนภูมิประสมการณณ์ แผนภูมิสรุปเนื้อหา แผนภูมิแสดงส่วนสำคัญ และแผนภูมิแสดงหลักเกณฑ์ ดังนี้

- แผนภูมิประสมการณณ์ เป็นการฝึกอ่านข้อความจากแผนภูมิสำหรับนักเรียนประถมศึกษา วิธีการสอนโดยจัดให้นักเรียนมีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งแล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องจากประสบการณ์นั้น ครูเขียนข้อความที่นักเรียนช่วยกันเล่าลงบนกระดานดำ จนจบข้อความ จัดข้อความให้ได้ความกะทัดรัด แล้วครูลอกข้อความลงในแผนภูมิ แล้วให้นักเรียนอ่านแผนภูมิจากซ้ายไปขวาในการอ่านแต่ละครั้ง ครูควรชี้ไม่ชี้่าใต้บรรทัดที่นักเรียนกำลังอ่านจากซ้ายไปขวา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ๒๕๕๔: อ้างอิงจากรชนิวีวรรณ ศรีไพวรรณ. ๒๕๕๐)

- แผนภูมิสรุปเนื้อหา เพื่อสรุปความรู้ที่เรียนแต่ละเรื่อง บท หรือตอน อาจมีภาพประกอบด้วย เช่น แผนภูมิ “การฟังที่ดี” ใช้ประกอบเมื่อสอนทักษะฟัง โดยให้นักเรียนอ่านแล้วปฏิบัติกิจกรรม เช่น สรุปใจความเป็นข้อ ๆ อภิปรายหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ฝึกปฏิบัติ ฯลฯ

- แผนภูมิแสดงส่วนสำคัญ เช่น การแต่งกายของตัวละคร แสดงความเกี่ยวข้องของตัวละครในบทเรียน แสดงเส้นทางการเดิน หรือที่ตั้งเมืองตามเนื้อหาในบทเรียน ฯลฯ

- แผนภูมิแสดงหลักเกณฑ์ เช่น แผนภูมิแสดงหลักเกณฑ์การอ่านคำ หรือลักษณะคำต่าง ๆ

๖) บัตรคำ เป็นสื่อการสอนประเภทหนึ่งใช้ในการสอนอ่านคำหรือสอนคำใหม่ให้เข้าใจความหมาย เมื่อนักเรียนอ่านได้และรู้ความหมายแล้วก็ให้เขียนต่อไปเป็นบัตรพยัญชนะ บัตรสระ บัตรวรรณยุกต์ เพื่อสอนประสม เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ รู้ความหมายแล้ว ให้นักเรียนเขียนคำ นอกจากนี้ยังมีบัตรกลุ่มวลี และบัตรแถบประโยคใช้สอนอ่านเพื่อเข้าใจความหมาย

๗) บัตรภาพประกอบคำ เพื่อสอนอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ใช้ประกอบการสอนความหมายของคำ ครูยกบัตรคำ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าภาพกับตัวหนังสือมีความหมายอย่างเดียวกัน ถ้าการใช้บัตรคำกับภาพแยกกันคนละบัตรทำให้สับสนเปลืองมาก อาจใช้บัตรที่มีคำและภาพก็ได้ เพื่อสอนให้รู้จักความหมายของคำในขั้นแรกใช้กระดาษติดตัวหนังสือไว้ก่อน ขั้นต่อไปจึงใช้บัตรภาพประกอบคำให้นักเรียนอ่านคำ

๘) ภาพหรือรูปภาพ เป็นสื่อการสอนที่นิยมนำมาใช้ในการสอนภาษาไทย เช่น ภาพสัตว์ ภาพตัวละคร ภาพสถานที่ ฯลฯ เราใช้ภาพเพื่อฝึกการตีความหมายหรือการแปลความหมาย (อ่านในใจ) เมื่อนักเรียนเห็นภาพจะเข้าใจความหมายและเข้าใจเรื่องราวจากภาพ นอกจากนี้ เราใช้ภาพประกอบเรื่องราวหรือข้อความนั้นให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น

๙) หุ่น เป็นสื่อการสอนฝึกทักษะการฟังและการพูดที่นิยมกันมาก คือ หุ่นกระบอก หุ่นนิ้วมือ และหุ่นสวมมือ

๑๐) ซีดีเสียง ใช้บันทึกเรื่องราวหลายประเภท เช่น ข่าว คำบรรยาย การอภิปราย ฯลฯ การให้นักเรียนฟังซีดีเสียงเพื่อฝึกทักษะการฟังได้

๑๑) วีดิทัศน์ เสนอภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว และเสียงในการสอนภาษาไทยอาจบันทึกละครเรื่องที่มีเนื้อหาในเรื่องวรรณคดีให้นักเรียนชม หรือผลิตวีดิทัศน์วิธีการพูดในโอกาสต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ชม ซึ่งนักเรียนจะได้ยินทั้งเสียงพูด ยังได้เห็นถึงสีหน้าและท่าทางของผู้พูด

๑๒) สไลด์คอมพิวเตอร์ เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งรู้จักกันดี ในปัจจุบันเรียกว่า Power Point หรือแผ่นสไลด์ด้วยคอมพิวเตอร์ มาใช้แทนการเขียนบนกระดานดำของครู สไลด์คอมพิวเตอร์ถ้าผลิตอย่างมีคุณภาพช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียน ครูสอนภาษาไทยสามารถนำมาใช้ในการสอนหลักการใช้ภาษาได้

๑๓) รายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ใช้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง ทักษะการพูดได้อีกด้วย

๑๔) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Book ใช้เป็นสื่อในการสอนภาษาไทยผลิตได้ไม่ยาก แต่เหมาะกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษามากกว่าระดับประถมศึกษา เพราะต้องมีสมาธิในการเรียนรู้ค่อนข้างมาก การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อในการสอนควรมีเสียงบรรยาย นักเรียนจะมีความรู้เหมือนเรียนกับครูในชั้นเรียน และควรมหาภาพเพื่อทำให้น่าสนใจมากกว่าที่จะเสนอแต่ตัวอักษรเพียงอย่างเดียว

๑๕) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีกประเภทหนึ่งครูอาจนำมาใช้

ในการฝึกนักเรียนในการใช้ภาษา ในรูปแบบฝึกหัดจะช่วยให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย หรือสร้างเป็นสถานการณ์จำลองหรือเกมเพื่อฝึกนักเรียนในเรื่องการใช้ภาษา

๓.๒ สื่อการสอนภาษาไทยประเภทอุปกรณ์

๑) เครื่องเล่นซีดี เครื่องเล่นเทปเสียงปัจจุบันจะไม่ค่อยนำมาใช้แต่ก็ยังมียังบ้าง ในบางโรงเรียนที่ยังใช้เทปคาสเซ็ทในการสอน นิยมใช้เครื่องซีดีประเภท MP3 และ MP4 กัน ราคาไม่แพง ขนาดเล็กใช้ได้สะดวก ในอนาคตก็อาจพัฒนาให้เล็กลงไปอีก บางและเบา ซึ่งสะดวกสำหรับนักเรียน และครูผู้สอนจะใช้ในการฟังบทเรียน ฟังตัวอย่างต่าง ๆ ที่ครูจัดทำหรือผลิตขึ้นให้นักเรียน

๒) เครื่องเล่นดีวีดี เครื่องเล่นเทปภาพหรือเครื่องเล่นดีวีดีทัศน์ใช้กับเทปภาพหรือดีวีดีทัศน์ โรงเรียนส่วนใหญ่อาจมีใช้แต่ในปัจจุบันนิยมใช้เครื่องดีวีดีแทน เพราะขนาดเบาและตัววัสดุที่ใช้คือ ดีวีดี ซึ่งบรรจุเนื้อหาได้มากกว่าซีดี ถ้ามีเครื่องดีวีดีใช้ได้ทั้งซีดีและดีวีดีได้ ราคาของเครื่องก็ไม่แพง สื่อประเภทนี้โรงเรียนทุกโรงเรียนน่าจะมีไว้ใช้ในการเรียนการสอนเคลื่อนย้ายไปมากี่สะดวก

๓) เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นสื่อประสมประเภทอุปกรณ์ที่ใช้กับแผ่นใสบางโรงเรียนยังอาจใช้เครื่องประเภทนี้อยู่ การใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะไม่ต้องกังวลเรื่องห้องเรียนต้องมีติด เพราะสามารถใช้ได้กับห้องเรียนที่มีแสงสว่าง แต่เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีความหนัก แต่ใช้ได้สะดวกกว่ากระดานดำ

๔) เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นเทคโนโลยีที่เริ่มมีบทบาทต่อการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียน โรงเรียนทั่วไปจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ใช้ในการเรียนการสอน ครูสอนภาษาไทยสามารถผลิตหรือจัดหาวัสดุที่เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้นักเรียนได้ศึกษาต่อไป และยังใช้กับสไลด์คอมพิวเตอร์ได้อีกด้วย

๕) เครื่องแอลซีดี เป็นเครื่องมือที่ใช้นํายใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้ต้องบํารุงรักษา เพราะหลอดจะขาดหรือเครื่องจะชำรุดเสียหายง่าย โรงเรียนส่วนใหญ่อาจ ยังไม่มีเครื่องแอลซีดีใช้ มักนิยมใช้ในห้องประชุมหรือห้องบรรยายขนาดใหญ่

๖) เครื่องฝึกอ่านเร็ว เป็นอุปกรณ์ที่ต้องใช้ประกอบสื่อการสอนอื่น คือ แถบคำ ประโยค ข้อความ เรื่องราว ฯลฯ เพื่อฝึกให้นักเรียนกวาดสายตาได้เร็ว และอ่านได้เร็ว

๓.๓ สื่อการสอนภาษาไทยประเภทวิธีการ

๑) การสาธิต การสาธิตมีลักษณะที่สำคัญ คือ นักเรียนจะสังเกตจากผู้สาธิต การสาธิต ช่วยเสนอประสบการณ์แก่ผู้เรียนได้มาก วัตถุประสงค์สำคัญของการสาธิต คือ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาวิชาได้ภายในเวลารวดเร็ว การสาธิตที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการวางแผน ดังนี้ (๑) กำหนดขั้นตอน แต่ละขั้นว่าจะสาธิตทักษะใด กระบวนการหรือวิธีการใดให้เหมาะสมกับเวลา (๒) ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ สาธิตว่าเหมาะสมก่อนที่จะสาธิต (๓) ควบคุมว่าสถานที่ที่จัดเพื่อสาธิตนั้นนักเรียนมองเห็นได้ทั่วถึง ถ้าห้องเรียนมีจำนวนมากก็ควรติดกระจกข้ามศีรษะไว้เหนือโต๊ะสาธิต ในขั้นสาธิตดำเนินการดังนี้ ก่อนอื่น ให้นักเรียนได้ทราบคำจำกัดความกว้าง ๆ ของทักษะ กระบวนการ หรือวิธีการเสียก่อน ขณะที่สาธิต ข้อความใดที่สำคัญให้เขียนไว้บนกระดาน (๒) ทักษะที่ใช้เพื่อสาธิต คือ การพูด กับทักษะทางกายภาพ ผู้สาธิตควรใช้ทักษะการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนสนใจขั้นตอนแต่ละขั้นที่ได้สาธิตให้ชม (๓) การสาธิต แต่ละครั้งไม่ควรจะให้นักเรียนลงมือกระทำตามทันทีทันใด และ (๔) ครูควรทบทวนขั้นตอนวิธีทำให้อีกครั้งก่อนจะให้นักเรียนปฏิบัติขณะที่นักเรียนฝึกทักษะผู้สอบควรดูแลแก้ไขและให้กำลังใจ

๒) การจำลองสถานการณ์เพื่อการแสดงบทบาทสมมุติ เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ผู้สอน นำมาเป็นสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี การจำลองสถานการณ์เพื่อแสดงบทบาทสมมุติ เป็นกิจกรรมที่จัด สถานการณ์ที่นักเรียนให้แสดงออกทางสีหน้าท่าทางเลียนแบบของจริงที่ตนคิดว่าควรจะเป็นการจำลอง

สถานการณ์เพื่อแสดงบทบาทสมมุติแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ (๑) การแสดงนาฏการ วิธีการแสดงแบบนี้ผู้แสดงต้อง ฝึกซ้อมแสดงท่าทางหรือภาพมาล่วงหน้า (๒) การแสดง ทันทีทันใด วิธีนี้ผู้แสดงไม่ต้องฝึกซ้อมมาก่อน เมื่อเรียนไปถึง ตอนใด ครูก็กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนได้ทันทีโดยแสดง ความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นการแสดงบทบาทของบุคคล และ (๓) การแสดงโดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเรื่องราวขึ้น เป็นการผสมผสานระหว่างแบบที่ ๑ และแบบที่ ๒ คือ ผู้แสดง ต้องแสดงบทบาทที่คิดขึ้นเองบ้าง และตามกำหนดไว้บ้าง

๓) เกมในการเรียนการสอนภาษาไทยเราอาจนำเกมมาเป็นเครื่องช่วยสอนได้ทั้งการอ่าน การเขียน หลักภาษา การใช้ภาษา และวรรณคดี

๔) การฝึกปฏิบัติ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่เน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เช่น ในการสอนให้นักเรียนพูดในโอกาสต่าง ๆ นอกจากจะให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์แล้วก็ให้นักเรียนได้ฝึกพูด ในการฝึกปฏิบัติที่ดีต้องมีตัวแบบที่ดีจะทำให้ผู้เรียนหรือวิธีปฏิบัติได้ถูกต้อง กรณีที่มีการฝึกปฏิบัติที่มีหลายขั้นตอนควรให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแต่ละขั้นตอนให้เกิดความชำนาญจึงจะไปขั้นตอนต่อไป ดังนั้น อาจจะต้องมีสื่อหรือตัวแบบที่แสดงซ้ำหลายครั้ง ให้นักเรียนเห็นจนนักเรียนทำได้

๕) การแสดงนิทรรศการ เป็นกิจกรรมและวิธีการสอนภาษาไทยอีกรูปแบบหนึ่ง ที่จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะนิทรรศการเปรียบได้กับการนำรูปแบบต่าง ๆ มาจัดแสดง เช่น รูปภาพ กราฟฟิก หรือวัสดุ ๓ มิติ ให้เรื่องราวรายละเอียดความรู้ที่เป็นประโยชน์ นิทรรศการช่วยจูงใจให้ผู้เรียนนั้นอยากเรียน พัฒนาความคิดของผู้เรียนและช่วยสรุปบทเรียน

๔. ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (๒๕๔๗) ระบุว่า สื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องและหลักสูตรการสอนต่าง ๆ เพื่อจะทำให้สื่อนั้นมีคุณภาพสามารถส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการเรียนการสอนที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ของหลักสูตร

๒. เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน

๓. ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นขั้นตอนจากง่าย ๆ ไปหายาก

๔. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็ว และประหยัดเวลา

๕. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต การใช้ และการประเมินผลสื่อ

๖. ได้รับความสนใจของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถตอบสนองได้ทันที

๗. ส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาที่สอน

๘. มีความประณีต ขนาดเหมาะสมกับผู้เรียนที่จะใช้ประกอบกิจกรรมระหว่างเรียน และเหมาะสมกับการสอนของครู เช่น ถ้าสื่อชิ้นนั้นต้องนำมาแสดงให้นักเรียนดูหน้าชั้น ก็จะต้องมีขนาดใหญ่พอที่นักเรียนทุกคนในชั้นจะสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน รูปร่าง สี ได้รับความสนใจ และมีความชัดเจน

๙. ให้คุ้มค่าคุ้มเวลา และแรงงาน

๑๐.. สื่อที่ดีควรผ่านการทดลองใช้ และแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

๕. การเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน

การเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง โดย ดร.เอ็ดการ์ เดล ได้กำหนดหลักการไว้ว่า “มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น หากการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์รูปธรรม และการเรียนรู้จะน้อยลง หากการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์นามธรรม” โดย ดร.เอ็ดการ์ เดล ได้กำหนดประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุดไว้ที่ฐานกรวย และประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมมากที่สุดไว้ที่ยอดกรวย และได้แบ่งลำดับขั้นของประสบการณ์เป็น ๑๐ ขั้น ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ๒๕๕๗)

ภาพแสดงแบบจำลองกรวยแห่งประสบการณ์

๑. ประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้นตามเจตนา เป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้ประสบสัมผัสเอง ด้วยประสาททั้ง ๕ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ตรงนั้น เพื่อให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ตัวอย่างการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้แก่ การฝึกขับเครื่องบินหรือรถยนต์ การฝึกงานในโรงเรียน การทดลองวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการ และการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เพื่อเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีชาวบ้าน

๒. ประสบการณ์จากการจำลองสถานการณ์หรือของจริง เป็นการเรียนรู้จากการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริง ใช้ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงได้ เนื่องจากต้องใช้จ่ายมากหรือประสบการณ์นั้นไม่สามารถนำมาทำให้เกิดขึ้นจริง ๆ และการให้ได้เรียนรู้จากรูปจำลองของจริงต่าง ๆ เช่น การฝึกขับเครื่องบินในห้องจำลองสถานการณ์ การทดลองผ่าตัดกับหุ่นยนต์จำลองสถานการณ์ การเรียนสรีรวิทยาจากหุ่นจำลองร่างกายมนุษย์ เป็นต้น

๓. ประสบการณ์จากการแสดงบทบาทละคร หรือประสบการณ์นาฏการ เป็นการจำลองสถานการณ์ประหนึ่ง แต่ยังไม่จริงจังเท่าการจำลองสถานการณ์ ช่วยให้ผูเรียนเกิดการเรียนรูจากละครตามที่กำหนดไว้ ทำให้ผูเรียนได้เรียนรูเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองแสดงบทบาทหรือละครที่ขึ้น ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการแสดงบทบาทหรือละครอาจเกิดขึ้นโดยไม่ต้องใช้ฉาก หรือสร้างสภาพแวดล้อมแต่ประการใด

๔. ประสบการณ์จากการสาธิต เป็นประสบการณ์ที่เกิดจากการที่มีการแสดงให้ดู คือหลักปฏิบัติการผลิต และการใช้วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ ใช้ในการเรียนรูที่เกี่ยวกับกระบวนการและการปฏิบัติงาน อาทิ การสาธิต การปลูกข้าว การใช้จักรเย็บผ้า การเขียนภาพด้วยสีถ่าน ฯลฯ ผูเรียนจะสามารถสังเกตขั้นตอนรายละเอียดและการทำงานของเครื่องมือที่ใช้อย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติตามได้ทันที

๕. ..ประสบการณ์จากทัศนศึกษา เป็นประสบการณ์เรียนรูจากการท่องเที่ยวไปหรือทัศนศึกษาทำให้ผูเรียนเกิดการเรียนรูจากสิ่งที่ได้ดู การท่องเที่ยวอาจเป็นการไปดูกิจการในโรงงานอุตสาหกรรมหรือทัศนจรไปตามสถานที่ต่าง ๆ การพานักเรียนอนุบาลออกไปเดินสังเกตพืชและสัตว์ที่สนามของโรงเรียน หรือที่ถนนหน้าโรงเรียน ก็ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวเช่นกัน ในการท่องเที่ยวหากมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้า พร้อมเตรียมคำถามให้สัมภาษณ์ หรือหลักในการสังเกตก็จะทำให้เพิ่มการเรียนรูได้ดีขึ้นกว่าการเดินทางไปเฉย ๆ

๖. นิทรรศการ เป็นการจัดประสบการณ์ที่มีระบบการนำประสบการณ์หลายอย่างมาผสมผสานกัน เพื่อแสดงให้เห็นกระบวนการทำงาน องค์กร หรือเรื่องราวต่าง ๆ มีการใช้รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ โปสเตอร์ คำบรรยาย ฯลฯ การจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนเป็นการจัดนิทรรศการประเภทหนึ่ง แม้ความเป็นรูปธรรมลดน้อยลงไป แต่คุณค่าของนิทรรศการมีมาก เพราะได้รวมสื่อหลายประเภทเข้าด้วยกัน

๗. ภาพยนตร์และโทรทัศน์ เป็นการเสนอภาพเคลื่อนไหวที่มีเสียงประกอบทั้งภาพยนตร์และโทรทัศน์ให้ประสบการณ์มีความเป็นรูปธรรมอยู่ในระดับเดียวกัน แต่โทรทัศน์ก็ได้เปรียบที่สามารถใช้รูปภาพและแผนภูมิประกอบและได้ยินเสียงด้วย ส่วนภาพยนตร์นั้นอาจมีทั้งภาพยนตร์เงียบและภาพยนตร์เสียง การที่ผูเรียนสามารถเพิ่มภาพที่กำลังเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นห่างไกลออกไป หรือสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตหรือจำลองสิ่งที่เกิดขึ้นในรูปของภาพยนตร์ ขอบข่ายการเรียนรูกว้างขวางยิ่งขึ้น ผูเรียนสามารถเรียนมโนทัศน์ที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น โดยการใช้นิเทศการนำภาพยนตร์ที่จะทำให้ภาพเคลื่อนไหวที่ช้า ๆ หรือเร็วกว่าปกติ ภาพยนตร์ที่ดีมีคุณค่ามีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ทำให้ไปถึงผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก

๘. ภาพนิ่ง วิทยู การบันทึกเสียง เป็น ประสบการณ์ที่ให้ดูอย่างเดียวน ได้แก่ รูปภาพ สไลด์หรือได้ฟังอย่างเดียว เช่น วิทยู เทปเสียง ฯลฯ

๙. ..ทัศนสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ภาพ ได้แก่ ประสบการณ์ที่เกิดจากการดูภาพเหมือน ลายเขียน แผนภูมิ กราฟ แผนที่หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่มนุษย์กำหนดไว้

๑๐. พจนสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ ทางภาษาพูด-เขียน เป็นประสบการณ์ที่เกิดจากการฟังคำพูด คำบอกเล่า หรือการอ่านจาก ที่ผู้เขียนไว้แล้ว ผู้เรียนจะต้องใช้จินตนาการเขียน ความหมายเอง ซึ่งอาจทำให้ตีความสิ่งที่ได้ฟัง ได้อ่านแตกต่างกันไป

การเลือกสื่อในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยต้องเลือกสื่อที่สามารถฝึกให้ความคิด และทักษะเลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหา เลือกสื่อให้เหมาะสมกับอายุ สติปัญญา และประสบการณ์ ของนักเรียน เหมาะกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และเลือกสื่อที่ท้าทายความสามารถของนักเรียน ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์.๒๕๕๔)

๑. เลือกสื่อการสอนภาษาไทยที่สามารถฝึกให้ความคิดและทักษะทั้ง ๔ สัมพันธ์กันให้มากที่สุด อย่างน้อยควรให้สัมพันธ์กันได้ ๒ ทักษะ เมื่อจะเน้นฝึกฝนทักษะใดทักษะหนึ่งให้มาก จึงจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเฉพาะทักษะนั้นเพิ่มขึ้น เช่น เกมกระชิบ เป็นสื่อการสอนที่ฝึกฝนทั้งทักษะการฟัง คือ ฟังข้อความที่ได้ยินและพูดต่อไปอีก เมื่อฟังก็ตี เมื่อพูดก็ตี ย่อมต้องอาศัยความคิดในการเข้าใจ ความหมายของข้อความที่ได้ฟัง คิดจดจำข้อความนั้น และคิดลำดับข้อความเมื่อพูดถ่ายทอด ไปยังผู้อื่น ผู้เล่นคนสุดท้ายของแต่ละฝ่ายอาจจะต้องเขียนข้อความนั้นแล้วอ่านให้ผู้อื่นฟัง การเขียน ก็ต้องคิดถึงการสะกดคำ คิดถึงความหมายของคำ และคิดลำดับข้อความเขียนเป็นตัวหนังสือ การอ่าน ก็ต้องคิดอ่านคำให้ถูกต้อง คิดถึงใจความเพื่อให้อ่านให้ถูกวรรคตอน ดังนั้น เกมกระชิบจึงเป็นกิจกรรม หรือสื่อการสอนที่ทำให้ความคิดและทักษะทั้ง ๔ สัมพันธ์กัน แต่เกมกระชิบเป็นสื่อการสอนฟัง ดังนั้น จึงต้องเน้นที่ข้อความที่ให้ฟัง เพื่อฝึกฝนการฟังตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

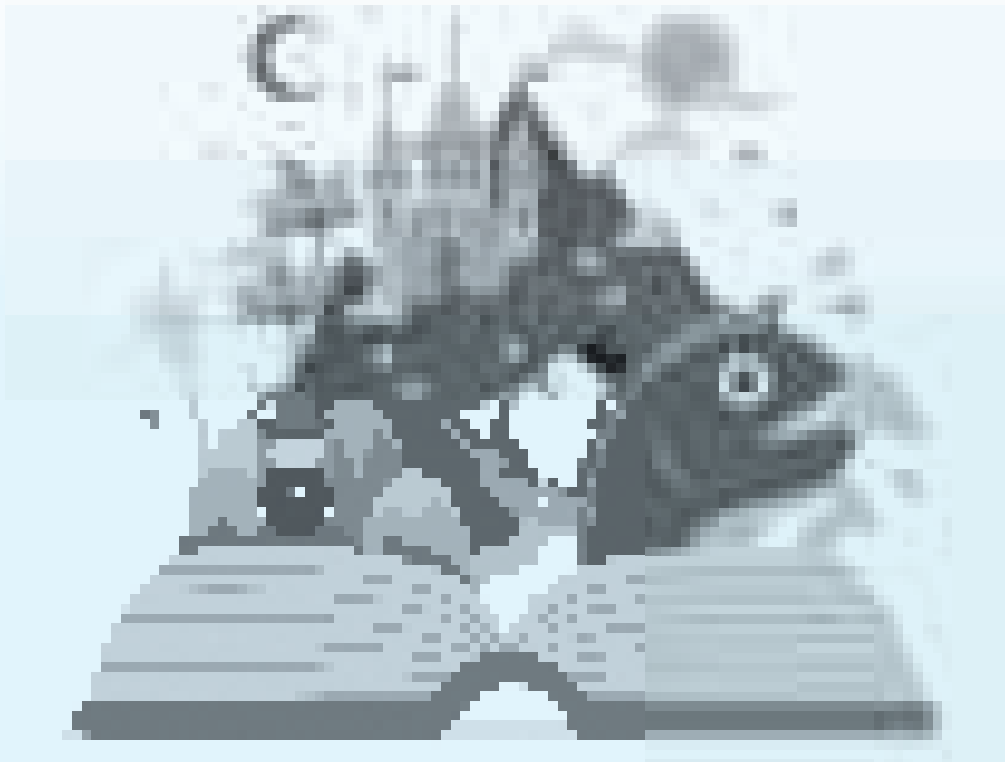
๒..เลือกสื่อการสอนให้ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใด ก็จะต้องจัดสื่อการสอนให้เน้นหรือช่วยให้เนื้อหา หรือทักษะที่ต้องฝึกฝน เช่น การฝึกออกเสียงคำ ร ล และ ร ล ควบกล้ำ (การพูด) ก็อาจจะใช้สื่อการสอนประเภทบทร้อยกรองให้ผู้เรียน พูด หรืออ่าน

๓. สื่อการสอนนั้นต้องเหมาะสมกับอายุ สติปัญญา และประสบการณ์ของนักเรียน สื่อการสอนที่มีความยากเกินสติปัญญาของนักเรียน หรือนักเรียนไม่มีประสบการณ์หรือพื้นฐานเกี่ยวกับสื่อการสอน การใช้สื่อการสอนดังกล่าวก็ไม่เกิดประโยชน์เพราะไม่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ เช่น จะสอนให้นักเรียน ชั้นประถมเข้าใจความหมายของบทร้อยกรอง สื่อการสอนก็คือ บทร้อยกรอง

ผู้เรียนกลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อน ควรใช้สื่อการสอนต่างกันในเรื่องเดียวกัน เช่น การให้ผู้เรียน รู้คำ “ดอกไม้” โดยใช้บัตรคำ เป็นสื่อการสอน กลุ่มผู้เรียนเก่ง ใช้บัตรคำสอนให้อ่านได้ เข้าใจความหมาย และแต่งประโยคได้ แต่กลุ่มผู้เรียนอ่อน ใช้บัตรคำที่มีรูปภาพประกอบไว้ด้วย แล้วจึงสอนโดยให้ตัวอย่าง และรายละเอียดเพิ่มขึ้น

๔. เลือกสื่อการสอนนอกจากจะเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ยังต้องเหมาะสม กับสภาพแวดล้อมของนักเรียนด้วย

๕..เลือกสื่อการสอนที่ทำทลายความสามารถของนักเรียน และทำให้บทเรียนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย เช่น ใช้เกมต่าง ๆ ปริศนาอักษรไขว้ บทเพลงบทร้อยกรอง ฯลฯ

สำหรับการใช้สื่อการเรียนการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๑) มีสาระสำคัญดังนี้ สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริม
สนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ
ตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ
สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้
ความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้
อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริม
และสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัด
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

๒. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน
รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

๓. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้อง
กับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

๔. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

๕. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อ
การเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา
ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้
การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย
ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย
และน่าสนใจ

๖. การวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน

ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน หากครูผู้สอนมีการวางแผนก่อนการเลือกใช้ จะทำให้ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรูปแบบในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่นิยมใช้ คือ รูปแบบการใช้สื่อการเรียนการสอนของ Heinich, Molenda, Russell, & Smaldino ที่เรียกว่า The ASSURE model (วัชรพล วิบูลยศริน. ๒๕๕๖ อ้างอิงจาก Heinich, Molenda, Russell, & Smaldino. ๑๙๙๖) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

• ขั้นที่ ๑ วิเคราะห์ผู้เรียน (Analyze learners) ผู้เรียนในที่นี้อาจหมายถึงนักเรียน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือพนักงานในองค์กร ผู้สอนต้องรู้จักผู้เรียนเสียก่อนเพื่อทำความเข้าใจลักษณะของผู้เรียน แต่ละคน/แต่ละกลุ่มและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียนนั้นสามารถกระทำได้ ๓ อย่าง คือ

๑...ลักษณะทั่วไป (General characteristics) เป็นการระบุลักษณะของผู้เรียนอย่างกว้าง ๆ เช่น อายุ ระดับชั้น อาชีพหรือตำแหน่ง วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ

๒. ความสามารถนำเข้าเฉพาะ (Specific entry competencies) เมื่อเริ่มวางแผนการสอน ผู้สอนจะต้องตั้งสมมติฐานว่าผู้เรียนขาดความรู้หรือทักษะใดก่อน แล้วค่อยสอนให้เกิดความรู้หรือทักษะที่จำเป็นนั้น โดยระบุความรู้หรือทักษะที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วหรือยังไม่มี เช่น ทักษะที่ต้องมีมาก่อนทักษะเป้าหมายและทัศนคติ แล้วเลือกวิธีสอนและสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม

๓. แบบการเรียนรู้ (Learning styles) เป็นการกำหนดวิธีการรับรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ และการตอบสนองทางอารมณ์ต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพจากการใช้ขั้นตอนและสื่ออันหลากหลาย

• ขั้นที่ ๒ แจกวัตถุประสงค์ (State objectives) การเรียนการสอนแต่ละครั้งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน วัตถุประสงค์อาจมาจากประมวลรายวิชา เนื้อหาในตำรา คู่มือในหลักสูตร หรือผู้สอนเป็นคนกำหนด ควรเขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ ภายหลังจากการเรียนการสอน โดยให้เป็นไปตามกิจกรรมที่ผู้เรียนจะได้ปฏิบัติและระดับของความสามารถที่ยอมรับได้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดขึ้นสำหรับการเรียนการสอนแต่ละครั้งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเลือกวิธีสอนและสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะขั้นตอนการประเมินจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งควรให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทางการศึกษาทั้ง ๔ ด้านดังนี้

๑. พุทธิพิสัย (Cognitive domain) เป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับความสามารถทางปัญญา หรือทักษะทางปัญญา อาจกล่าวได้ว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อวัดผลการเรียนรู้ ด้านความรู้และความเข้าใจทางสติปัญญาและการพัฒนา

๒. ..เจตพิสัย (Affective domain) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ และค่านิยม ตัวอย่างเช่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดเจตคติทางสังคมในด้านสุขภาพ หรือเพื่อให้ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับมาตรฐานทางจริยธรรม

๓. .ทักษะพิสัย (Motor skill domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการกระทำการแสดงออก หรือการปฏิบัติตั้งแต่การเคลื่อนไหวอย่างง่ายไปจนถึงการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อที่ซับซ้อนขึ้น หรือต้องใช้กลยุทธ์บางอย่างร่วมด้วย เช่น การแข่งขันกีฬา

๔. สัมพันธพิสัย (Interpersonal domain) การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์นี้ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นทักษะที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางและต้องมีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การทำงานเป็นทีม การให้คำปรึกษา การบริหาร การอภิปรายร่วมกัน และการโต้เถียง

• ขั้นที่ ๓ เลือกขั้นตอน สื่อ และวัสดุ (Select methods, media, and materials) เมื่อทราบ

ข้อมูลของผู้เรียนและกำหนดวัตถุประสงค์ได้แล้ว ผู้สอนต้องสร้างทางเชื่อมระหว่างขั้นที่ ๑ และขั้นที่ ๒ ด้วยการเลือกขั้นตอนหรือรูปแบบของสื่อที่เหมาะสม แล้วจึงตัดสินใจตามแนวทางข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

๑. เลือกสื่อที่ใช้ได้อยู่แล้ว (Select available materials) ถ้าสื่อที่ใช้ได้อยู่แล้วสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ควรนำมาใช้ทั้งนี้เพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย แต่การตัดสินใจเลือกใช้สื่อใดนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เมื่อผู้สอนเลือกสื่อใดมาใช้ก็ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.๑ ความสอดคล้องกับหลักสูตร
- ๑.๒ ความถูกต้องและความทันสมัย
- ๑.๓ ความชัดเจนและความรัดกุมของภาษา
- ๑.๔ การกระตุ้นแรงจูงใจและการคงความสนใจของผู้เรียน
- ๑.๕ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน
- ๑.๖ คุณภาพทางเทคนิคที่ดี
- ๑.๗ หลักฐานแสดงว่ามีประสิทธิภาพ
- ๑.๘ โฆษณาบริเวณแอบแฝง
- ๑.๙ คู่มือการใช้งานและเอกสารอื่น ๆ

๒. ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้ว (Modify existing materials) หากสื่อที่ใช้ได้อยู่แล้วยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนก็ควรดัดแปลงให้เหมาะสม ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ และทําทายความสามารถของผู้สอนในเวลาเดียวกัน แต่เมื่อมองในแง่ของเวลาและค่าใช้จ่ายก็ยังมีแนวโน้มว่าเป็นขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการออกแบบสื่อใหม่

๓. ออกแบบสื่อใหม่ (Design new materials) เมื่อสื่อที่มีอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ได้หรือไม่เหมาะสมที่จะนำมาปรับปรุงหรือไม่มีสื่อที่ต้องการใช้เลยก็จำเป็นต้องออกแบบและสร้างสื่อขึ้นมาใหม่ แม้ว่าจะเป็นกระบวนการที่เสียเวลาและมีค่าใช้จ่ายสูงมากก็ตาม แต่ก็จะทำให้ได้สื่อที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากที่สุด อย่างไรก็ตามการออกแบบสื่อใหม่ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

- ๓.๑ วัตถุประสงค์
- ๓.๒ ผู้เรียน
- ๓.๓ ค่าใช้จ่าย
- ๓.๔ ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค
- ๓.๕ อุปกรณ์/เครื่องมือในการออกแบบ
- ๓.๖ สิ่งอำนวยความสะดวกในการนำสื่อไปใช้
- ๓.๗ เวลา

• ขั้นที่ ๔ ใช้สื่อและวัสดุ (Utilize media and materials) ไม่ว่าผู้สอนคนใดจะเลือกดัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่ ก็ต้องวางแผนวิธีการใช้สื่อและวัสดุด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญอยู่ ๕ ขั้นตอน คือ

๑. ตรวจสอบสื่อ (Preview the materials) ไม่มีการเรียนการสอนใดที่นำสื่อมาใช้โดยที่ยังไม่ทดลองใช้มาก่อน แม้ว่าจะมีผู้สอนคนอื่นหรือใครก็ตามเคยทดลองใช้มาก่อนหน้าแล้ว ผู้สอนที่ดีก็ควรตรวจสอบ และพิจารณาสื่อด้วยตนเอง เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและวิธีการใช้สื่ออย่างเต็มประสิทธิภาพ

๒. เตรียมสื่อ (Prepare the materials) ผู้สอนต้องเตรียมสื่อให้พร้อมเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ว่าใครจะเป็นผู้ใช้สื่อก็ตาม สิ่งแรกที่ควรคำนึงก็คือ การรวบรวมสื่อและอุปกรณ์ทุกชิ้นที่จำเป็น แล้วเรียงลำดับสื่อที่จะใช้ก่อนหลัง ผู้สอนบางคนอาจเก็บรายชื่ออุปกรณ์/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละบทเรียนพร้อมกับโครงร่างลำดับกิจกรรมในชั้นเรียน

๓. เตรียมสภาพแวดล้อม (Prepare the environment) ไม่ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นที่ใดก็ตาม (ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ศูนย์สื่อ สนามกีฬา) ผู้สอนต้องจัดสภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการใช้สื่อต่าง ๆ และปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงก็คือ ที่นั่งควรสะดวกสบายไม่แออัด การระบายอากาศต้องดีอย่างเพียงพอ บรรยากาศส่งเสริมการเรียน แสงสว่างพอเหมาะ ผู้สอนควรตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือทุกชิ้นว่าอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติหรือไม่ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการมองเห็นและได้ยินอย่างทั่วถึง หรือจัดที่นั่งให้ผู้เรียนมองเห็นกันได้หากต้องการให้ผู้เรียนอภิปรายร่วมกัน ฯลฯ

๔. เตรียมผู้เรียน (Prepare the learners) งานวิจัยหลายเล่มได้ข้อสรุปชี้ว่าความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมจะสูงหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการเตรียมผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน เพราะการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญ โดยสามารถทำได้หลายวิธีดังนี้

๔.๑ แนะนำเนื้อหาของบทเรียนโดยรวม

๔.๒ เชื่อมโยงให้ผู้เรียนทราบว่าเนื้อหากับหัวข้อที่ศึกษาเกี่ยวข้องกันอย่างไร

๔.๓ แสดงข้อความกระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนโดยบอกผู้เรียนถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการตั้งใจศึกษาบทเรียน

๔.๔ ให้สิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าเพื่อจูงใจให้คงความสนใจต่อบทเรียน

๕. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Provide the learning experience) ถ้าผู้สอนเป็นผู้ใช้สื่อการเรียนการสอนก็ควรใช้อย่างมีอาชีพ อาจเรียกได้ว่า ผู้สอนเป็นนักแสดงคนหนึ่ง (Showmanship) ที่ต้องดึงความสนใจของผู้เรียนไว้กับตนเหมือนที่นักแสดงต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชมสนใจตนเองอยู่ตลอดเวลา แต่ถ้าผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนควรเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำหรือผู้อำนวยการความสะดวก ช่วยผู้เรียนสำรวจหัวข้อ อภิปรายเนื้อหา เตรียมเพิ่มสะสมงาน หรือนำเสนอข้อมูลกับเพื่อนร่วมชั้น ฯลฯ

● ขั้นที่ ๕ กำหนดการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

(Require learner participation) การเรียนการสอนโดยใช้สื่อเป็นหลักควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมด้วย และควรเป็นกิจกรรมในบทเรียนที่ให้ผู้เรียนได้ประมวลความรู้หรือทักษะและรับทราบผลป้อนกลับจากความพยายามของตน ก่อนการประเมินอย่างเป็นทางการ

ขั้นที่ ๖ ประเมินและปรับแก้ (Evaluate and revise) หลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลงจำเป็นต้องมีการประเมินผลและประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยให้ผู้สอนทราบว่าการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การดำเนินการตามขั้นตอนและการใช้สื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้เรียนสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้หรือไม่ หากเกิดข้อผิดพลาดประการใดก็จะสามารถปรับแก้สำหรับการเรียนการสอนครั้งต่อไป โดยแบ่งการประเมินออกเป็น ๒ ประเภทดังนี้

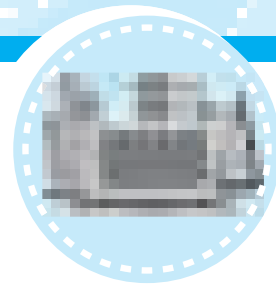

๑. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Evaluation of learner achievement) ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ขั้นตอนการประเมินผลสัมฤทธิ์ขึ้นอยู่กับลักษณะของวัตถุประสงค์ หากเป็นวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยก็ควรเป็นแบบสอบข้อเขียนหรือปากเปล่า วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยควรเป็นแบบรายการตรวจสอบความสามารถ แบบสังเกต ส่วนวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยประเมินได้ยากจึงต้องใช้การสังเกตระยะยาวหรือแบบมาตราส่วนประมาณค่า นอกจากนี้กระบวนการประเมินควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ตอนต้นด้วย

๒. การประเมินสื่อและขั้นตอน (Evaluation of media and methods) เพื่อให้ทราบว่าสื่อและขั้นตอนที่ใช้มีประสิทธิภาพหรือไม่ สามารถปรับปรุงแก้ไขได้หรือไม่ ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นหรือไม่ การนำเสนอใช้เวลามากกว่าที่ควรจะเป็นหรือไม่ ผู้สอนต้องประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอนในครั้งแรก เพื่อตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ในครั้งต่อไปหรือไม่ และต้องดัดแปลงหรือปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ ผลการประเมินควรได้มาจากแบบรายการตรวจสอบ การอภิปรายร่วมกันในชั้นกับผู้เรียน การสัมภาษณ์ผู้เรียนรายบุคคล หรือการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เป็นต้น

ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรม พัฒนาการอ่านการเขียน ภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

ด้านการบริหารจัดการ

๑. การแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ตามสไตล์สุโขทัย ๒ “ตัวแบบการจัดการ
เชิงพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา”

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒
นางศุภกรรัตน์ มิ่งสมร
โทร. ๐๘ ๙๔๓๙ ๒๒๙๓
อีเมล : rat_2499@hotmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพนักเรียนให้อ่านออก
เขียนได้ และยกระดับคุณภาพภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นตัวแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย
เขต ๒ ที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา
เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และยกระดับคุณภาพภาษาไทยตามสไตล์ สุโขทัย ๒
ที่เป็น “ตัวแบบการจัดการเชิงพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา”

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. สร้างเป้าหมายร่วมกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสร้างภาคีเครือข่ายการทำงานร่วมกัน โดยใช้กลไกความร่วมมือ ๓ พลัง (กลุ่มพลังที่ ๑ เขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มพลังที่ ๒ เครือข่าย/สถานศึกษา และกลุ่มพลังที่ ๓ องค์กรคณะบุคคล) ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และกำหนดพันธะสัญญาร่วมกัน คือ “ลูกพ่อขุนราม ลายมืองาม จบ ป.๓ ต้องอ่านออก เขียนได้ทุกคน”

๒. กำหนดวิธีการทำงาน ในการใช้ข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนระดับประถมศึกษา ด้านสมรรถนะการอ่านและการเขียน ให้มีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศ ผ่านระบบเครือข่าย Internet ได้ทันที ทุกที่ ทุกเวลา

๓. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่าน ของนักเรียนในสังกัด โดยกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน ๓ กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ส่งเสริมสถานศึกษาพัฒนานักเรียนในด้านภาษาไทย ให้มีนิสัยรักการอ่านเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ มีมาตรการดังนี้

๑. จัดทำบันทึกข้อตกลง (Memorandum Of Understanding: MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการพัฒนาคุณภาพภาษาไทย ระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียนกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒

๒. พัฒนาและจัดทำสื่อนวัตกรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาสื่อนวัตกรรม ในรูปแบบต่าง ๆ ให้สถานศึกษานำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลดังนี้

๒.๑ บัญชีคำพื้นฐานและบัญชีคำใหม่ที่นักเรียนควรรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

๒.๒ คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

๒.๓ แบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

๒.๔ แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย สำหรับผู้ปกครองช่วยอ่านเขียน

๒.๕ สื่อสำเร็จรูปที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน

๓. ให้ทุกโรงเรียนปรับวิธีการสอนอ่านเป็นแบบแจกลูกสะกดคำ และปรับชั่วโมงเรียนวิชา ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ รวมทั้งให้อิสระโรงเรียนในการคิดวิธีสอนหรือนวัตกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนอ่านออกเขียนได้

๔. ให้ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การจัดมุมหนังสือ หรือจัดห้องสมุดมีชีวิต และจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๕. ดำเนินการประเมินการอ่าน การเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น โดยประเมินภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ภาคเรียนที่ ๑ ประเมินในเดือนกรกฎาคม ภาคเรียนที่ ๒ ประเมินในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีคณะกรรมการ ประเมินจากต่างโรงเรียน และแจ้งผลการประเมินให้โรงเรียนทราบ เพื่อเป็นข้อมูลให้โรงเรียนดำเนินการ จัดทำแผนพัฒนา

๖. จัดซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นรายบุคคล เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้เป็นไปตามพันธะสัญญาและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๗. จัดพิธียกย่องเชิดชูเกียรติ มอบรางวัลให้แก่โรงเรียนที่มีนักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐% ในทุกชั้นเรียน มอบรางวัลให้กับโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีผลงานการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน นวัตกรรมของโรงเรียนด้านการส่งเสริมรักการอ่าน/ห้องสมุด/นวัตกรรมการ แก้ไขปัญหาด้านการอ่านการเขียนภาษาไทย รางวัลครูภาษาไทยดีเด่นระดับเขตพื้นที่การศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลเชิงลึกอย่างกัลยาณมิตร มีมาตรการ ดังนี้

๑. นิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตร ซึ่งกำหนด การนิเทศโรงเรียนมี ๒ รูปแบบ

๑.๑ รูปแบบที่ ๑ นิเทศแบบเป็นทีม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศึกษานิเทศก์

๑.๒ รูปแบบที่ ๒ ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ติดตามและประเมิน การอ่านของนักเรียนในโรงเรียนด้วยตนเอง โดยไม่แจ้ง ให้ทราบล่วงหน้าเพื่อประเมินเชิงประจักษ์ และเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนดำเนินการในปีการศึกษา ต่อไป

๒. จัดทำเครื่องมือ นิเทศ กำกับติดตาม และการประเมินพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ภายใต้พันธะ สัญญาลูกพ่อขุนรามลายมืองาม จบประถมศึกษาชั้นปีที่ ๓ ต้องอ่านออก เขียนได้ทุกคน ประกอบด้วย

๒.๑ คู่มือการนิเทศ กำกับติดตาม และ แบบประเมินผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

๒.๒ คู่มือและเครื่องมือประเมินความสามารถ การอ่านการเขียนภาษาไทย

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพเกิดความเป็นธรรมและทั่วถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดกลยุทธ์การบริหารงานบุคคลที่เชื่อมโยงผลการดำเนินงานนำไปสู่ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกรณีพิเศษ การพิจารณา ย้ายผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยพิจารณาจากกลุ่มข้าราชการที่มีผลงาน คือ

๑. ผลทดสอบ O-NET, NT ที่มีอันดับดีที่สุดในของแต่ละขนาดโรงเรียน ๔ ขนาด
๒. สถานศึกษาที่ผลประเมินการอ่านออกเขียนได้ ผ่านเกณฑ์ ๑๐๐%
๓. ผลงานจากการประกวดแข่งขัน ทั้งของครูและนักเรียนชนะเลิศอันดับ ๑ ระดับประเทศ
๔. ผลการประกันคุณภาพภายในและการรับรองการประเมินภายนอกของสถานศึกษา

● ผลที่ได้รับ

๑. ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ - ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ พบว่า จำนวนนักเรียนที่ปัญหาด้านการอ่านลดลงตามลำดับ และอ่านออกตามเกณฑ์ ๑๐๐% และจำนวนนักเรียนที่ปัญหาด้านการเขียนลดลงตามลำดับ และเขียนได้ตามเกณฑ์ ๑๐๐%

๒. ผลสอบรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศต่อเนื่อง ๓ ปี

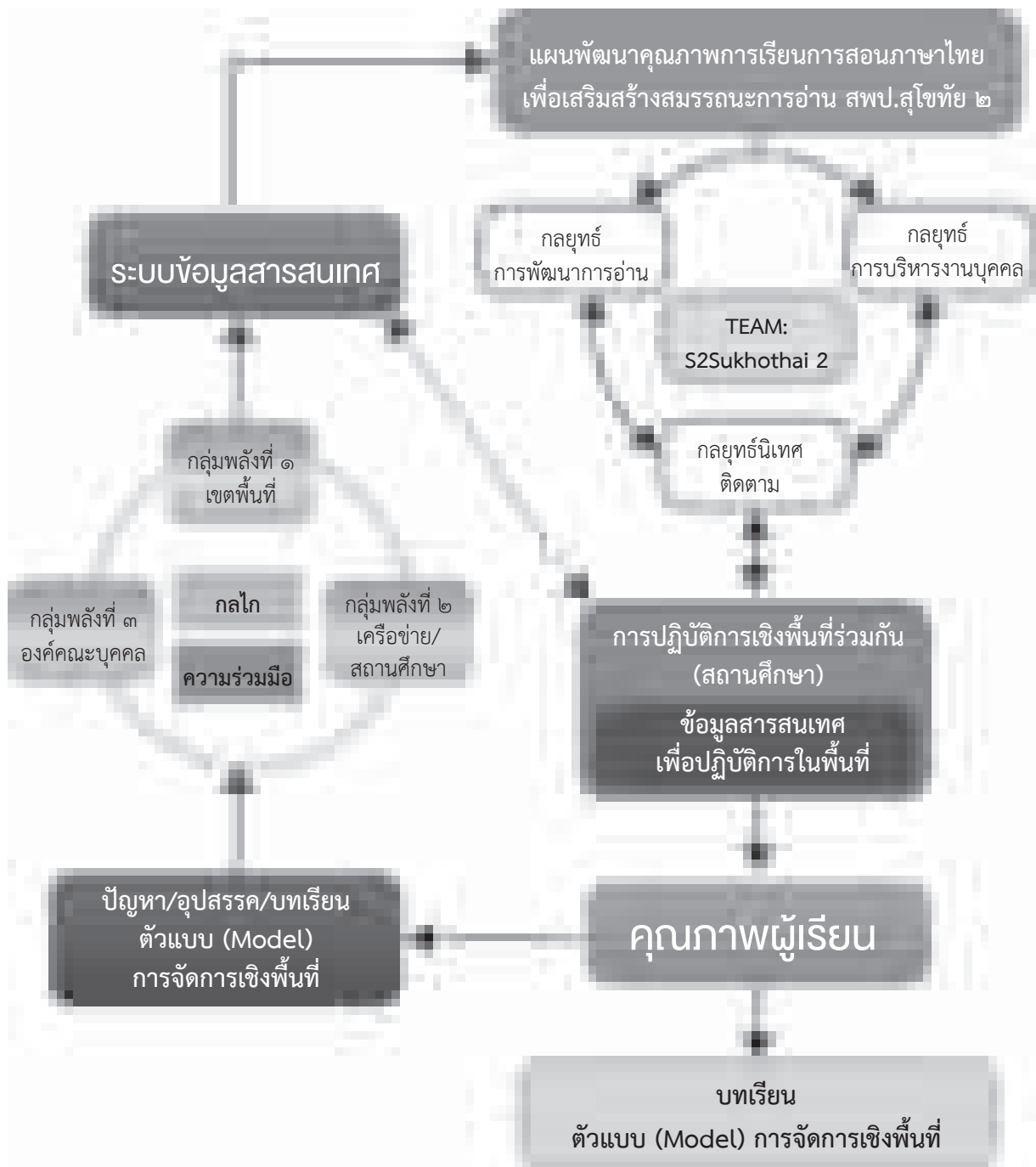
● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

ตัวแบบการจัดการเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒

๒. การประกันคุณภาพการอ่านและเขียนภาษาไทย ด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑
นางสาวมนทิรา ภักดีณรงค์
โทร. ๐๘ ๑๕๔๘ ๓๗๓๘
อีเมล : monthira7874@gmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
๒. เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
๓. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%
๔. สถานศึกษาสามารถพัฒนานักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

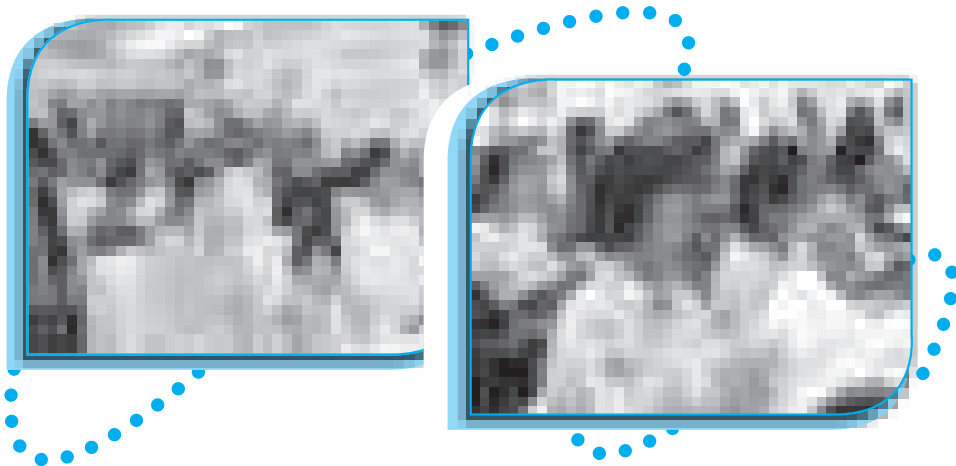
เป็นการบริหารจัดการเพื่อประกันคุณภาพการอ่านการเขียนภาษาไทย ให้สถานศึกษาแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้เครือข่ายผู้ปกครอง มียุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ ในการประกันคุณภาพการอ่าน ดังนี้

๑. สร้างภาวะผู้นำของผู้บริหาร
๒. การสร้างทีมงาน
๓. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ
๔. การกำหนดผู้รับผิดชอบ
๕. การวางแผนและการกำกับติดตาม ดูแล
๖. การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระดับเขตพื้นที่

๑. มอบนโยบาย/สร้างความตระหนักให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน
๒. มอบภารกิจให้โรงเรียนดำเนินงานตามนโยบายนักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%
๓. ประชุมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองเข้ามาช่วยกันแก้ปัญหา

๔..สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแบบฝึกอ่านให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบฝึกไปใช้กับนักเรียน

๕. นิเทศติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้โรงเรียนในสังกัด

๖. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้ง ๗ เขตพื้นที่ ภายในจังหวัด

๗. จัดประเมินผลการอ่าน “Big Reading Day”

๘. มอบป้าย “โรงเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%”

ระดับโรงเรียน

๑. ประชาสัมพันธ์สมัครโรงเรียนแกนนำ ๖๐ โรงเรียน

๒. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ

๓. โรงเรียนแกนนำประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง

๔. ผู้บริหาร/ครู เยี่ยมโรงเรียนแกนนำ และเครือข่ายผู้ปกครอง สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๕. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๖. ประเมินความสามารถด้านการอ่าน จำนวน ๓ ครั้ง

๗. ประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อสรุปปัญหาพร้อมกัน

๘. สรุปผลการดำเนินงาน

พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%

ขั้นที่ ๑ คัดกรองผู้เรียน โดยครูประจำชั้นดำเนินการ

ขั้นที่ ๒ เพียรเก็บข้อมูล โดยครูประจำชั้นดำเนินการ

ขั้นที่ ๓ เพิ่มพูนความรู้ ครูศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ นำไปสู่การปฏิบัติ โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ

ขั้นที่ ๕ ชี้ชัดวิธีสอน เน้นสอนโดยแจกลูก สะกดคำ และวิธีสอนที่หลากหลาย

ขั้นที่ ๖.มองเห็นผลงาน ครู และนักเรียน ส่งผลงานเข้าประกวด/แสดงผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้/

พัฒนาสื่อการสอน

ขั้นที่ ๗ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ กำกับ ติดตามอย่างใกล้ชิด ร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน และเขตพื้นที่ประเมินผลการอ่านและเขียน

ขั้นที่ ๘ สร้างขวัญกำลังใจ มอบรางวัลเชิดชูเกียรติให้กับครู/ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ ในการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐ %

ขั้นที่ ๙ สรุปรายงานความก้าวหน้าพัฒนาอย่างยั่งยืน

● ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มีจำนวนลดลง
๒. ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
๓. ผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติ (NT) ความสามารถด้านภาษาสูงขึ้น

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

ท. ๕ ประสานสู่การอ่านออกเขียนได้

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
นางนิลยา ทองศรี
โทร. ๐๘ ๑๙๖๒ ๙๑๑๓
อีเมล : nilayatong@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อบริหารสถานศึกษาให้สามารถพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะรูปแบบ

การบริหารจัดการให้พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบ ๕ ประสาน แก้ปัญหา
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

กระบวนการ/ขั้นตอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ใช้กระบวนการ APR MODEL ในการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ มีรายละเอียดดังนี้

A (ANALYSIS)

๑. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
๒. วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดสอบการอ่านการเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันวางแผนในการพัฒนา

P (PROCESS)

๑. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ คือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งประกอบด้วยรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน และครู
๓. กำหนดมาตรการสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้กับโรงเรียนเป็นระยะเร่งด่วน

๔. จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการอ่าน
การเขียน ๑๐๐%

๕. นิเทศ กำกับ ติดตาม Area Based
นิเทศรวมพลังยกระดับคุณภาพการอ่านออกเขียนได้
รูปแบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring

R (REPORT)

๑. ทดสอบการเขียนการอ่านทุกระดับชั้น
ปีละ ๒ ครั้ง

๒. สะท้อนผลการประเมินการอ่านการเขียน

๓. มอบรางวัลให้กับโรงเรียนที่สามารถ
พัฒนานักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%

จากกระบวนการดำเนินการโดยใช้ APR
Model สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต ๑ ได้กำหนดรูปแบบการพัฒนา
กลุ่มสาระภาษาไทยเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนานักเรียน
ให้อ่านออกเขียนได้ ๑๐๐ % รูปแบบ ๕ ประสาน
สู่การอ่านออกเขียนได้ ดังนี้

ประสาน ๑ ระดับเขตพื้นที่

๑. สร้างความตระหนัก โดยการมอบนโยบายให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์
การพัฒนา

๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับโรงเรียนทุกโรงในสังกัด

๓. พัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทุกคน มีการจัดหา/ พัฒนาสื่อและนวัตกรรม

๔. กำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างเขตพื้นที่กับสถานศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือ นักเรียน
เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ต้องอ่านคำพื้นฐานในบัญชีคำพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทุกคน และกำหนดให้นักเรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทุกคนต้องอ่านออก
เขียนได้และสื่อสารได้ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนอ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้อย่างน้อย
ร้อยละ ๖๐ ของบัญชีคำพื้นฐาน

๕..ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องไม่ปล่อยให้นักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและเขียนคำพื้นฐานของชั้นเลื่อนขึ้นไป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ถ้าครูพบว่านักเรียนคนใดมีปัญหาการอ่านการเขียน เมื่อจบภาคเรียนที่ ๑ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในภาคเรียนที่ ๒ ต้องรีบแก้ไขปัญหาโดยการช่วยเหลือพัฒนา เช่น การสอนซ่อมเสริมขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง เพิ่มชั่วโมงในการสอนอ่านสอนเขียนภาษาไทย จัดหาสื่อ/น่วตกรรมที่หลากหลาย ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี ถ้ายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ให้เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อปรึกษาปัญหา ซึ่งนักเรียนคนนั้นอาจจะต้องเรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และนำไปพบแพทย์วินิจฉัยอาการต่อไป

๖..ครูประจำชั้น/ประจำวิชาอ่านหนังสือให้นักเรียนทุกเข้าก่อนเข้าเรียนชั่วโมงแรกแล้วฝึกถามตอบ

๗..นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้นไปต้องได้รับการฝึกการอ่าน จากแบบฝึกการรู้เรื่อง การอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดจำนวนแบบฝึกเป็นถ้อยความที่ใช้ฝึกการอ่านและเขียนดังนี้

ประถมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑
จำนวน ๕ ถ้อยความ ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน
๖ ถ้อยความ

ประถมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑
จำนวน ๖ ถ้อยความ ภาคเรียนที่ ๓ จำนวน
๘ ถ้อยความ

ประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑
จำนวน ๘ ถ้อยความ ภาคเรียนที่ ๔ จำนวน
๑๐ ถ้อยความ

ประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑
จำนวน ๑๒ ถ้อยความ ภาคเรียนที่ ๕ จำนวน
๑๔ ถ้อยความ

ประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑
จำนวน ๑๖ ถ้อยความ ภาคเรียนที่ ๖ จำนวน
๑๘ ถ้อยความ

๘. ส่งเสริมให้โรงเรียนปรับการสอนอ่านในการสอนหลักภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีการแจกลูกผสมคำ และปรับชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยให้มากขึ้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ตามความเหมาะสม

๙. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ จัดทำมุมรักการอ่านทุกห้องเรียน ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จัดห้องสมุดมีชีวิต จัดกิจกรรมที่หลากหลายในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

๑๐..เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนทำการประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียนตั้งแต่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ดังนี้

๑๐.๑ โรงเรียนประเมินตนเอง ครั้งที่ ๑ เดือนกรกฎาคม
ครั้งที่ ๒ เดือนมกราคม ทุกปีการศึกษา

๑๐.๒ เขตพื้นที่การศึกษาประเมิน ครั้งที่ ๑ เดือนกันยายน
ครั้งที่ ๒ เดือนกุมภาพันธ์ ทุกปีการศึกษา

๑๑..เขตพื้นที่การศึกษามอบรางวัลให้แก่โรงเรียนที่มีนักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๖

๑๒..นิเทศ กำกับ ติดตามแบบกัลยาณมิตร การนิเทศโรงเรียนมี ๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ นิเทศเป็นคณะ ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ผู้อำนวยการโรงเรียน และศึกษานิเทศก์

รูปแบบที่ ๒ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานิเทศ ติดตามการอ่านการเขียน
ของนักเรียนด้วยตนเอง เพื่อเป็นการประเมินตามสภาพจริงและเก็บข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน
ในการศึกษาต่อไป

ประสาน ๒ ระดับกลุ่มโรงเรียน

๑. มีเครือข่ายครูสอนดี

๒. มีการสัมมนาสรุปผลงานการสอน และการเตรียมความพร้อมการสอน ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๓. จัดทำฐานข้อมูลนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ทุกกลุ่มโรงเรียน

๔. ช่วยเหลือและประสานงานร่วมกับเขตพื้นที่ทุกครั้งทุกเวลา

ประสาน ๓ ระดับโรงเรียน

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓
โดยให้กำลังใจครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนด้านวัสดุการเรียนการสอน

๒. การคัดเลือกครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ พิจารณาเลือกครูผู้สอนเป็นกรณีพิเศษ
เฉพาะด้านคุณสมบัติ โดยเฉพาะการรักเด็กเอาใจใส่ต่อการสอน มีความรับผิดชอบ และมีเทคนิคการสอน
ทางด้านภาษาไทยเป็นอย่างดี

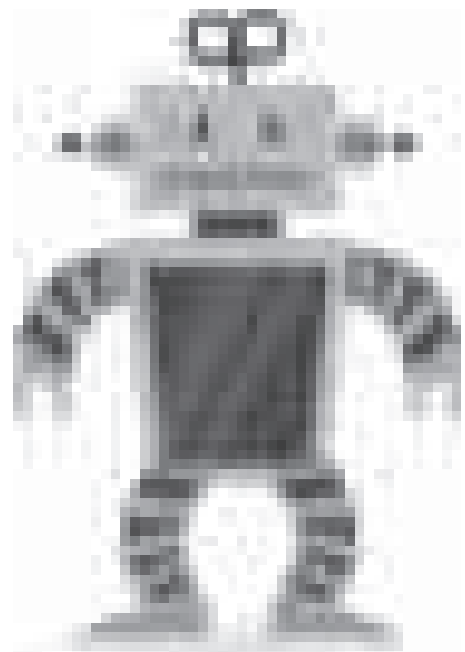

๓. โรงเรียนกำหนดแผนงานทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ร่วมกันภายในโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามแผนงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม
๔. ประชุมครูในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง
๕. เน้นการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ให้มีเวลาสอนให้มากขึ้น โดยครูผู้สอนอาจกำหนดคาบเวลาเร่งรัดการสอนภาษาไทยในแต่ละวันว่าเป็นช่วงใด
๖. ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จัดทำบันทึกความก้าวหน้าทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนเป็นรายบุคคล
๗. คณะครูภายในโรงเรียนประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการสอนภาษาไทยอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๘. ประสานงานและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนให้ความช่วยเหลือนักเรียนเรื่องการบ้าน การอ่านการเขียนอย่างสม่ำเสมอ
๙. คณะครูในโรงเรียนร่วมกันผลิตสื่อภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เพื่อให้ครูได้ใช้สะดวกและเกิดคุณค่าทางการเรียนการสอน
๑๐. จัดมุมรักการอ่านในห้องเรียนและห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งการศึกษาค้นคว้าอย่างมีบรรยากาศน่าอ่านน่าเรียนรู้
๑๑. จัดทำกรมธรรม์ประกันคุณภาพระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน

ประสาน ๔ ระดับห้องเรียน

ครูสอนภาษาไทยทุกระดับชั้นเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง ด้วยความตั้งใจจริง เอาใจใส่นักเรียนทุกคนเสมือนลูก เพื่อให้นักเรียนในความรับผิดชอบอ่านออกเขียนได้ ตามคำพื้นฐานและคำที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของเด็ก โดยมีแนวดำเนินการดังนี้

๑. ครูให้เวลากับการเรียนการสอนภาษาไทยในหนึ่งวันให้มากที่สุด โดยเน้นการอ่านและการเขียน
๒. ครูบันทึกความก้าวหน้าการพัฒนาทางภาษาไทยของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะการอ่านการเขียนเพื่อการตรวจเยี่ยมจากผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน และศึกษานิเทศก์
๓. ปฏิบัติการสอนด้วยวิธีการหลากหลาย นำนวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าช่วยในกระบวนการเรียนการสอน

- ๓.๑. ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองและใช้สมองเป็นฐาน เน้นกิจกรรมการฝึกอ่าน ฝึกเขียน ฝึกคิดที่เน้นกระบวนการสร้างความรู้ (Brain-Based Learning)
- ๓.๒. ศึกษาวิธีการสอนอ่านสอนเขียนตามคู่มือการพัฒนาภาษาไทยสู่ความเป็นเลิศ
- ๓.๓. การสอนโดยวิธีเรียนปนเล่น โดยสอดแทรกการอ่านการเขียน โดยนักเรียนไม่รู้สึกรู้ว่ากำลังเรียน
- ๓.๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูในโรงเรียนและต่างโรงเรียน

ประธาน ๕ คิกขานินเทศก์

ผู้บริหารทุกระดับนินเทศ ติดตลตาม กำกับ ดูแล และให้ควมช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด เยี่ยมชั้นเรียนทุกระยะอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยมีแนวดำเนินการดังนี้

- ๑. นินเทศติดตลตามและให้ควมช่วยเหลือครูสอนชั้นประถมศีกษาปีที่ ๑ - ๓ อย่างใกล้ชิด ทุกชั้นเรียนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งต่อโรงเรียน
- ๒. ผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียน ประถมศีกษาปีที่ ๑ - ๓ ครบทุกชั้นเรียน
- ๓. จัดทำคลินิกรักษาโรคอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ประกอบด้วยสื่อแก้ปัญหาการอ่านการเขียน และบริการสื่อสนับสนุนของเขตพื้นที่ จำนวน ๙ รายการ ได้แก่

๑. หนังสือพูดได้	จำนวน ๓ เรื่อง
๒. คู่มือการพัฒนาการสอนภาษาไทยสู่ความเป็นเลิศ	จำนวน ๑ เล่ม
๓. คู่มือสอนซ่อมเสริม	จำนวน ๙ เล่ม
๔. เอกสารผลการถอดประสบการณ์	จำนวน ๑๐ เรื่อง
๕. คู่มือการพัฒนาตัวชี้วัดด้านการอ่านการเขียน	จำนวน ๑๐ เรื่อง
๖. แบบฝึกการพัฒนาการรู้เรื่องการอ่าน	จำนวน ๘๐ เล่ม
๗. ผลงานอาจารย์ ๓ ผ่านการประเมินแล้ว	จำนวน ๔๕ ชุด
๘. แบบฝึกการอ่านคล่องเขียนคล่อง	จำนวน ๒๔ เรื่อง
๙. แบบประเมินการอ่านการเขียนทุกระดับชั้น	

ผลที่ได้รับ

1. การอ่านออกเสียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๒,๑๗๑ คน
มีจำนวนนักเรียนอ่านไม่ได้ จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๐
๒. การอ่านออกเสียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒,๒๕๒ คน
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๒
๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ สูงกว่าระดับประเทศทุกปี

๔. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริบาล)

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต ๑
นางศิริพร สุวรรณศรี
โทร. ๐๘ ๖๒๓๗ ๘๕๔๔
อีเมล : siriporn.taee2497@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อบริหารสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย
สู่การแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต ๑ บริหารจัดการโรงเรียนในสังกัดใช้รูปแบบ
๓ มิติ ๕ ยุทธศาสตร์ แก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

กระบวนการ/ขั้นตอน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต ๑

จัดทำโครงการพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทยขั้นพื้นฐาน (ห้องเรียนบริบาล)
ใช้รูปแบบ ๓ มิติ บริหารเพื่อให้สถานศึกษาเข้มแข็ง ดังนี้

มิติที่ ๑ กระจายอำนาจไปให้กลุ่มโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมมือกันกับผู้บริหาร
ในกลุ่มโรงเรียน วางแผนการดำเนินงานของโครงการพัฒนาทักษะพื้นฐาน (ห้องเรียนบริบาล) ของกลุ่ม
โรงเรียนและโรงเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

มิติที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา คัดเลือกโรงเรียนในสังกัดเป็นศูนย์เครือข่ายที่มี
ความพร้อมเป็นแกนนำทางวิชาการได้ เป็นศูนย์สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปฏิบัติการเป็นศูนย์วิทยากร
ให้ความรู้ด้านการดำเนินงานภาษาไทยแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูในสังกัด

มิติที่ ๓ การกำกับติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศ กลุ่มโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ตามบทบาทภารกิจ ร่วมกันบริหารจัดการโครงการ กำหนดเป็น ๓ ระดับ ระดับนโยบายมีบุคคลทั้งใน และนอกสังกัด ประกอบด้วยองค์คณะบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิทุกภาคส่วนเข้ากำกับดูแลวางแผนกำหนด นโยบายเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในกลุ่มสาระภาษาไทย เป้าหมายนักเรียนทุกคนต้อง อ่านออกเขียนได้ และกำหนดแนวทางดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริบาล) ระดับอำนวยการ มีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำศูนย์ เครือข่ายละ ๑ คน ศึกษาพิเศษ ๑ - ๒ คน ติดตาม ดูแล นิเทศช่วยเหลือผู้บริหาร ครู ให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดับปฏิบัติการนำโดย ประธานศูนย์เครือข่ายครูนิเทศภาษาไทย ร่วมทีมกันลงไปช่วยเหลือโรงเรียน ครู ให้สามารถดำเนินการ จัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนห้องเรียนบริบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ ผู้ปฏิบัติ ให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการอ่านการเขียนของนักเรียน กำหนด ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตระหนักและจัดทำ เขตพื้นที่จัดทำคู่มือครูการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริบาล) เป็นหลักสูตรห้องเรียนบริบาล ๑๒๐ ชั่วโมง มอบให้โรงเรียนพร้อมให้ความอิสระในการบริหารจัดการได้ตามความเหมาะสมของแต่ละ สถานศึกษา โดยให้แนวทางการบริหารห้องเรียนบริบาล ๓ รูปแบบ คือ รูปแบบที่ ๑ เปิดห้องเรียน บริบาล มีครูผู้สอนประจำชั้นบริบาล ตลอด ๑๒๐ ชั่วโมง รูปแบบที่ ๒ เปิดห้องบริบาล จัดครูเป็นที่มาสอน ตามตารางเวลา ๑๒๐ ชั่วโมง รูปแบบที่ ๓ มอบให้ครูประจำชั้นจัดการเรียนการสอนในช่วงเวลา ที่โรงเรียนกำหนด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตรวจสอบและนำไปใช้ เมื่อทุกโรงเรียนกำหนดรูปแบบวิธีการดำเนินงาน โครงการ ระดับอำนวยการและระดับปฏิบัติการ จะเข้าไปช่วยดูแลตรวจสอบกระบวนการดำเนินงาน พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การติดตามชี้แนะ ระดับอำนวยการ จะไปส่งเสริมสนับสนุนให้การช่วยเหลือ การนิเทศ ผู้บริหารโรงเรียนและการสอนของครูผู้สอนดำเนินไปได้ตามเป้าหมายเป็นระยะ ๆ ควบคู่กับ ระดับปฏิบัติการ ดำเนินการนิเทศติดตามชี้แนะอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ต่อยอดและขยายผลสถานศึกษา บริหารจัดการศึกษาห้องเรียนบริบาลได้ พัฒนาทักษะการอ่านเขียนนักเรียนห้องเรียนบริบาล สถานศึกษาให้การส่งเสริมการเรียนการสอน ให้ปลอดภัยนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และให้อ่านออกเขียนได้ตามวัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เติมเต็มเข้มแข็งและยั่งยืน สร้างเครือข่ายต่อยอดการอ่านเขียนภาษาไทย ให้อ่านเขียนได้ตามวัย เมื่อนักเรียนจบชั้นเรียนตามหลักสูตรห้องเรียนบริบาลจะกลับไปชั้นเรียนเดิม ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นต้องสอนซ่อมเสริม ซึ่งมีเอกสารให้ครูได้ใช้พัฒนาผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้ตามหลักสูตรและส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นได้

ระดับโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งนโยบายการแก้ปัญหานักเรียนที่อ่านไม่ออกให้อ่านออกเขียนได้ให้บุคลากร ในโรงเรียนทราบ โรงเรียนดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย ๘ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สัปดาห์ที่ ๑ ของภาคเรียนที่ ๑ ทุกโรงเรียนในสังกัดคัดกรองนักเรียนทุกชั้น ในโรงเรียนยกเว้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตามคู่มือคัดกรองที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต ๑ มอบให้เพื่อหานักเรียนกลุ่มเป้าหมายของห้องเรียนบริบาล

ขั้นตอนที่ ๒ ผู้บริหารโรงเรียน วางแผนดำเนินงาน ห้องเรียนบริบาล กำหนดรูปแบบการสอน มอบหมายผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการสอน จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศภายในพร้อมเครื่องมือนิเทศ และเครื่องมือประเมินคุณภาพอ่านเขียนของนักเรียน

ขั้นตอนที่ ๓ สร้างความเข้าใจกับบุคลากร ในสถานศึกษา จัดทำและเตรียมการเปิดห้องเรียน บริบาล

ขั้นตอนที่ ๔ ผู้บริหาร มอบหมายครู ผู้สอนดำเนินการสอนนักเรียนห้องเรียนบริบาลตาม หลักสูตร ๑๒๐ ชั่วโมง พร้อมคู่มือการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้ ซีดีรวมชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ๖ เรื่อง และซีดีรวมชุดสาธิตการสอน ๖ เรื่อง ให้ครูผู้รับผิดชอบ ระหว่างที่สอนครูจัดการกิจกรรมให้ สอดคล้องกับสภาพนักเรียนแต่ละคน เพราะนักเรียน ในห้องนี้มาจากชั้นเรียนอื่น ๆ พื้นฐานไม่เท่ากัน การสอนครูให้ทักษะการเรียนรู้ให้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ และจัดกิจกรรมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนมีความเข้าใจวิธีการ เรียนรู้ที่ถูกต้องได้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๕ ผู้บริหารและคณะนิเทศในสถานศึกษาดำเนินการติดตามและชี้แนะ คณะจาก ศูนย์เครือข่ายครูนิเทศภาษาไทยร่วมกันกำกับ นิเทศช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูห้องเรียนบริหาร คณะอำนวยการประสานกับคณะปฏิบัติการ ค้นหาโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ในโครงการ/การเรียนการสอน นำไปขยายผลให้กับโรงเรียนอื่น ๆ หรือถอดประสบการณ์ของโรงเรียน ที่จัดห้องเรียนบริหารประสบผลสำเร็จไปเผยแพร่ให้โรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ ผู้บริหารตรวจสอบนักเรียนที่มีทักษะการเรียนรู้ อ่านเขียนพยัญชนะ สระไทย ได้ถูกต้องและเข้าใจโครงสร้างคำในการแจกลูกสะกดคำได้ ส่งกลับชั้นเรียนเดิม ครูประจำชั้นจะต้อง สอนซ่อมเสริมโดยผู้บริหรกำกับติดตามการสอนซ่อมเสริมอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๗ ผู้บริหารจัดทำกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนทักษะอ่านเขียนของนักเรียน อย่างหลากหลายอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง ต่อเติมให้เข้มแข็งยั่งยืนแก่นักเรียน ได้เรียนรู้มีทักษะ ภาษาไทยตามวัยที่หลักสูตรกำหนด

ขั้นตอนที่ ๘ ผู้บริหารโรงเรียนสรุปรายงานผลโครงการพัฒนาทักษะพื้นฐานอ่านเขียน ภาษาไทย (ห้องเรียนบริหาร) ให้ศูนย์เครือข่ายรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต ๑ ในเดือนกันยายน

เมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการตาม ๘ ขั้นตอนแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นบทบาทของครูผู้สอน ดำเนินการต่อไป

ผลที่ได้รับ

๑. โรงเรียนในสังกัดมีรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่สามารถแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้
๒. ผู้บริหารโรงเรียนมีนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการศึกษา
๓. ปีการศึกษา ๒๕๕๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ ได้ขยายผล การดำเนินโครงการนี้ทุกโรง ใช้ ๓ มิติ ๕ ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโครงการของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงทำให้นักเรียนอ่านเขียนต่ำกว่าเกณฑ์ลดลงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ภาพสื่อ/นวัตกรรม

การบริหารจัดการ ใช้ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ (โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓)

๕. แบบสอบวัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy)

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑
นางประไพ ฉายอรุณ
โทร. ๐๘ ๙๙๓๒ ๒๓๑๒
อีเมล : pra2505@gmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อคัดกรองนักเรียนด้านการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) ในเชิงวินิจฉัย
๒. เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดมีเครื่องมือคัดกรองนักเรียนด้านการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ลักษณะของรูปแบบ

เป็นแบบสอบวัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วยเอกสาร จำนวน ๒ เล่ม ดังนี้

๑. แบบสอบวัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) สำหรับครู
  ๒. แบบสอบวัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) สำหรับนักเรียน
- แบบสอบวัดดังกล่าว มี ๒ ลักษณะ ดังนี้
๑. ลักษณะที่ ๑ ได้แก่ แบบสอบวัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีลักษณะเป็นคำ จำนวน ๒๐ คำ ประกอบด้วยบทอ่าน จำนวน ๕ ชุด
  ๒. ลักษณะที่ ๒ ได้แก่ แบบสอบวัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีลักษณะเป็นเรื่องราว ในแต่ละชั้นประกอบด้วยบทอ่านและแนวคำถามสำหรับใช้ถามนักเรียน จำนวน ๕ ชุด ลักษณะของคำถามเป็นการวัดสมรรถนะการอ่าน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการเข้าถึงและค้นคืนสาระ ด้านการบูรณาการและตีความ และด้านการสะท้อนและประเมิน

กระบวนการ/ขั้นตอน

โรงเรียนดำเนินการ ดังนี้

1. สอบวัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทุกเดือน
2. โรงเรียนสอบวัดนักเรียนของตนเอง ผู้ดำเนินการสอบวัด ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูผู้สอน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
3. สรุปผลการสอบวัดเป็นรายคน รายชั้น และภาพรวมของโรงเรียน
4. สรุปข้อบกพร่องของนักเรียนในเชิงวินิจัยทั้งรายคน รายชั้น และภาพรวมของโรงเรียน
4. รายงานผลการสอบวัดต่อเขตพื้นที่การศึกษาทุกเดือนทางโปรแกรมรายงานข้อมูลของเว็บไซต์ของเขตพื้นที่การศึกษา
5. โรงเรียนจัดสร้าง จัดหา สื่อ วิธีการที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy)

ผลที่ได้รับ

ระดับโรงเรียน

1. โรงเรียนมีเครื่องมือสอบวัดที่มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศด้านการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Literacy) ในเชิงวินิจัย

ระดับเขตพื้นที่

1. เขตพื้นที่การศึกษาใช้ข้อมูลจากการสอบวัดเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติ (NT) ด้านภาษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง

ภาพสื่อ/นวัตกรรม

ว. คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
นางเต็มสิริ อินทรชื่น
โทร. ๐๘ ๘๓๕๔ ๑๖๕๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจดีในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นคู่มือสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย และคู่มือการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. สืบค้นข้อมูลพื้นฐานของครูภาษาไทยโรงเรียนในสังกัด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์
  - ๑.๑ ครูภาษาไทยที่จบวิชาเอกภาษาไทย ครูภาษาไทยที่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาไทย
  - ๑.๒ เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
๒. สรุบน้ำหนัการเรียนรู้อาษาไทยที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน
๓. สร้างคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และคู่มือการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
๔. โรงเรียนนำคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน

๕. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยพร้อมเครื่องมือนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ๓ ระยะ คือ ระยะต้นปี กลางปี และปลายปีการศึกษา ๒๕๕๖

๖. ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อวางแผนพัฒนาต่อไป

● ผลที่ได้รับ

๑. ครูมีคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

๒. ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนมีคู่มือการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

๓. นักเรียนระดับประถมศึกษาได้รับการพัฒนาการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอ่านออกเขียนได้

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

๗. บันได ๔ ขั้นสู่ความสำเร็จการพัฒนาการอ่านการเขียน

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
นายวิฑูรย์ ชั่งโต
โทร. ๐๘ ๙๗๕๐ ๒๘๔๓
อีเมล : Toon6022@gmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความตระหนักแก่ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน
๒. เพื่อให้ครูคิดค้นพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๓. เพื่อให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่อง
๔. เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและนำทักษะทางภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

บันได ๔ ขั้นสู่ความสำเร็จการพัฒนาการอ่านการเขียนเป็นรูปแบบการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ เป็นนวัตกรรมที่ได้ใช้ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีเป้าหมายในการพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและการเขียน เกิดนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหาร ครูผู้สอนที่จะต้องร่วมมือกันผลักดันความเป็นรูปธรรมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน โดยเน้นประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนให้สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่อ่าน สามารถสรุปเป็นความคิดรวบยอดและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้เต็มตามศักยภาพของตน รู้วิธีการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองและมีนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืน ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้นี้ นับถึงปีการศึกษา ๒๕๕๗ จึงเป็นปีที่ ๙ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

บันไดขั้นที่ ๑ สร้างความตระหนัก

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ กำหนดนโยบายการพัฒนาการอ่านการเขียน “โรงเรียนทุกแห่งปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้”

๒. กำหนดมาตรการพัฒนาสถานศึกษาให้ปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ กำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือ นักเรียนในสังกัดทุกระดับชั้น ปลอดจากนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยมีมาตรการดังนี้

๒.๑ ครูหารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเน้นให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และอ่านรู้เรื่อง

๒.๒ ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น

๒.๓ ผู้บริหารทุกระดับกำกับ ดูแล และตรวจสอบการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ ศึกษาวิเคราะห์ นิเทศการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๒.๕ ห้องเรียนที่เป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

๒.๖ ครูวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพที่แท้จริงเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น

๓. ประชุมชี้แจง กระตุ้นเตือนและสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารโรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนอ่านคล่องเขียนคล่อง และสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

๔. ประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอ่านคล่องเขียนคล่องให้แก่ครูผู้สอนทุกระดับชั้น

๕. สรุปรายชื่อข้อมูลสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียน โดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๖. วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการสอนอ่านและเขียนระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียน โดยประมวลจากการผลการนิเทศติดตาม

บันไดขั้นที่ ๒ กระบวนการหลากหลาย

๑. จัดทำแผนงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย และจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและห้องสมุดมีชีวิต นำนโยบายการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ เป็นกรอบในการจัดทำและนำผลการนิเทศติดตามมาประมวลเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยได้ตามเป้าหมาย

๒. จัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๓. จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) พัฒนาการอ่านการเขียน ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ กับโรงเรียนในสังกัด

๔. จัดทำเอกสารการคัดลายมือ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะทางภาษาไทย

๕. จัดทำเอกสารแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ พร้อมแผ่นซีดีรอม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามโครงการปฏิรูปการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จัดทำเป็นแผนชี้แนะให้แก่ครูผู้สอนภาษาไทยที่เป็นครูบรรจุใหม่ ครูอัตราจ้าง ครูที่ไม่มีวุฒិภาษาไทย นำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือจัดการเรียนการสอนของตนเอง

๖. จัดกิจกรรมแข่งขันทักษะทางภาษาไทย

๖.๑ จัดทำเกณฑ์การแข่งขันทักษะภาษาไทย

๖.๒ ดำเนินการแข่งขันความสามารถทางภาษาไทย

ของนักเรียนทุกปี

๗. กิจกรรมแข่งขันอัจฉริยภาพสองภาษา โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก พระครูปลัดรัตนวิวัฒน์ รองเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่กลาง

๘. จัดประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูในการพัฒนาสื่อนวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียนการส่งเสริมการอ่านวรรณคดี ลำนำ การอ่านจับใจความ การย่อความ และเทคนิคการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ ฯลฯ

๙. พัฒนาครูที่ไม่มีวุฒิภาษาไทยให้สามารถแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน โดยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

๑๐. จัดทำเอกสารหนังสือ สื่อ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย และคู่มือเทคนิคการสอนอ่านรู้เรื่อง (Literacy)

๑๑. นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ทัวถึง และสม่ำเสมอ โดยพัฒนาเครื่องมือติดตามประเมินผล ให้ทราบถึงสภาพการอ่านการเขียนของนักเรียน กิจกรรมที่ดำเนินการ และปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินการของสถานศึกษา

๑๑.๑ สร้างเครื่องมือการประเมินทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือประเมินในมาตรฐานเดียวกัน

๑๑.๒ ดำเนินการติดตามการอ่านการเขียนของโรงเรียนตามแผนปฏิบัติการนิเทศ

บันไดขั้นที่ ๓ ผลสัมฤทธิ์มากมาย

๑. ครูผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน

๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน และมีแนวโน้มลดลงโดยปีการศึกษา ๒๕๕๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ได้คัดกรองนักเรียนโดยใช้ข้อสอบมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกคงเหลือเพียง ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๘ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกคงเหลือ ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘

๓. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีผลการทดสอบระดับชาติ NT (ด้านภาษา) สูงกว่า ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๔ ปี ติดต่อกัน (ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)

๔. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยสูงกว่าค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา ๒๕๕๕

๕. โรงเรียนและนักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยประจำปี ๒๕๕๗ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖. นักเรียนโรงเรียนวัดบางโกลนในได้รับรางวัลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ การแข่งขันคัดลายมือระดับประเทศของสภากาการศึกษา

บันไดขั้นที่ ๔ ปลายทางที่ยั่งยืน

๑. โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ทุกแห่ง ปลอดภัยนักเรียน อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

๒. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมกับวัย

๓. ครูเป็นครูมืออาชีพในการพัฒนาผู้เรียนให้ อ่านออกเขียนได้ ส่งเสริมนักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๔. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านและการเขียน และจัด กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

๕. พัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน และผลิตสื่อภาษาไทย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย
๖. มี “ห้องเรียนรักการอ่าน” ที่เป็นแบบอย่างในการพัฒนาผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้ มีสื่อ นวัตกรรมและส่งเสริมนักเรียนให้มีนิสัยรักการอ่าน
๗. ครูมีนวัตกรรมและมีการวิจัยในชั้นเรียน แก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
๘. ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้บริหารและครูที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาแก้ไขปัญหาการอ่าน การเขียน
๙. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน LAS, NT, O-NET สูงกว่าร้อยละ ๕๐ หรือ สูงกว่าระดับชาติ

● ผลที่ได้รับ

๑. ครูผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน
๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน และมีแนวโน้มลดลง โดยปีการศึกษา ๒๕๕๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ได้คัดกรองนักเรียนโดยใช้ข้อสอบมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกคงเหลือเพียง ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๘ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกคงเหลือ ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘
๓. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีผลการทดสอบระดับชาติ NT (ด้านภาษา) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๔ ปีติดต่อกัน (ปีการศึกษา ๒๕๕๓- ๒๕๕๖)
๔. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผลการทดสอบระดับชาติ O-NET กลุ่มสาระ การเรียนภาษาไทยปีการศึกษา ๒๕๕๖ สูงกว่าค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา ๒๕๕๕
๕. โรงเรียนและนักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยประจำปี ๒๕๕๗ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. นักเรียนโรงเรียนวัดบางโกลนในได้รับรางวัลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ การแข่งขัน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม/กิจกรรม

๑. จัดทำแผนงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย และจัดทำแผนงาน/โครงการ พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและห้องสมุดมีชีวิต นำนโยบาย การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ เป็นกรอบในการจัดทำและนำผล การนิเทศติดตามมาประมวลเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยได้ตามเป้าหมาย

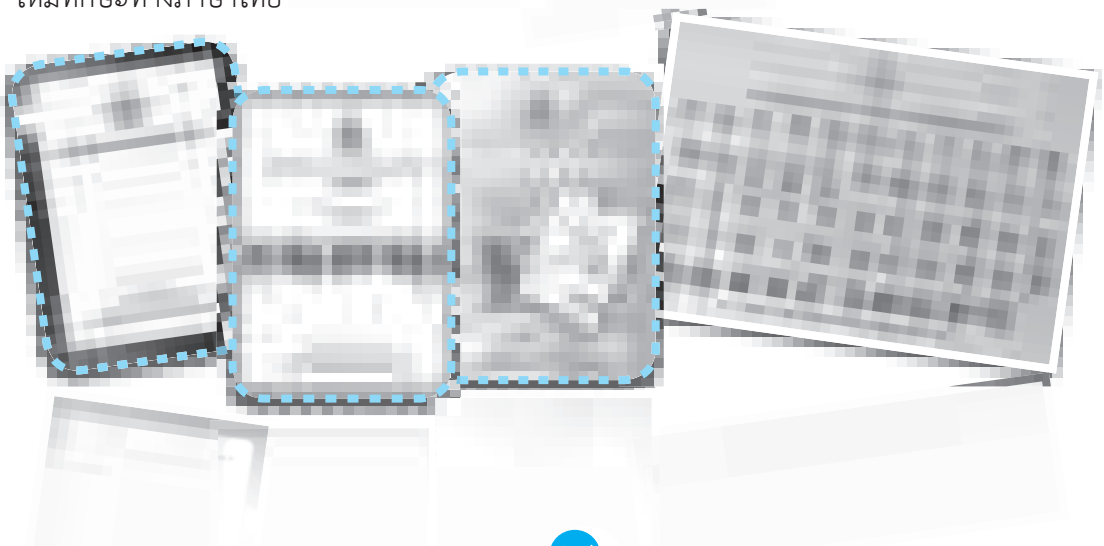

๒. จัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๓. จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) พัฒนาการอ่านการเขียน ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ กับโรงเรียนในสังกัด

๔. จัดทำเอกสารการคัดลายมือ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะทางภาษาไทย

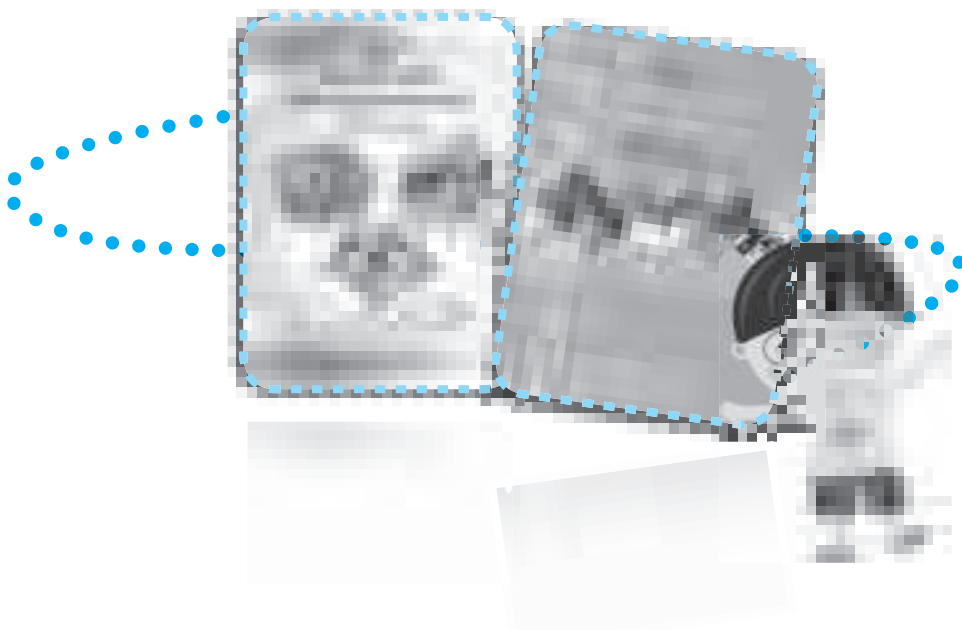

๕. จัดทำเอกสารแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ พร้อมแผ่นซีดีรอม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามโครงการปฏิรูปการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ จัดทำเป็นแผนชี้แนะให้แก่ครูผู้สอนภาษาไทยที่เป็นครูบรรจุใหม่ ครูอัตราจ้าง ครูที่ไม่มีวุฒิภาษาไทย นำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือจัดการเรียนการสอนของตนเอง

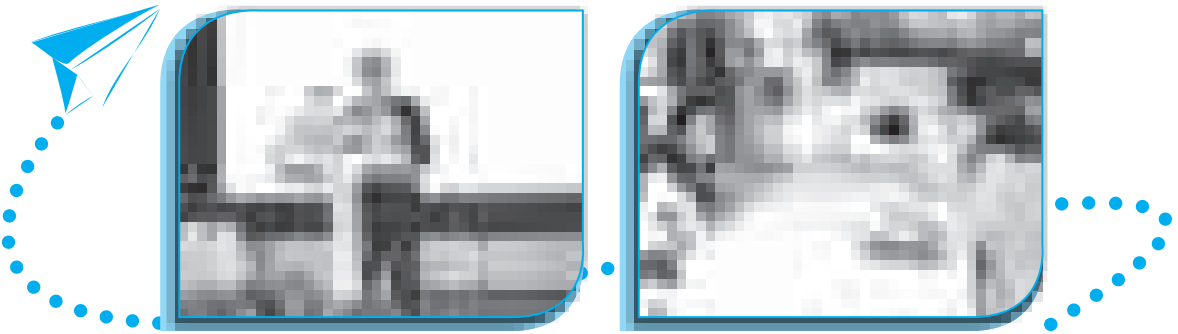

๖. จัดกิจกรรมแข่งขันทักษะทางภาษาไทย

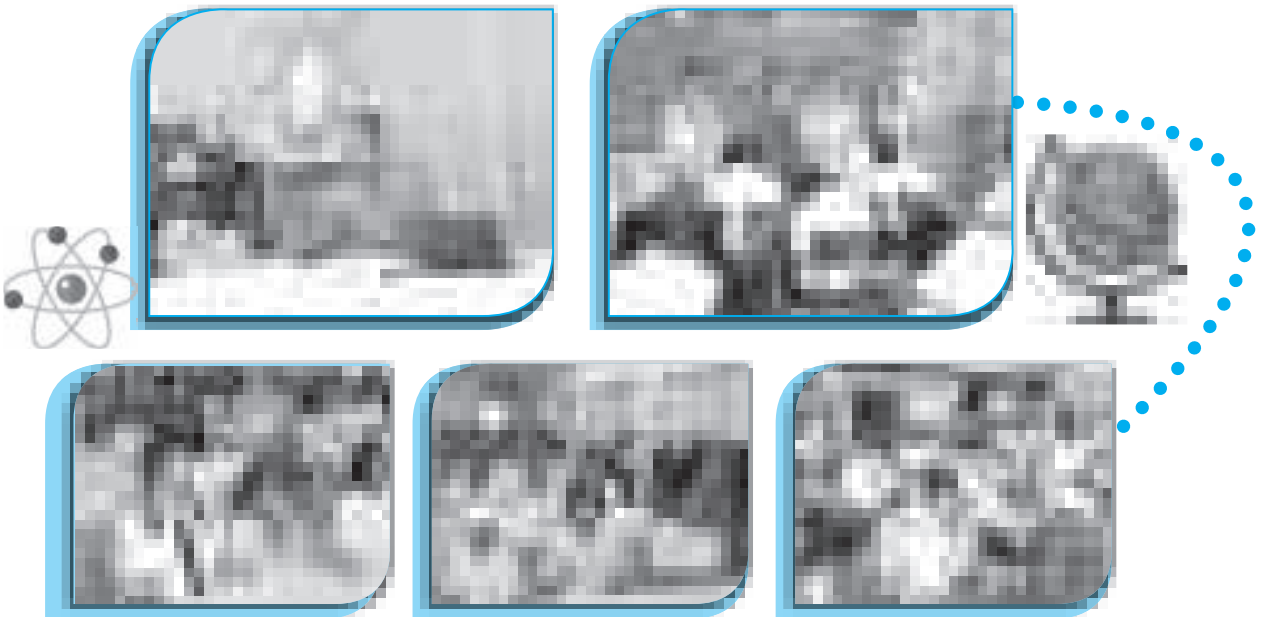
๖.๑ จัดทำเกณฑ์การแข่งขันทักษะภาษาไทย

๖.๒ ดำเนินการแข่งขันความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนทุกปี

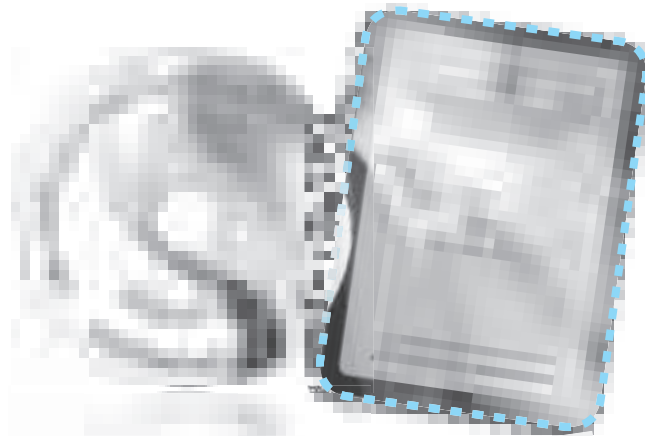
๗. กิจกรรมแข่งขันอัจฉริยภาพสองภาษา โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากพระครูปลัดรัตนวัฒน์ รองเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่กลาง

๘. จัดประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูในการพัฒนาสื่อนวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมการอ่านวรรณคดีลำนำ การอ่านจับใจความ การย่อความ และเทคนิคการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ ฯลฯ

๙. พัฒนาคู่มือที่ไม่มีคุณภาพภาษาไทยให้สามารถแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน โดยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

๑๐. จัดทำเอกสารหนังสือ สื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย และคู่มือเทคนิคการสอนอ่านรู้เรื่อง (Literacy)

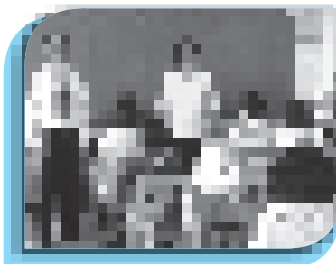
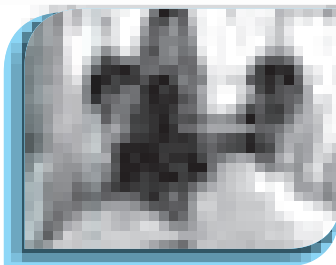

๑๑. นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ทัวถึง และสม่ำเสมอ โดยพัฒนาเครื่องมือติดตามประเมินผล ให้ทราบถึงสภาพการอ่านการเขียนของนักเรียน กิจกรรมที่ดำเนินการ และปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินการของสถานศึกษา

๑๑.๑ สร้างเครื่องมือการประเมินทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียน เพื่อให้ โรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือประเมินในมาตรฐานเดียวกัน

๑๑.๒ ดำเนินการติดตามการอ่านการเขียนของโรงเรียนตามแผนปฏิบัติการนิเทศ

๘. การนิเทศแบบร่วมทำงานกับครูในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
นางพัฒนา คำผุย
โทร. ๐๘ ๐๔๘๔ ๖๘๗๗
อีเมล : patkumpuy1963@hotmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้
๒. เพื่อพัฒนาการนิเทศที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนอย่างแท้จริง
๓. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มเป้าหมาย

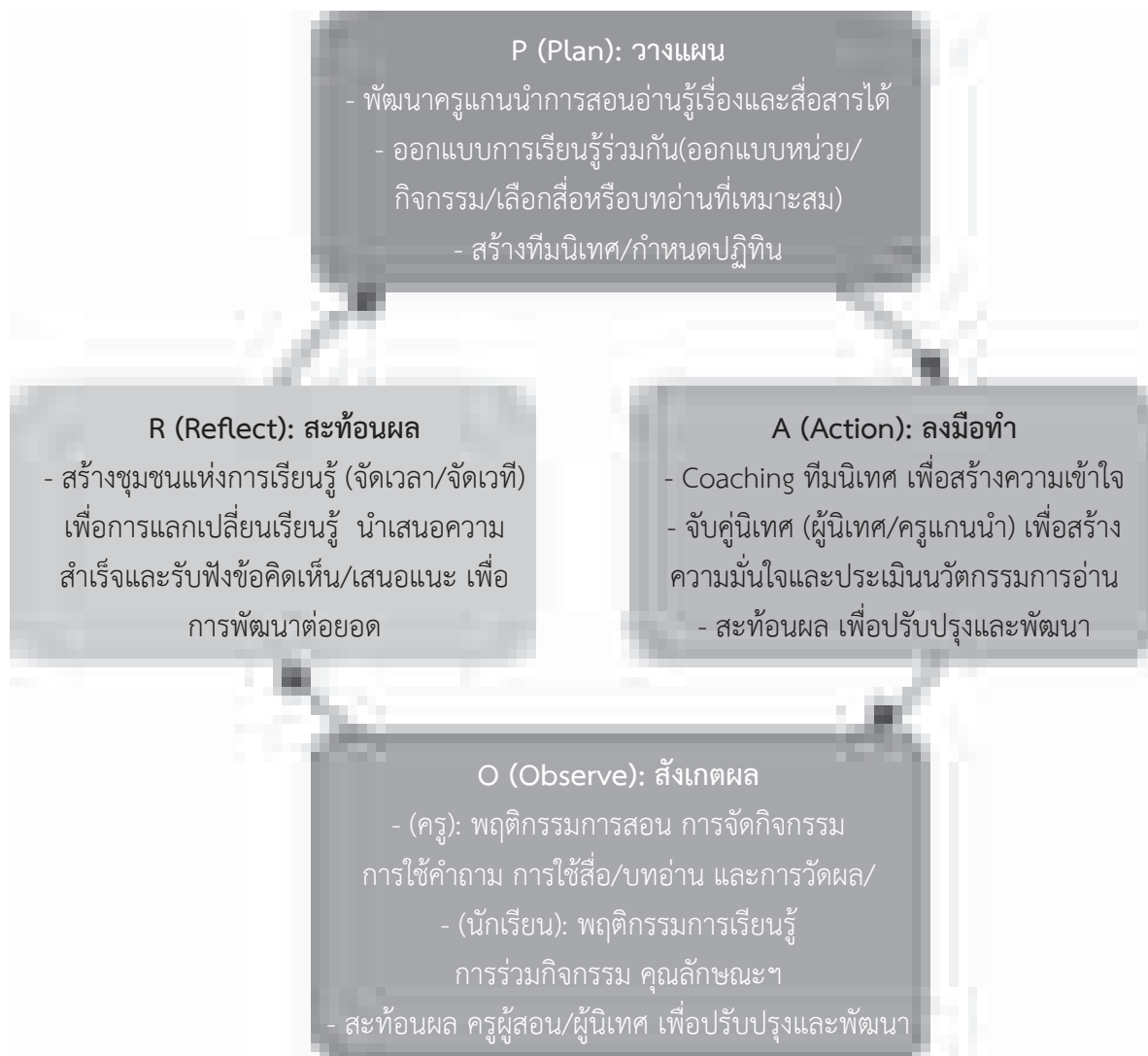
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นกระบวนการนิเทศการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการสอนอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีเอกสารประกอบ จำนวน ๒ เล่ม คือ

๑. การนิเทศแบบร่วมทำงานกับครูในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
๒. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กระบวนการ/ขั้นตอน

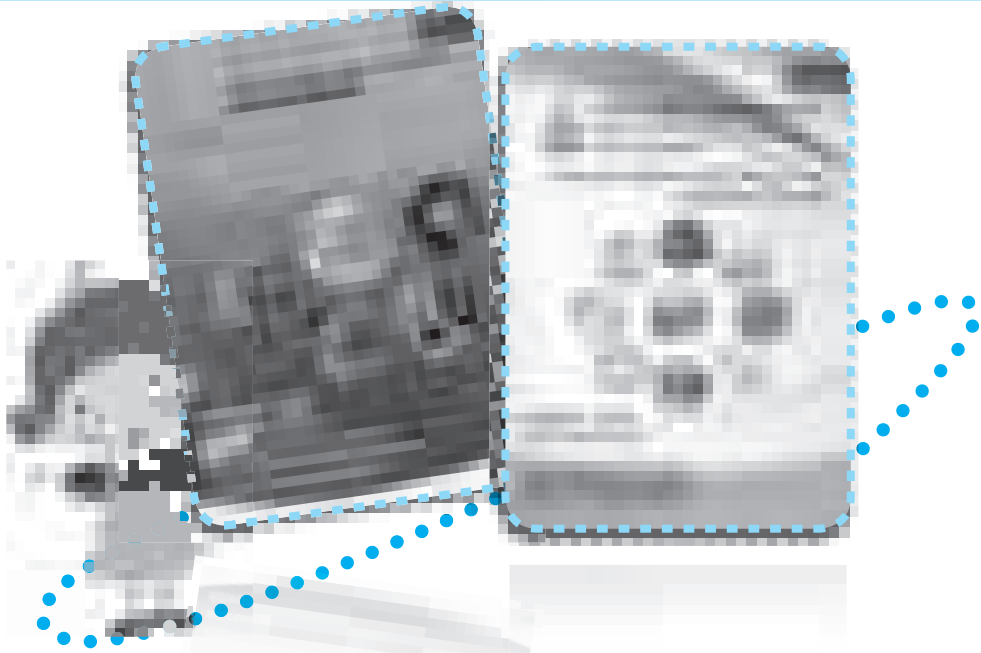

ผลที่ได้รับ

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีกระบวนการนิเทศที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีสื่อการนิเทศการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

● ภาพกิจกรรม

คลิกชมได้ <https://www.youtube.com/watch?v=uW1h5mzDAWg>

๔. การพัฒนานักเรียนอ่านออกเขียนได้ด้วย “กระบวนการ ๕ ชั้นจันท์ ๑”

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
นางขวัญใจ คำรอด
โทร. ๐๘ ๑๒๙๕ ๓๗๔๖
อีเมล : kwankam1@hotmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ปัญหาคำอ่านการเขียนให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง
๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นวิธีการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑ เพื่อแก้ปัญหานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ ด้วย “กระบวนการ ๕ ชั้นจันท์ ๑”

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑ ขับเคลื่อนนโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและการดำเนินงานด้านการแก้ปัญหาคำอ่านการเขียนที่สอดคล้องกับจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดวิธีการพัฒนาสถานศึกษาครูและนักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ ด้วย “กระบวนการ ๕ ชั้นจันท์ ๑” ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ขวนครูก้าวสู่เส้นชัย กำหนดนโยบายเพื่อเร่งรัดและพัฒนาการอ่านการเขียนของผู้เรียนทุกคนให้ได้ตามเกณฑ์โดยกำหนดเป็นมาตรการในการแก้ปัญหาคำอ่านการเขียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแนวทางในการเร่งรัดคุณภาพการอ่านการเขียนของนักเรียน

ขั้นที่ ๒ หลากหลายแนวทางสร้างสรรค์ จัดทําแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ จัดทําแนวทางและมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้โรงเรียนนำข้อมูลการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ทุกคน และผลการสอบ O-NET วิเคราะห์รายชั้นเรียน รายวิชา และรายบุคคล เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

ขั้นที่ ๓ สนับสนุนงบฯ สื่อฯ ครบครัน สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายคุณภาพการเรียน การสอนภาษาไทย โดยจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มเครือข่ายเพื่อพัฒนาเร่งรัดคุณภาพการเรียนการสอน ภาษาไทย จัดให้มีการนำเสนอวิธีการปฏิบัติที่ดีโดยกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาในที่ประชุมผู้บริหาร โรงเรียนทุกเดือน และส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนใช้สื่อที่หลากหลายในการพัฒนาความสามารถ ด้านภาษาการแก้ปัญหาและพัฒนาการอ่านการเขียนโดยจัดประกวดนวัตกรรมการอ่านการเขียนภาษาไทย

ขั้นที่ ๔ นิเทศ กล้วยาณมิตรเพื่อนครู จัดนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) โดยใช้ระบบเครือข่าย ก ข ค จันท์ ๑ โมเดล และคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลสถานศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) ในการปฏิบัติตามนโยบายนิเทศ ติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง โดยมอบหมายรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยครอบคลุม ทุกพื้นที่และให้ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศ ติดตามและให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๕ เขตชูเกียรติศก่าลังใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเขตชูเกียรตินักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนที่ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาไทย ที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน โดยมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่ได้คะแนนสอบ O-NET เต็ม ๑๐๐ คะแนน โรงเรียนที่ผลการสอบ NT, O-NET สูง มอบเกียรติบัตรและเงินรางวัลนักเรียน ยอดนักอ่านในที่ประชุมประจำเดือน

● ผลที่ได้รับ

จากการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนานักเรียน อ่านออกเขียนได้ด้วย “กระบวนการ ๕ ขั้นจันท์ ๑” สู่การปฏิบัติ และการกำกับติดตามการดำเนินงาน ในระยะ ๓ ปีที่ผ่านมา นำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนและ คุณภาพผู้เรียนโดยรวม ซึ่งพิจารณาได้จากการติดตาม ดูแลช่วยเหลือโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ครูสามารถ ปรับวิธีสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนในเครือข่าย

มีการวางแผนพัฒนาจัดกิจกรรมและใช้ทรัพยากรร่วมกัน นักเรียนมีคุณภาพโดยเฉพาะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และการประเมินผลคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งทั้งสองระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยรวมและค่าเฉลี่ยรายกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศและได้รับโล่รางวัลและเกียรติบัตรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ มีผลปรากฏ ดังนี้

ประเมินครั้งที่ ๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๘ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๐

ประเมินครั้งที่ ๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๖ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๖

สรุป นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ลดลงคิดเป็นร้อยละ ๑.๘๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ลดลงคิดเป็นร้อยละ ๐.๓๔

📌 ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๑๐. นวัตกรรม หลักสูตรเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ “๕๕ วัน อ่านออกเขียนได้”

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒
นางมาลัยรัตน์ โธหารวัต
โทร. ๐๘ ๖๓๘๓ ๙๒๑๑
อีเมล : bannraknum@hotmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
๒. เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

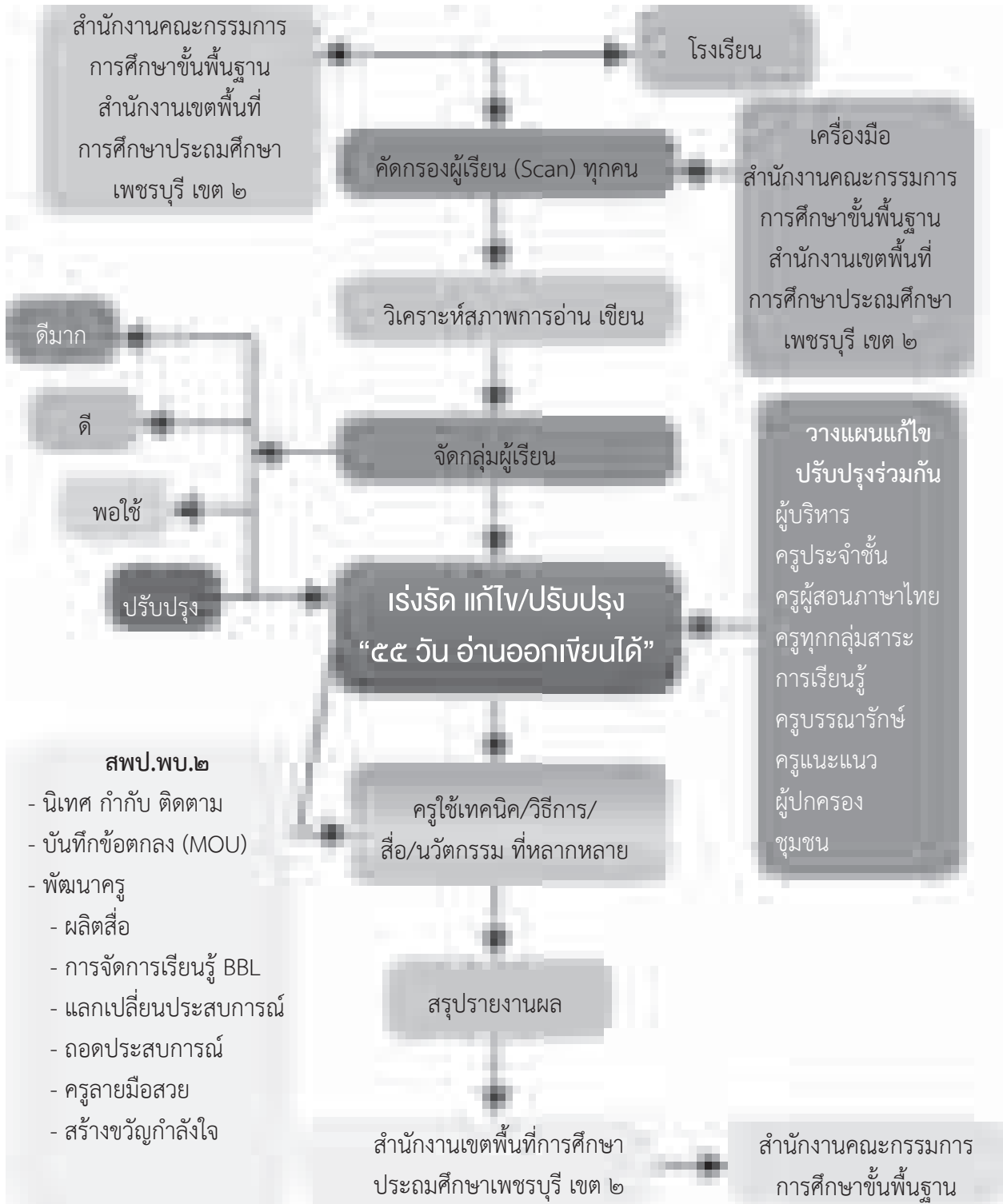
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๖

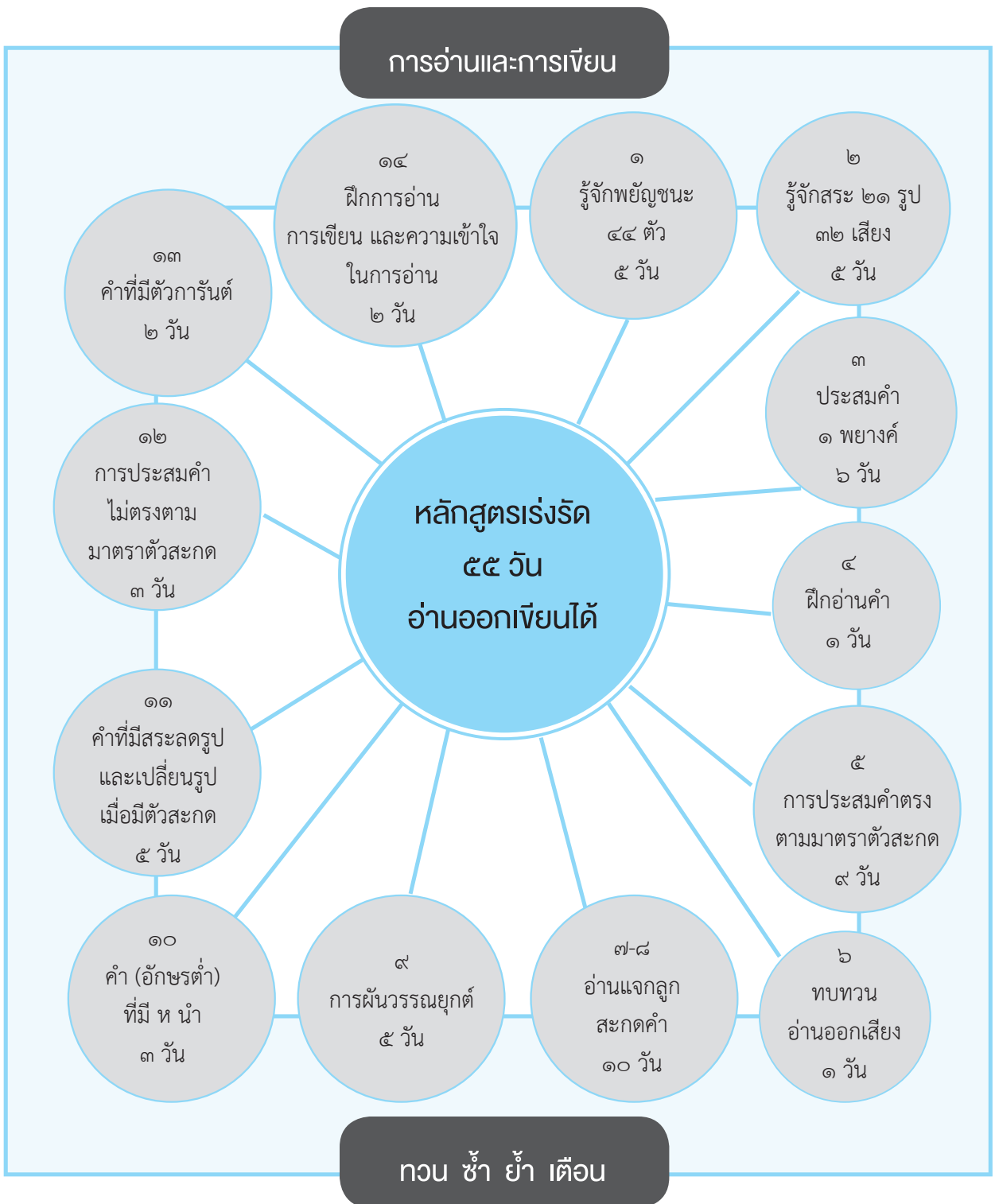
กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. กระบวนการเชิงนโยบายเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ “๕๕ วัน อ่านออกเขียนได้”

๒. รูปแบบโครงสร้างหลักสูตรเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ “๕๕ วัน อ่านออกเขียนได้”
 รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ “๕๕ วัน อ่านออกเขียนได้”
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒

เรื่อง/กิจกรรม	เนื้อหา	ตัวอย่างสื่อ	จำนวนเวลา ครั้ง/วัน
๑. รู้จักพยัญชนะ ๔๔ ตัว เริ่มจากอักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ	๑. ฟังการอ่านออกเสียงพยัญชนะ ๔๔ ตัว เริ่มจากพยัญชนะที่ง่ายต่อการออกเสียง และจำรูปตามหลักการแบ่งพยัญชนะเป็น อักษรสามหมู่ ได้แก่ อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ ตามลำดับ โดยอ่าน เช่น ก จ ด ต ๒. ฟังการเขียนพยัญชนะ ๔๔ ตัว	- แนวนพิเศษ - แนวนพิเศษ	๕
๒. รู้จักสระ ๒๑ รูป ๓๒ เสียง	๓. ฟังการอ่านสระ เริ่มจากสระที่ง่ายต่อการ ออกเสียงและจำรูปสระที่มีรูปและเสียง ไปในทิศทางเดียวกัน สระเดี่ยว ได้แก่ -อ -ะ -า -เ -แ -โ -ำ -ไ - ใ -ิ -ี -ึ -ื -ุ -ู -ะ -ะ -โ -เ - สระประสม ได้แก่ -ัวะ -ัว -ैया -ैया -ैया -ือ -ะ -ือ -ือ ๔. ฟังการเขียนสระตามที่อยู่	- สระแปลงร่าง - พัดสระ - ปฏิทินซ่อนคำ	๕
๓. การประสมคำ	๕. ฟังการประสมคำและสร้างคำ ๑ พยางค์ โดยเริ่มจากสระเสียงยาว ๖. ฟังการประสมคำและสร้างคำ ๑ พยางค์ จากสระเสียงสั้น ๗. ฟังการประสมคำและสร้างคำ ๑ พยางค์ จากสระประสม ๘. นักเรียนฝึกการสร้างคำ/ประสมคำด้วยตนเอง จากสื่อแถบเลื่อนประสมคำ อ่านและเขียน ลงในสมุด ๙. ฝึกเขียนการประโยคง่ายๆ ลงในสมุดและอ่าน เมื่อนักเรียนฝึกประสมคำ/สร้างคำครบ ทุกพยัญชนะและสระแล้ว ครูสอนรูปประโยค ใคร ทำอะไร ที่ไหน (โดยให้ใช้ชื่อคนที่ใกล้ตัว เช่นคนในครอบครัว เพื่อน ทำอะไร ที่ไหน) ให้ได้ใจความหรือมีความหมาย)	- ตบมัทศจรรย - แถบเลื่อน ประสมคำ	๖

รายละเอียดโครงสร้าง (ต่อ)

เรื่อง/กิจกรรม	เนื้อหา	ตัวอย่างสื่อ	จำนวนเวลา ครั้ง/วัน
๔. ฟังการอ่านคำ	๑๐. นักเรียนฟังการอ่านคำจากภาพ/สื่อ ที่หลากหลาย	- แบบฝึก การอ่านคำ จาก pop up ได้แก่ - ไม้จ้ำ พาเพลิน - เบ็ดจ้ำ พาอ่าน - ผลไม้ใบคำ - คำคล้องจอง สอนอ่าน เก่งหนังสือ สามมิติชวนอ่าน พยัญชนะ สระ อ่านคำ	๑
๕. การประสมคำ ตรงตามมาตราตัวสะกด เริ่มจาก อักษรกลาง อักษรต่ำ อักษรสูง	๑๑. ฟังการประสมคำและสร้างคำตามมาตรา ตัวสะกด และอ่านคำ ๑๒. นักเรียนฟังการประสมคำ/สร้างคำ ด้วยตนเอง	- สื่อประสมคำ “ตบหมัศจรรย์” - แถบเลื่อน ประสมคำ	๙ วัน วันละ ๑ แม่/มาตรา ตัวสะกด
๖. ทบทวนการอ่าน ออกเสียงเพื่อเพิ่มความ สามารถในการอ่านเก่ง/ เร็ว/คล่อง	๑๓. นักเรียนฟังการอ่านให้เก่ง/เร็ว/คล่อง	- แบบอ่านเก่ง /เร็ว/คล่อง - อ่านจาก บทเพลง - อ่านจาก บทอาชยาน - อ่านจาก คำคล้องจอง - อ่านจาก คำพื้นฐาน	๑
๗. ฟังการอ่านแจกลูก	๑๔. นักเรียนฟังการอ่านแจกลูก ๑๕. นักเรียนฟังการเขียนคำจากการอ่านแจกลูก ลงในสมุด	- แบบฝึกการอ่าน แจกลูก	๕
๘. ฟังการอ่านสะกดคำ	๑๖. นักเรียนฟังการอ่านสะกดคำ ๑๗. นักเรียนฟังการเขียนคำจากการอ่าน สะกดคำลงในสมุด	- แบบฝึก การสะกดคำ	๕

รายละเอียดโครงสร้าง (ต่อ)

เรื่อง/กิจกรรม	เนื้อหา	ตัวอย่างสื่อ	จำนวนเวลา ครั้ง/วัน
๙. ฝึกการผันวรรณยุกต์	๑๘. นักเรียนรู้จักรูปและเสียงวรรณยุกต์ ๔ รูป ๕ เสียง ๑๙. นักเรียนฝึกการเขียนวรรณยุกต์ ๒๐. นักเรียนฝึกการผันวรรณยุกต์อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ กับสระเดี่ยวง่าย ๆ ๒๑. เปรียบเทียบคู่เสียงการผันวรรณยุกต์อักษรสูง กับอักษรต่ำ ๒๒. นักเรียนฝึกการเขียนคำจากการอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์ลงในสมุด	- ตุ๊กตา ผันวรรณยุกต์	๕
๑๐. การอ่านและเขียนคำ (อักษรต่ำ) ที่มี ห นำ	๒๓. นักเรียนฝึกการอ่านคำ (อักษรต่ำ) ที่มี ห นำ ได้แก่ แก้ง น ม ย ญ ร ล ว ด้วยสื่ออ่านคำ “ตบมหัสจรรย์” ๒๔. นักเรียนฝึกการเขียนคำจากการอ่านคำ ที่มี ห นำ ลงในสมุด	- สื่ออ่านคำ “ตบมหัสจรรย์” - บทอ่าน - บทเพลง - คำพื้นฐาน	๓
๑๑. ฝึกการอ่านคำที่มี สระลดรูป และคำที่มี สระเปลี่ยนรูป เมื่อมีตัวสะกด	๒๕. นักเรียนฝึกการอ่านคำที่มีสระลดรูปเมื่อมีตัวสะกด ๒๖. นักเรียนฝึกการเขียนคำที่มีสระลดรูปเมื่อมีตัวสะกดจากการอ่านลงในสมุด	- สื่ออ่านคำ “ตบมหัสจรรย์” - บทอ่าน - บทเพลง - คำพื้นฐาน	๕
๑๒. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกด ไม่ตรงตามมาตรา ตัวสะกด	๒๗. นักเรียนฝึกการอ่านคำที่มีสระลดรูปเมื่อมีตัวสะกด ๒๘. นักเรียนฝึกการเขียนคำจากการอ่านคำ ที่มีสระลดรูปเมื่อมีตัวสะกด ๒๙. นักเรียนฝึกการอ่านคำที่มีสระเปลี่ยนรูป เมื่อมีตัวสะกด ๓๐. นักเรียนฝึกการเขียนคำจากการอ่านคำ ที่มีสระเปลี่ยนรูปเมื่อมีตัวสะกด	- สื่ออ่านคำ “ตบมหัสจรรย์” - บทอ่าน - บทเพลง - การเขียน - คำพื้นฐาน	๓
๑๓. ฝึกการอ่านคำ ที่มีตัวการันต์	๓๑. นักเรียนฝึกการอ่านคำที่มีตัวการันต์ ๓๒. นักเรียนฝึกการเขียนคำจากการอ่านคำ ที่มีตัวการันต์ ๓๓. นักเรียนฝึกการอ่านคำที่มีตัวการันต์ ๓๔. นักเรียนฝึกการเขียนคำจากการอ่านคำ ที่มีตัวการันต์	- สื่ออ่านคำ “ตบมหัสจรรย์” - บทอ่าน - บทเพลง - คำพื้นฐาน	๒

รายละเอียดโครงสร้าง (ต่อ)

เรื่อง/กิจกรรม	เนื้อหา	ตัวอย่างสื่อ	จำนวนเวลา ครั้ง/วัน
๑๔. นักเรียนฝึกการอ่าน การเขียน และสรุป ความเข้าใจในการอ่าน	๓๕. ฝึกเขียนประโยค/เขียนสะกดคำตามคำบอก - ฝึกแต่งประโยคจากภาพหรือคำที่กำหนดให้ - นักเรียนฝึกการสร้างจินตนาการสู่การอ่าน คิดและเขียนสื่อความเข้าใจในการอ่าน	- ฝึกเขียนประโยค/เขียนสะกดคำตามคำบอก - ฝึกแต่งประโยคจากภาพหรือคำที่กำหนดให้ - แบบฝึกการสร้างจินตนาการสู่การอ่าน คิดและเขียนสื่อความเข้าใจในการอ่าน	๒
๑๕. ทวน ซ้ำ ย้ำ เตือน	ฝึกการอ่านเก่ง/เร็ว/คล่องและการเขียนสรุป ความเข้าใจในการอ่าน ด้วยสื่อ/วิธีที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสภาพปัญหาการอ่าน	- สื่อหน้าเดียว - คำพื้นฐาน - บทอ่าน - บทเพลง - คำพื้นฐาน - ฝึกเขียนประโยค/คำ - แบบฝึกการสร้างจินตนาการสู่การอ่าน คิดและเขียนสื่อความ	ทุกวัน

 ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และเข้าใจความหมายได้ผ่านเกณฑ์เพิ่มขึ้น
๒. ได้โครงสร้างหลักสูตรเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ “๕๕ วัน อ่านออกเขียนได้”
๓. ได้สื่อที่เหมาะสมในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน

๑๑. โครงการโรงเรียนอ่านออกเขียนได้ วิทยาก้าวหน้าแห่งการพัฒนา การอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๑
นายรัตนะ บุตรสุรินทร์
โทร. ๐๘ ๙๘๔๐ ๔๒๑๔
อีเมล : ann_arravin@hotmail.com

วัตถุประสงค์

๑. ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการอ่านออกเขียนได้ทุกคน
๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีปัญหาการอ่านออกเสียงและความเข้าใจในการอ่าน ได้รับการพัฒนาให้อ่านออกเขียนได้ทุกคน
๓. ครูผู้สอนที่รับผิดชอบการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด พัฒนานักเรียนให้อ่านออกและเขียนได้ตามศักยภาพแห่งตนทุกคน
๔. ครูผู้สอนที่รับผิดชอบการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด พัฒนานักเรียนให้อ่านคล่องและเขียนคล่องตามช่วงวัยได้ ๙๐ %

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นการบริหารจัดการโครงการที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษา มีนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนา ดังนี้

๑. การถอดบทเรียน
๒. การอบรมเชิงปฏิบัติการ
๓. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้เพลงคาราโอเกะ
๔. การนิเทศโดยใช้เครือข่ายเป็นฐาน
๕. การจัดค่ายภาษาอ่านเขียนเรียนสนุก
๖. การยกย่องเชิดชูเกียรติ

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. การถอดบทเรียน

๑.๑ ถอดบทเรียนจากครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

๑.๒ ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จจัดทำนวัตกรรมต้นแบบ

๒. การอบรมเชิงปฏิบัติการ

๒.๑ จัดอบรมปฏิบัติการครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนที่มีนักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

๒.๒ จัดอบรมปฏิบัติการครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนที่มีนักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

๓. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้เพลงคาราโอเกะ

๓.๑ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบภาษาไทยจัดทำซีดีเพลงประกอบการสอนภาษาไทยโดยใช้คาราโอเกะ พร้อมคู่มือการใช้ ๒ ชุด จำนวน ๔๐ เพลง

๓.๒ จัดส่งซีดีเพลงประกอบการสอนภาษาไทยโดยใช้คาราโอเกะพร้อมคู่มือการใช้ ๒ ชุด จำนวน ๔๐ เพลง ให้กับครูผู้สอนภาษาไทยนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๔. การนิเทศโดยใช้เครือข่ายโรงเรียนเป็นฐาน

ใช้รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาโดยใช้การนิเทศการสอนเป็นหลัก ด้วยกิจกรรม ๔ กิจกรรม คือ ทันทิ ทุกที่ ทุกเวลา และทุกโอกาส

๕. การจัดค่ายภาษาอ่านเขียนเรียนสนุก

จัดค่ายนักเรียนพัฒนาการอ่านการเขียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีปัญหาการอ่านรู้เรื่อง ๒๓๘ คน

๖. การยกย่องเชิดชูเกียรติ

๖.๑ ประเมินผลการพัฒนาการอ่านโรงเรียนในสังกัด

๖.๒ มอบรางวัลโรงเรียนมีผลการพัฒนาในระดับดีมากที่สุด

● ผลที่ได้รับ

๑. ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในสังกัด ได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการอ่านออกเขียนได้ทุกคน
๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีปัญหาการอ่านออกเสียงและความเข้าใจในการอ่าน ได้รับการพัฒนาการอ่านการเขียนทุกคน
๓. ครูผู้สอนที่รับผิดชอบการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด มีนวัตกรรมต้นแบบพัฒนานักเรียนให้อ่านออกและเขียนได้ตามศักยภาพแห่งตนทุกคน
๔. ครูผู้สอนที่รับผิดชอบการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด สามารถพัฒนานักเรียนให้อ่านคล่องและเขียนคล่องตามช่วงวัยได้ ๙๐ %

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๑๒. การอ่านจับใจความสำคัญ “อ่านเรื่องราวเล่างานวิกิท้องถิ่น”

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
นางพุทธชาติ ทวี

วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาเอกสารเพื่อการอ่านจับใจความสำคัญจากเนื้อหาวิถีชีวิต “อ่านเรื่องราวเล่างานวิกิท้องถิ่น”
๒. เพื่อพัฒนานักเรียนให้อ่านคล่องเขียนคล่อง จับใจความ และสื่อสารได้ คุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นเอกสารเกี่ยวกับท้องถิ่น อาทิ นิทาน ประวัติบุคคลสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑๑ เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีเนื้อหาให้อ่าน และแบบทดสอบความเข้าใจในการจับใจความของเรื่อง เพื่อแก้ปัญหาการอ่านเข้าใจเรื่องและสื่อสารได้

กระบวนการ/ขั้นตอน

การดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA ใช้หลัก ๓ เติม ๓ ร่วม อย่างกัลยาณมิตร (๑ เติมใจ ๒ เติมความรู้ ๓ เติมความสามารถ และ ๑ ร่วมคิด ๒ ร่วมทำ ๓ ร่วมภาคภูมิใจ)

๑. ขั้นวางแผน (Plan)

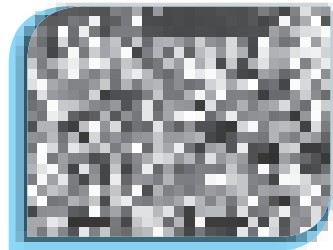
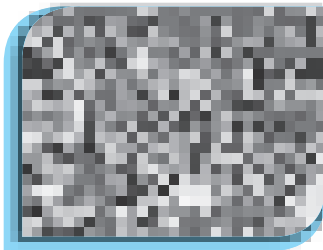
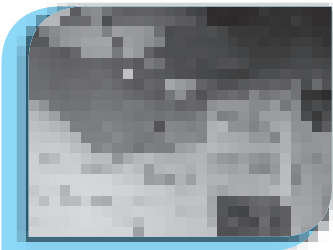
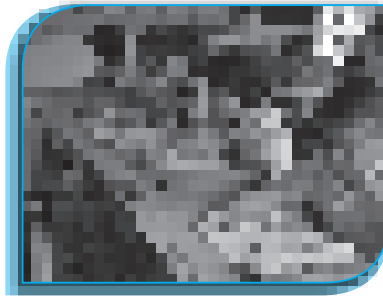
- ๑.๑ ศึกษาสภาพปัญหาการอ่านของนักเรียน
- ๑.๒ ศึกษากรอบสาระท้องถิ่น ของ สพ.น.นครศรีธรรมราช เขต ๒
- ๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- ๑.๔ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานและงบประมาณ

๒. ขั้นปฏิบัติตามแผน (DO)

- ๒.๑ จัดทำเอกสารประกอบการอ่าน จำนวน ๑๑ เรื่อง
- ๒.๒ โรงเรียนนำเอกสารไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๓. ขั้นตรวจสอบนิเทศติดตามผลการใช้นวัตกรรม (CHECK)

คณะกรรมการนิเทศติดตามระดับเขตพื้นที่ นิเทศติดตามตรวจสอบผลการใช้เอกสารวิเคราะห์ข้อมูล

๔. ขั้นปรับปรุงพัฒนา (ACTION)

๔.๑ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้

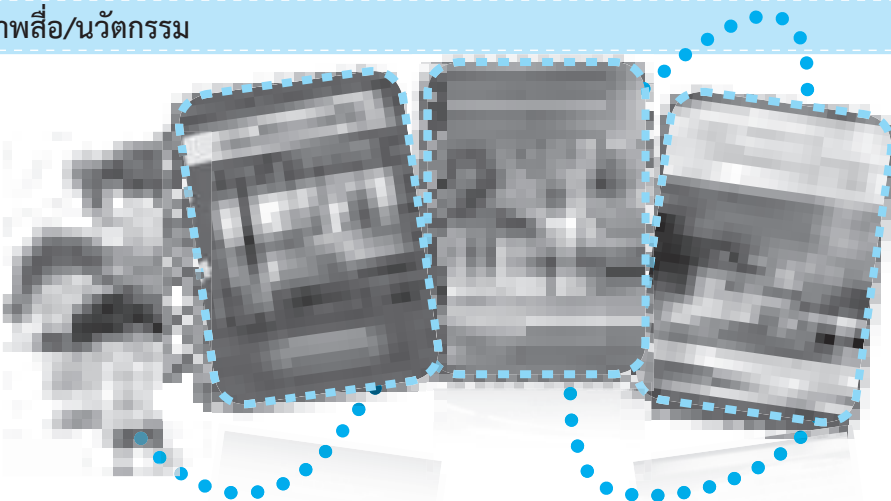
๔.๒ พัฒนาปรับปรุงนวัตกรรม

● ผลที่ได้รับ

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒ มีสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช

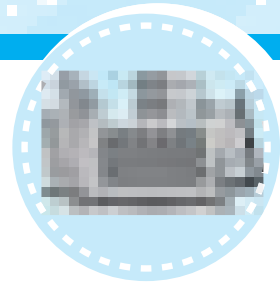
๒. นักเรียนมีความตระหนักในความสำคัญของท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชน

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้: สื่อ/นวัตกรรม

พัฒนาการอ่านการเขียน ภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ

ด้านการแก้ไขปัญหการอ่านการเขียน
การพัฒนาการสอน และการส่งเสริมการอ่าน

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต ๓

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓
นางอรุวารรณ รุจิระพงษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
โทร. ๐๘ ๗๑๗๗ ๒๙๖๑
อีเมล : somoreu@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ลักษณะ/รูปแบบ

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๑ มีจำนวน ๙ เล่ม ประกอบด้วย

เล่มที่ ๑ แม่ ก กา

เล่มที่ ๒ มาตราแม่กง

เล่มที่ ๓ มาตราแม่กน

เล่มที่ ๔ มาตราแม่กม

เล่มที่ ๕ มาตราแม่เกย

เล่มที่ ๖ มาตราแม่เกอว

เล่มที่ ๗ มาตราแม่กก

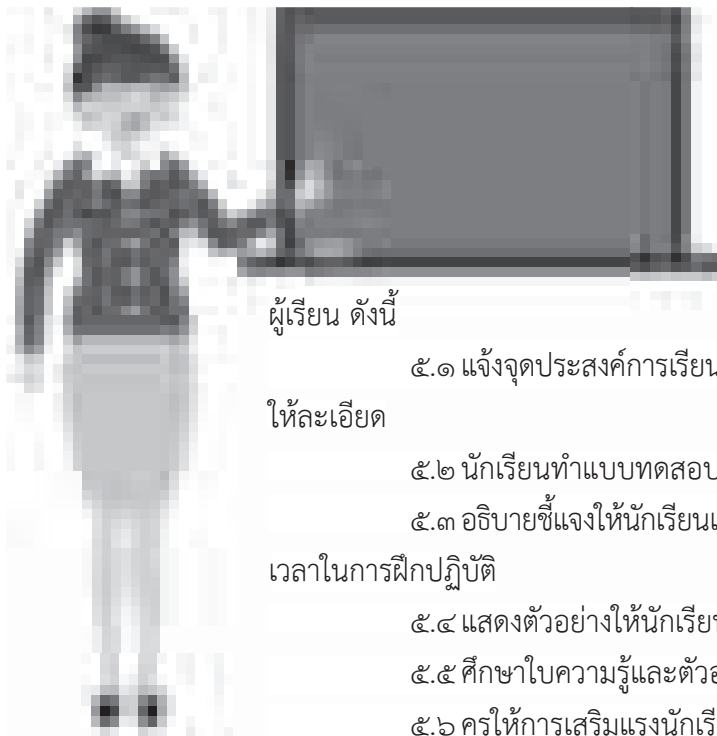
เล่มที่ ๘ มาตราแม่กด

เล่มที่ ๙ มาตราแม่กบ

แบบฝึกแต่ละเล่มมีแบบฝึกทักษะ จำนวน ๘ แบบฝึก มุ่งองค์ประกอบ ดังนี้ สาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดจุดประสงค์ของการทำแบบฝึกทักษะ จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้แกนกลาง ลำดับขั้นตอนการทำแบบฝึกทักษะ คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผล แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ แบบฝึก แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน เฉลยแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน การทำแบบฝึกทักษะ

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. รับสมัครผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มาเป็นอาสาสมัครร่วมทำงาน (จากชมรมครูภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓)
๒. นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ
- ๓...นำบัญชีคำพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และรูปแบบนวัตกรรมมาวิเคราะห์ และเลือกแนวทางการปฏิบัติงาน
๔. สร้างนวัตกรรมและหาประสิทธิภาพโดยนำไปทดลองใช้ในโรงเรียน อำเภอละ ๒ โรงเรียน รวม ๑๐ โรงเรียน และนำไปใช้จริง ๑๕๓ โรงเรียน

ผู้เรียน ดังนี้

ให้ละเอียด

เวลาในการฝึกปฏิบัติ

- ๕.๑ แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ อธิบายขั้นตอนในการใช้แบบฝึกทักษะ
- ๕.๒ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ๕.๓ อธิบายชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวิธีการทำแบบฝึกทักษะ โดยกำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติ
- ๕.๔ แสดงตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษาก่อนลงมือทำ
- ๕.๕ ศึกษาใบความรู้และตัวอย่างก่อนฝึกปฏิบัติ
- ๕.๖ ครูให้การเสริมแรงนักเรียนเป็นระยะ
- ๕.๗ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแบบฝึกทักษะที่ได้ปฏิบัติ
- ๕.๘ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
- ๕.๙ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงแบบฝึกทักษะให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๖. จัดประชุมชี้แจงการใช้นวัตกรรมให้กับคณะครูกลุ่มเป้าหมาย พร้อมมอบแผ่นซีดีรอมให้ครูทุกคน

๗. แต่งตั้งคณะศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียนทำหน้าที่นิเทศติดตามการใช้วัตกรรมการพร้อมรายงานผลการใช้ปลายเปิด พร้อมแสดงความความคิดเห็น

๘. คณะทำงานนำข้อมูลรายงานการใช้วัตกรรมการจากคณะครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ (ผู้ใช้นวัตกรรม) มาร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวคิดสำหรับการปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

● ผลที่ได้รับ

๑. ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีนวัตกรรมไปแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดไทย นำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียนได้

๒. ครูได้รูปแบบ/วิธีการสร้างนวัตกรรมแบบฝึกทักษะ สามารถนำแนวคิดไปพัฒนาต่อยอดทำนวัตกรรมแก้ปัญหาในเรื่องอื่นๆ ได้

๓. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พัฒนาการอ่านการเขียนดีขึ้น

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒. หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด หนูน้อยนอนหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เจ้าของผลงาน นางจากรุวรรณ บำรุงชีพ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสฤทธิเดช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
โทร. ๐๘ ๒๕๓๐ ๗๐๕๘

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๒. เพื่อส่งเสริมการอ่านคล่องเขียนคล่องของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑
๓. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ลักษณะรูปแบบ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด หนูน้อยนอนหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีจำนวน ๗ เล่ม ได้แก่

๑. ไอ้โง้งกับไอ้ฮุ้น
๒. ไอศกรีมรวมรส
๓. บ่ายความของเจ้าทุย
๔. เต้าน้อยที่ทุ่งนาเซย
๕. ข้าวกล้องเบอร์ ๕
๖. แม่มดน้อยขิวขิว
๗. ช่วยลดโลกร้อน

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด หนูน้อยนอนหนังสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๗ เล่ม
ซึ่งแต่ละเล่มจะประกอบด้วยเนื้อหาให้อ่านแล้วทำขลุ่ยมีแบบฝึกให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ
การอ่านเรื่องแล้วสื่อสารได้

๒. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลายวิธี เช่น เล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง เล่นบทบาทสมมุติ เล่นเกม
ซึ่งกิจกรรมมีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ชี้แจงจุดประสงค์การทำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเขียนภาษาไทยให้นักเรียนทราบ
- ๒.๒ แจกเอกสารแบบฝึกครบทุกคน
- ๒.๓ ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจและทักษะการอ่านเขียนภาษาไทย
- ๒.๔ นักเรียนศึกษาเอกสารความรู้ สืบค้นความรู้ให้เข้าใจ
- ๒.๕ ทำแบบฝึกเสริมทักษะ โดยทำจากลำดับที่ ๑ - ๑๐ ตามลำดับ
- ๒.๖ ครูเสริมแรงและให้กำลังใจอย่างทั่วถึง
- ๒.๗ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
- ๒.๘ สรุปวิเคราะห์ผลเพื่อปรับปรุงแบบฝึกและพัฒนานักเรียน ให้สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้ตามจุดประสงค์

๓. การวัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของนักเรียน จัดทำเป็นรายบุคคล ให้ทำแบบฝึกหัดท้ายเล่มของแต่ละเรื่อง และประเมินชิ้นงานรายกลุ่ม เช่น การทำหนังสือเล่มเล็ก พร้อมนำเสนอผลงาน ชิ้นงานจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

● ผลที่ได้รับ

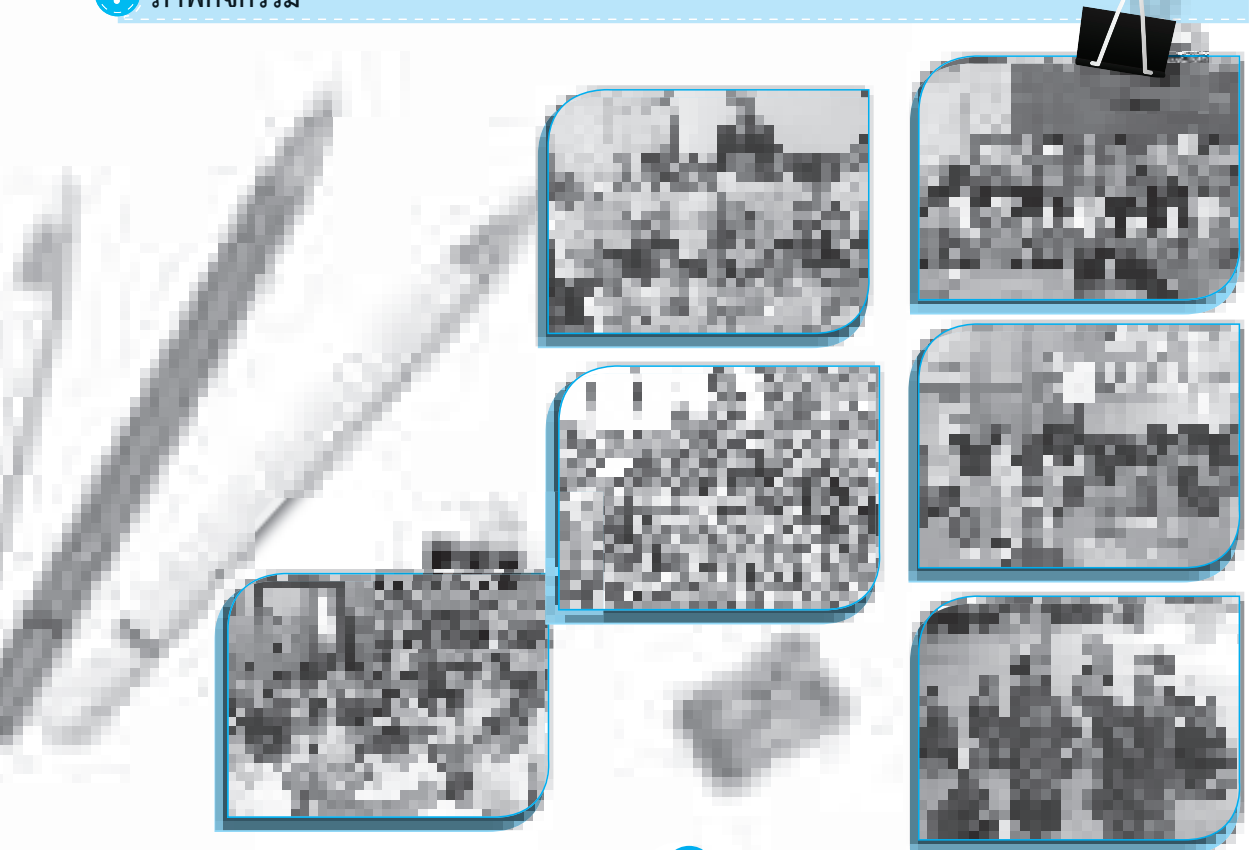
๑. นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีนิสัยรักการอ่านทุกคน
๒. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อ่านออกเขียนได้
๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสูงขึ้น

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

● ภาพกิจกรรม

๓. การพัฒนาความรู้ภาษาไทยจากเพลง เกม บทร้องเล่น และนิทานสระ

เจ้าของผลงาน นางอารมย์ เหลืองแดง โรงเรียนบ้านวังตะเคียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑
โทร. ๐๘ ๔๐๗๖ ๐๗๗๑
อีเมล: kruarom_ld@hotmail.com
www.facebook/ครูอารมย์ เหลืองแดง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ จำรูปร่างพยัญชนะ สระ คำคำ และอ่านเขียนคำได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสนุกสนาน รัก และภาคภูมิใจในภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นเอกสารพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน ๓ เล่ม ได้แก่

๑. เพลงประกอบการสอนภาษาไทย
๒. บทร้องเล่นพยัญชนะ “ก.ไก่พาเพลิน”
๓. บทร้องเล่นสระ “สระพาเพลิน”

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “บทร้องเล่นพยัญชนะไทย”

๑. ใช้คำกลอนปริศนาหรือปริศนาคำทายเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนมาเล่นทายปัญหากับเด็ก (ฝึกทักษะการฟัง) ให้เด็กคิดและตอบปัญหา (ฝึกทักษะการคิดการพูด)
๒. เผลยปัญหาด้วยรูปภาพ ให้เด็กสังเกตและบอกถึงสิ่งที่พบในภาพประโยชน์และโทษของสิ่งที่อยู่ในภาพนั้น
๓. ครูอ่านบทร้อยกรองให้เด็กฟัง ๒ ครั้ง โดยแบ่งจังหวะวรรคตอน พร้อมทั้งปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบ
๔. ครูอ่านนำที่ละวรรค ให้เด็กอ่านตาม ให้อ่านซ้ำ ๆ ๓ - ๔ ครั้ง แล้วสนทนาถึงความหมายและเรื่องราวของบทร้อยกรอง อาจเล่านิทานเสริมและให้เด็กตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง

๕. เล่นเกมต่อบทร้อยกรอง โดยครูพุดนำให้เด็กพุดต่อ ส่วนที่หายไป เริ่มจากเติมเพียง

๑ พยางค์ เช่น

ครู: ก. เอ๋ย ก ..... เด็ก: ไก่

ครู: เสียงใสปลุก..... เด็ก: เรา

เมื่อเด็กสามารถพุดเติมคำ ๑ พยางค์ได้แล้ว ครูเพิ่มเป็น ๒ พยางค์ และเป็น ๑ วรรค จากนั้นจึงลองให้ท่องทั้งบท

๖. แนะนำชื่อของภาพและให้เด็กสังเกตลักษณะของตัวพยัญชนะวิธีการออกเสียงที่ถูกต้อง เช่น ก. (กอ.ไก) เรียกว่า กอ

๗. แนะนำวิธีการเขียนตัวพยัญชนะให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

๘. อาจเลือกสอนเฉพาะพยัญชนะตัวที่มีปัญหาในกรณีที่เด็กจำตัวพยัญชนะไม่ได้ ใช้ในการสอนซ่อมเสริม

๙. นักเรียนหาคำที่มีพยัญชนะต้นตามที่กำหนดแล้วฝึกเขียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “บทร้องเล่นสละพาเพลิน”

๑. นักเรียนดูและสังเกตภาพสระ ครูชวนนักเรียนพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับชื่อและรูปร่างของสระ

๒. ครูอ่านบทร้องเล่นให้นักเรียนฟัง โดยแบ่งจังหวะวรรคตอน นักเรียนปรบมือหรือเคาะจังหวะประกอบ

๓. นักเรียนอ่านบทร้องเล่นพร้อมกัน ๒ - ๓ ครั้ง อาจแบ่งกลุ่มแข่งขันอ่านบทร้องเล่น เพื่อความสนุกสนาน และจดจำชื่อ รูปร่างสระ ได้แม่นยำขึ้น

๔. ครูแนะนำวิธีการออกเสียงสระที่ถูกต้อง และวิธีเขียนสระให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

๕. นักเรียนฝึกอ่านแจกลูกตามแบบฝึกอ่าน

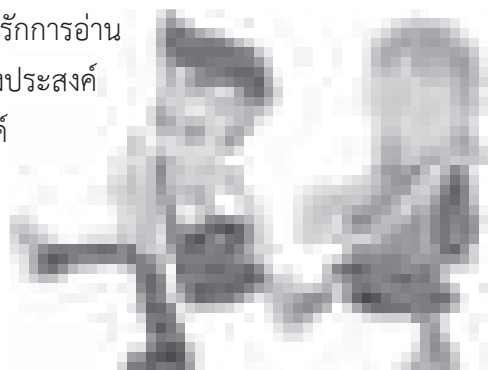
● ผลที่ได้รับ

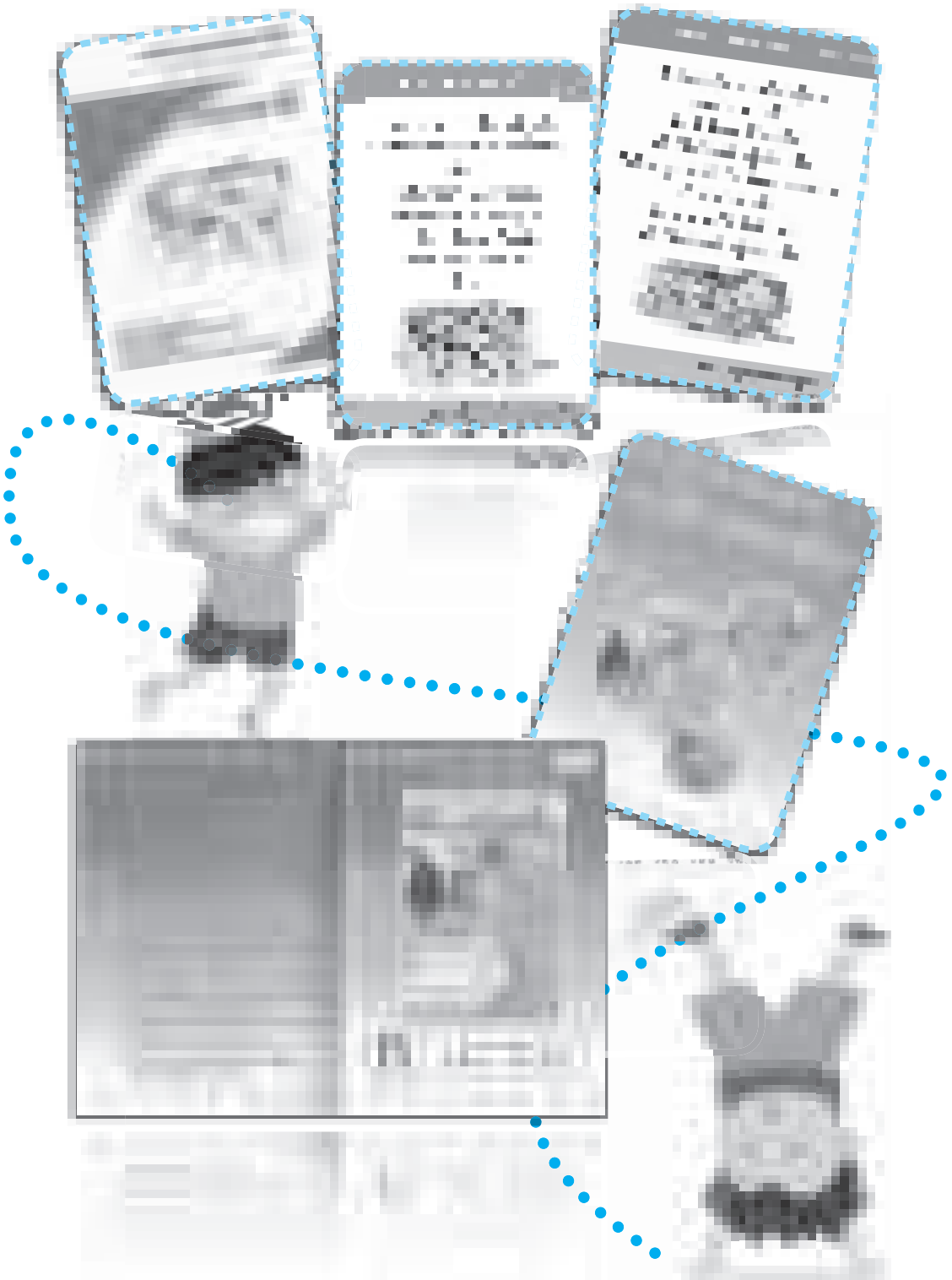
๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสูงขึ้น

๒. นักเรียนมีความสุขกับการเรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน

๓. นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. นักเรียนคิดเป็นและสื่อสารได้อ่านสร้างสรรค์

๔. สอนอย่างไร เด็กอ่านออกเขียนได้ รู้จักฟัง และพูดสื่อสารได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เจ้าของผลงาน นางอังคณา กาญจนเดชะ โรงเรียนวัดมงคลโคธาวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
โทร.๐๘ ๑๙๔๖ ๐๒๐๒

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ฟังเป็น และพูดสื่อสารได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนตามวัยของนักเรียน ใช้วิธีสอนที่ผสมผสาน
มีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐาน มี ๔ ประเภท ดังนี้

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านเขียนสะกดคำ เพื่อฝึกอ่านเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด
๒. นิทานประกอบภาพ เพื่อฝึกอ่านเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด
๓. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อฝึกอ่านเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด
๔. บทเรียนมัลติมีเดีย เพื่อฝึกอ่านเขียนสะกดคำ สระเปลี่ยนรูป สระลดรูป

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ครูกำหนดเป้าหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ฟังเป็น และพูดสื่อสารได้
๒. ครูสร้างสื่อ ๔ ประเภท คือ แบบฝึกทักษะการอ่านเขียนสะกดคำ นิทานประกอบภาพ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และบทเรียนมัลติมีเดีย
๓. ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนตามเป้าหมาย โดยครูกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด พร้อมกำหนดสื่อ โดยเลือกสื่อจาก ๔ ประเภท นำมาใช้ ในการจัดกิจกรรมที่ละเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะจากสื่อที่หลากหลายจนนักเรียนเกิดทักษะตาม จุดประสงค์การเรียนรู้
๔. ครูประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลทั้ง ๔ ทักษะ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดสื่อสาร หากนักเรียนไม่ผ่านครูต้องซ่อมเสริม และปรับสื่อให้เข้ากับบริบทปัญหาของนักเรียน รายบุคคล
๕. ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องใช้เทคนิควิธีการสอนให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีความสุข และเรียนรู้อย่างมีความสุขและเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนมีทักษะในการอ่านการเขียน การฟัง และการพูดสื่อสารได้ตามช่วงวัย
๒. นักเรียนมีความสุข เกิดความสนุกสนานในการเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๕. ชุดพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ที่เน้นพัฒนาศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล

เจ้าของผลงาน นางสาวอุไรพร พาณิชกุล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
โทร. ๐๘ ๑๘๙๔ ๑๓๙๕

วัตถุประสงค์

- ๑..เพื่อใช้เป็นสื่อเสริมทักษะทางภาษาสำหรับครูผู้สอนนำไปใช้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓
๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการอ่านออก คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นเอกสาร พัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน แบ่งเป็น ๓ ระดับ มี ๓ เล่ม คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓

๑. สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยตามระดับชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓
๒. สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้เป็นหนังสือเสริมประกอบการฝึกทักษะทางด้านภาษา
๓. สำหรับผู้ปกครองที่สนใจพัฒนาทักษะทางภาษาไทยใช้ป็นสื่อในการเล่าเรื่องและอ่านให้ลูกฟัง

กระบวนการ/ขั้นตอน

ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ที่เน้นพัฒนาศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล มีรูปแบบขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

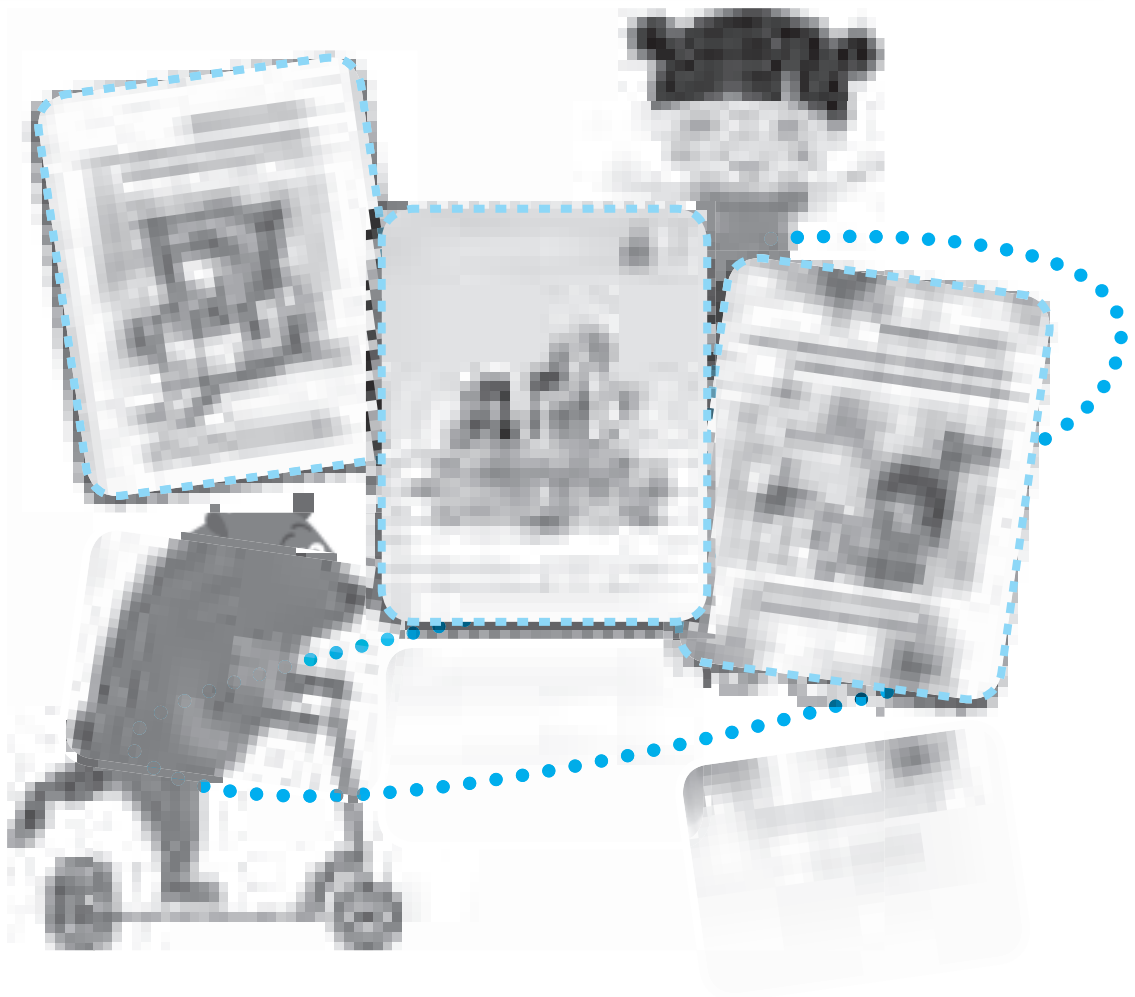
๑. สนทนาและพูดคุย เกี่ยวกับภาพจากเนื้อเรื่อง
๒. ฝึกอ่านออกเสียงจากเนื้อเรื่องพร้อมกัน เพื่อเรียนรู้เรื่องเสียง
๓. ฝึกพิจารณาคำศัพท์ ถ้อยคำจากเนื้อเรื่อง โดยสืบค้นหาความหมายจากพจนานุกรม
๔. ฝึกถอดความและอธิบายความจากเนื้อเรื่อง (จับคู่/กลุ่ม)

๕. นำคำศัพท์จากเนื้อเรื่องเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวัน
๖. ตั้งประเด็นคำถามจากเนื้อเรื่อง
๗. ฝึกอ่านอิสระจากเนื้อเรื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น บทบาทสมมุติ/ทำนองเพลง
๘. พัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

● ผลที่ได้รับ

๑. สามารถแก้ปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง และเขียนไม่ได้
๒. ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น
๓. เพิ่มสมรรถนะการอ่าน คติวิเคราะห์ การสื่อความของผู้เรียน
๔. ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้สื่อ เช่น ชอบมีสีสันสวยงาม น่าสนใจ เรื่องราวสนุก ชวนอ่าน อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีภาพประกอบสวยงาม เสริมความรู้จากบทเรียนได้ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น และสามารถใช้บททวนบทเรียน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

ว. ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑
นายบุญเทียม อังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑
โทร. ๐ ๓๒๖๖ ๒๐๓๑ - ๔

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓
๒. เพื่อให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ อ่านรู้เรื่อง สื่อสารได้
๓. เพื่อให้ครูมีกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะการอ่าน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีกิจกรรมฝึกทักษะและเสริมทักษะ หลังการเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านนำมาจัดเป็นมุมภาษาไทยภายในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้อ่านเพิ่มเติมต่อไป

ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย แบ่งเป็น ๓ ระดับตามระดับชั้น ดังนี้

๑. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕ ชุด ได้แก่

ชุดที่ ๑ การอ่านสะกดคำและเขียนคำ จำนวน ๒๐ กิจกรรม

ชุดที่ ๒ การอ่านจับใจความจากประโยค ข้อความ ข่าวและเหตุการณ์ จำนวน ๖ กิจกรรม

ชุดที่ ๓ การอ่านจับใจความจากนิทานและเรื่องสั้น จำนวน ๑๖ กิจกรรม

ชุดที่ ๔ การอ่านจับใจความจากนิทานและเรื่องสั้น จำนวน ๕ กิจกรรม

ชุดที่ ๕ การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง จำนวน ๕ กิจกรรม

๒. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖ ชุด ได้แก่

ชุดที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญจากประโยค ข่าวและเหตุการณ์ จำนวน ๑๑ กิจกรรม

ชุดที่ ๒ การอ่านจับใจความจากนิทาน จำนวน ๕ กิจกรรม

ชุดที่ ๓ การอ่านจับใจความจากบทโฆษณา จำนวน ๕ กิจกรรม

ชุดที่ ๔ การอ่านจับใจความจากป้าย ภาพ
สัญลักษณ์ จำนวน ๕ กิจกรรม

ชุดที่ ๕ การอ่านจับใจความจากบทความ
จำนวน ๑๑ กิจกรรม

ชุดที่ ๖ การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
จำนวน ๑๐ กิจกรรม

๓. **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓** จำนวน ๖ ชุด ได้แก่

ชุดที่ ๑. การอ่านจับใจความสำคัญจากประโยค
จำนวน ๔ กิจกรรม

ชุดที่ ๒ การอ่านจับใจความจากข้อความ บทความ
บทโฆษณา ข่าวและเหตุการณ์ จำนวน ๔ กิจกรรม

ชุดที่ ๓ การอ่านจับใจความจากนิทานและเรื่องสั้น จำนวน ๔ กิจกรรม

ชุดที่ ๔ การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง จำนวน ๕ กิจกรรม

ชุดที่ ๕ การอ่านจับใจความจากบทเพลง จำนวน ๓ กิจกรรม

ชุดที่ ๖ การอ่านจับใจความโดยการเขียนแผนผังความคิด จำนวน ๕ กิจกรรม

🔴 กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ ได้สร้างชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕ ชุด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖ ชุด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖ ชุด พร้อมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ซีดีรอม ส่งมอบให้ทุกโรงเรียนละ ๑ ชุด

๒. ประชุมชี้แจงการนำชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ แก่ครูผู้สอนภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ทุกคน ดังนี้

๒.๑ ชี้แจงการใช้เอกสาร

๒.๒ วิธีการเก็บข้อมูลหลังการใช้ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยแต่ละชุด

๒.๓ รายงานผลการใช้ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

๓. นำชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ไปใช้ในโรงเรียน ครูผู้สอนนำไปใช้จัดการเรียนรู้เสริมทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านแก่นักเรียน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ วางแผนการใช้ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยตามความเหมาะสม นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในเรื่องที่สัมพันธ์กับหลักสูตร หรือใช้แบบฝึกเสริมทักษะหลังจากการจัดการเรียนรู้ไปแล้ว หรือในช่วงเข้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน หรือก่อนกลับบ้าน

๓.๒ ศึกษาชุดส่งเสริมทักษะให้เข้าใจเพื่อเตรียมการนำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๓.๓. การใช้กิจกรรมเสริมทักษะ ควรใช้ครั้งละ ๑ กิจกรรม โดยเริ่มจากกิจกรรมที่ ๑ ไปตามลำดับ ซึ่งกิจกรรมได้จัดเรียงตามความยากง่ายไว้แล้ว สำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วสามารถให้กิจกรรมเสริมทักษะได้มากกว่าคนอื่นตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๓.๔. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว อาจให้นักเรียนตรวจสอบด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนตรวจจากเฉลย หรือส่งให้ครูตรวจตามที่ครูเห็นว่าเหมาะสม

๓.๕. ครูควรจัดมุมภาษาไทยไว้ในห้องเรียน โดยจัดหนังสือ แบบฝึกต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนศึกษา ทำแบบฝึกตามความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

๓.๖. ครูติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ สม่่าเสมอ

๔. นิเทศติดตาม นิเทศภายใน นิเทศโดยคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ใช้เครื่องมือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชุดส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

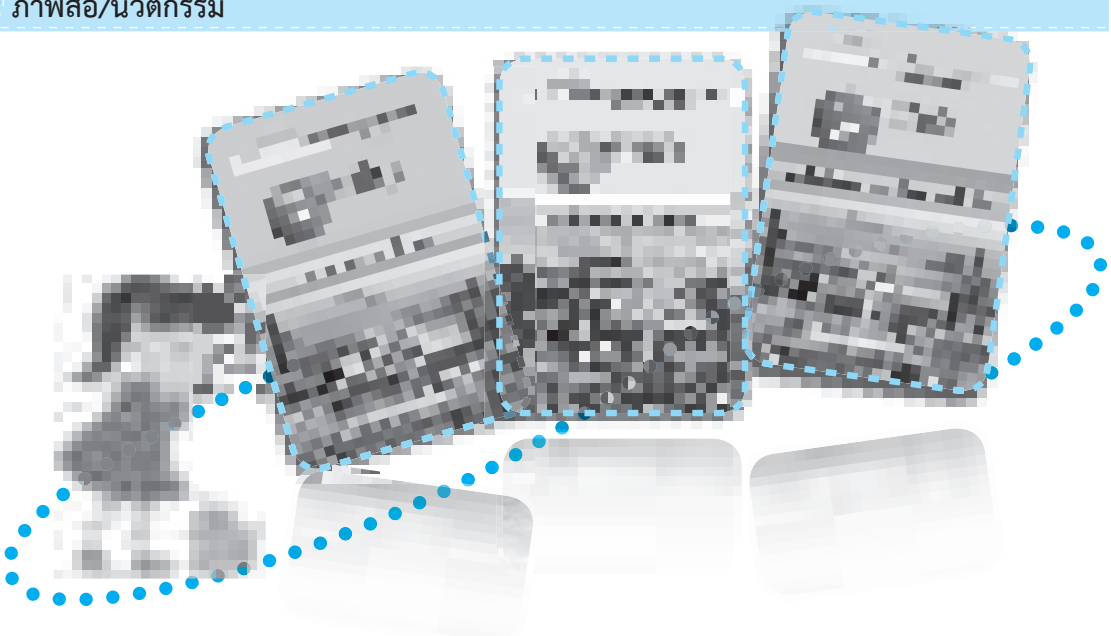
๕. วิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยแยกขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

๖. สรุปรายงานผล

● ผลที่ได้รับ

๑. ผลการประเมินความสามารถด้านภาษาปี ๒๕๕๖ สูงกว่าปี ๒๕๕๕ และระดับประเทศ
๒. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ในระดับดี
๓. ครูผู้สอนมีสื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านให้นักเรียน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๗. แบบฝึกทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย

เจ้าของผลงาน นางสมหมาย เกียรหนู โรงเรียนบ้านละลมโพธิ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
๒. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐%

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นแบบฝึกทักษะภาษาไทย ระดับประถมศึกษา จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) มาตราตัวสะกด ๒) คำควบกล้ำ ๓) การเขียนสะกดคำสระลดรูป ๔) การเขียนสะกดคำสระเปลี่ยนรูป และแบบฝึกซ่อมเสริมการอ่านเขียนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) มาตราตัวสะกด ๒) คำที่มีอักษรนำ ๓) คำที่มีตัวสะกด ๔) สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป แต่ละชุดประกอบด้วย การให้ความรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา โดยนำกิจกรรม เพลง เกม ภาพการ์ตูนประกอบ บทร้อยกรอง เพื่อให้นักเรียนสนใจ กระตือรือร้น เกิดความคิดสร้างสรรค์

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ครูนำเสนอตัวอย่างคำตามสื่อแต่ละชุด เช่น มาตราตัวสะกด (ยกตัวอย่างคำที่มีมาตราตัวสะกด ตรงตามมาตรา เช่น แม่ง กม เกย เกอว ไม่ตรงมาตรา)
๒. ครูพานักเรียนอ่าน (อ่านตามครู อ่านกลุ่ม อ่านคู่ อ่านเดี่ยว)
๓. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดที่ครูกำหนด เช่น ครูยกตัวอย่างคำที่มีมาตราตัวสะกดแม่ง นักเรียนยกตัวอย่าง เช่น ขาม ลาว เกย เป็นต้น
๔. ฝึกอ่านตามแบบฝึก
๕. นักเรียนทำแบบฝึกจากเล่ม
๖. การประเมินผล หากพบว่า นักเรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้นักเรียนทำแบบฝึกซ้ำอีกครั้ง โดยมีครูให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

การใช้สื่อชุดนี้ ให้ใช้จนครบทุกเล่ม โดยบางแบบฝึกอาจมอบเป็นการบ้านเพื่อให้เครือข่ายผู้ปกครองช่วยเหลืออีกทาง

● ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีจำนวนลดลง
๒. ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
๓. ผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติด้านความสามารถทางภาษาสูงขึ้น

๘. คู่มือวิธีการสอน “อ่านออกต้องเขียนได้ ด้วยตาราง ๔ ช่อง ๗ ขั้นตอน”

เจ้าของผลงาน นางผกาพร พรหมดำรง โรงเรียนบ้านใหม่ถาวร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นวิธีการสอนด้วยตาราง ๔ ช่อง ๗ ขั้นตอน ฝึกให้นักเรียนอ่านเขียน

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. เตรียมตาราง ๔ ช่อง เตรียมตารางในสมุดของนักเรียนหรือทำเป็นแบบฟอร์ม จำนวน ๔ ช่อง
ดังนี้

ช่องที่ ๑ วัตถุประสงค์และประเมินผล ครูระบุคะแนนที่นักเรียนได้

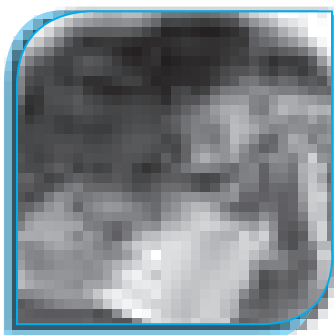
ช่องที่ ๒ เขียนคำ ครูเลือกคำและเขียนด้วยลายมือที่สวยงาม

ช่องที่ ๓ คัดลายมือ นักเรียนคัดลายมือตามคำที่ครูเขียน

ช่องที่ ๔ เขียนตามครูบอก นักเรียนเขียนตามคำบอก

๒. เขียนคำ ครูเขียนคำในช่องที่ ๒ โดยเริ่มจากคำง่าย ๆ ที่ประสมด้วยสระอา เนื่องจากสระอา
เป็นสระเสียงยาว อ่านออกเสียงได้ง่ายกว่าสระเสียงสั้น

๓. สอนอ่าน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ ครูอ่านสะกดคำ คำในตารางช่องที่ ๒ ทีละคำ ให้นักเรียนอ่านตาม ๑ ครั้ง
- ๓.๒ ครูและนักเรียนอ่านสะกดคำในช่องที่ ๒ ทีละคำ พร้อมกัน ๑ ครั้ง
- ๓.๓ นักเรียนอ่านสะกดคำในช่องที่ ๒ ทีละคำ พร้อมกัน ๑ ครั้ง กรณีมีนักเรียนคนเดียวให้ข้ามไปอ่านในขั้นที่ ๔
- ๓.๔ ให้นักเรียนทุกคนอ่านสะกดคำในช่องที่ ๒ ทีละคำ
๔. คัดลายมือ นักเรียนคัดลายมือในช่องที่ ๓ ตามคำในช่องที่ ๒ พร้อมทั้งอ่านสะกดคำไปด้วย
ควรเน้นย้ำให้นักเรียนเขียนให้สวยงามเหมือนครู
๕. เขียนตามครูบอก ให้นักเรียนเขียนคำตามที่ครูบอกลงในช่องที่ ๔ โดยครูนำคำมาจากช่องที่ ๒ ขณะที่นักเรียนเขียน ให้ปิดคำในช่องที่ ๒ และ ๓ ไว้ ครูต้องบอกคำเรียงเป็นคำ ๆ ตั้งแต่คำที่ ๑ จนถึงคำสุดท้าย ห้ามสลับคำ เพื่อให้คำในแต่ละแถวตรงกัน
๖. โขยหนุผ่านไหม ครูให้นักเรียนเปิดดูคำในช่องที่ ๒ และ ๓ แล้วให้นักเรียนตรวจสอบดูว่านักเรียนเขียนถูกกี่คำ
๗. ยามพักผ่อนให้นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนหรือหนังสืออนิเมะที่นักเรียนที่ชอบ โดยให้นั่งอ่านใกล้ ๆ ครู หากนักเรียนอ่านผิดครูต้องบอกทันที

● ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถอ่านออกเขียนได้มากขึ้น
๒. นักเรียนที่อ่านออกจะเขียนได้ไปพร้อมกัน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๙. หนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่าน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒
นางสร้อยญา แสงชัย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
โทร. ๐๘ ๙๒๗๒ ๑๐๐๔
อีเมล : nulek.sa@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูกสำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

หนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่าน มีจำนวน ๒ เล่ม ได้แก่

เล่ม ๑ หนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่าน ประกอบด้วย

ด้านเนื้อหาและทักษะการอ่าน ได้แก่ พยัญชนะ สระ และคำที่ประสมด้วยสระต่าง ๆ
ที่ไม่มีตัวสะกด

ด้านทักษะ ประกอบด้วยทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการอ่านสะกดคำ
และแจกลูกคำ ประสมด้วยสระต่าง ๆ ที่ไม่มีตัวสะกด

เล่ม ๒ หนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่าน ประกอบด้วย

ด้านเนื้อหาและทักษะการอ่าน เนื้อหา ได้แก่ การผันวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกด
ตรงตามมาตรา และไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีอักษรนำ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีสระลดรูป
สระเปลี่ยนรูป คำที่มีตัวการันต์ และคำที่มี รร

ด้านทักษะ คือ อ่านออกเสียง อ่านสะกดคำแจกลูกคำ อ่านเป็นคำ อ่านประโยค
ข้อความและบทร้อยกรอง

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ประเมินความสามารถนักเรียนด้านการอ่าน เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ผลการประเมินการอ่านน้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๒. ประชุมผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีผลการคัดกรองการอ่านของนักเรียนน้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ เพื่อวางแผนหาแนวทางแก้ไขนักเรียน

๓. แบ่งกลุ่มวางแผนหาแนวทางแก้ไขนักเรียนตามเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน ๙ เครือข่าย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ ประจำเครือข่าย ประธานเครือข่าย ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน ร่วมจัดทำแผนการพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคล

๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แผนการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และนำแผนการพัฒนานักเรียน ไปใช้ในโรงเรียนเป็นรายบุคคลตามปัญหาการอ่านที่พบจากการคัดกรอง

๕. อบรมให้ความรู้ครูในการนำหนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่านไปใช้กับนักเรียน

๖. เสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก โดยครูศึกษาความรู้สำหรับครูในเล่ม ก่อนเลือก พัฒนานักเรียนตามความบกพร่องของนักเรียนที่พบ

๗. ประเมินความสามารถนักเรียนด้านการอ่าน หลังการเสริมทักษะการอ่านสะกดคำ และแจกลูก เพื่อศึกษาพัฒนาการของนักเรียน

๘. ผู้บริหารโรงเรียน นิเทศภายในการดำเนินการแก้ไขนักเรียนด้านการอ่าน

๙. คณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำนวน ๙ เครือข่าย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ประจำเครือข่าย ประธาน เครือข่าย นิเทศติดตาม การดำเนินการแก้ไขนักเรียนด้านการอ่าน ในโรงเรียนที่มีผลการประเมิน การอ่าน น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๑๐. ประชุมผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีผลการคัดกรองการอ่านของนักเรียนน้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ ในครั้งที่ ๑ เพื่อสรุปผลพัฒนาการด้านการอ่านและสรุปแนวทางการพัฒนานักเรียนโรงเรียน ใช้ในการแก้ปัญหาการอ่าน

๑๑. รายงานผลการดำเนินการพัฒนาการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีผลการคัดกรองการอ่าน ของนักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ แก่โรงเรียนในสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง

● ผลที่ได้รับ

ครูที่พบปัญหาความบกพร่องในด้านการอ่านของนักเรียน สามารถเลือกใช้หนังสือเสริมทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาการอ่านเฉพาะด้านที่นักเรียนบกพร่องในด้านนั้น ๆ โดยดำเนินการซ่อมเสริมนักเรียนเป็นลำดับ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีศักยภาพความพร้อมด้านการอ่านอันเป็นทักษะพื้นฐานการอ่านในระดับที่สูงขึ้น เนื้อหาของหนังสือจะเริ่มจากง่ายไปหายาก นักเรียนจึงมีกำลังใจในการพัฒนาทำให้ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนที่พบได้รับการแก้ไขและพัฒนาได้ตรงกับความบกพร่องของนักเรียนและสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้ตามเนื้อหาของหลักสูตร อีกทั้งครูผู้สอนมีแนวทางในการสอนทักษะการอ่านสะกดคำและแจกลูก ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของการสอนอ่านภาษาไทย

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

๑๐. นิทานหน้าเดียว เดียวเดียวอ่านได้

เจ้าของผลงาน นางบัวเพียง จันทร์หอม ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านอากาศหนองขอนประชาวิทย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
โทร. ๐๘ ๙๕๗๘ ๖๓๗๘

วัตถุประสงค์

๑. นักเรียนอ่านจับใจความได้ถูกต้อง
๒. มีนิสัยรักการอ่าน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) มีลักษณะเป็นนิทานหน้าเดียว มีภาพประกอบ มีจำนวน ๑๒ เรื่อง ได้แก่

๑. สุนัขในรางหญ้า
๒. ลาในหนังสือ
๓. ไก่ได้พลอย
๔. วัวสามตัว
๕. คนกับลา
๖. เทพารักษ์กับคนตัดไม้
๗. ขวานากับนกกระเรียน
๘. คนเลี้ยงแพะ
๙. กระจ่างเพื่อนรัก
๑๐. หมากับไก่
๑๑. ลาดี
๑๒. มด นกเขา และน้ำใจ

กระบวนการ/ขั้นตอน

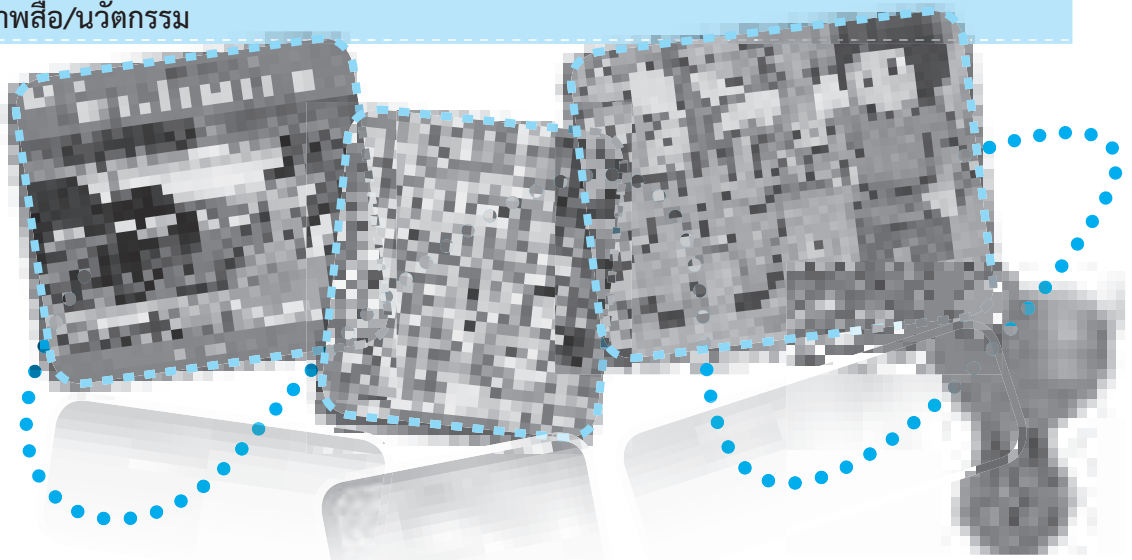
๑. ครูให้นักเรียนอ่านนิทานตามขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ ๑ ครูอ่านให้นักเรียนฟัง ๑ รอบ
ขั้นที่ ๒ นักเรียนอ่านพร้อมกับครู
ขั้นที่ ๓ นักเรียนที่เรียนเก่งอ่านให้เพื่อนอ่านตาม ๒ - ๓ คน
ขั้นที่ ๔ แบ่งนักเรียนฝึกอ่านเป็นกลุ่มย่อย
ขั้นที่ ๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มลุกขึ้นอ่านพร้อมกัน
ขั้นที่ ๖ นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งชั้น

๒. ทำกิจกรรมหลังอ่าน ได้แก่ สนทนาเกี่ยวกับเรื่อง ตั้งคำถามและตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์
เติมคำ ข้อความที่หายไป เขียนตามคำบอก เขียนบรรยายภาพ จับคู่ภาพ คำ แสดงบทบาทสมมติ
และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสม

● ผลที่ได้รับ

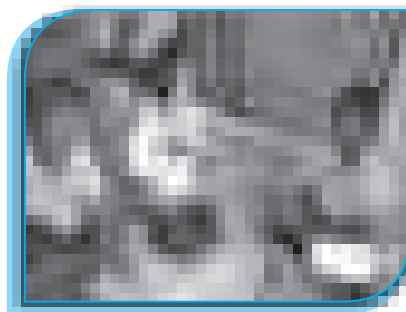
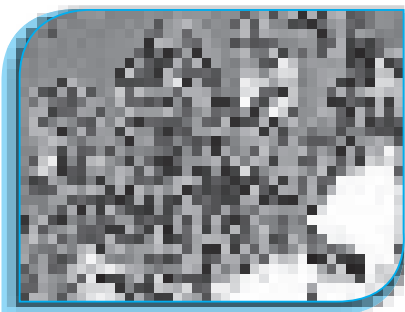
มีนิทานให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านการเขียนและมีนิสัยรักการอ่าน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

● ภาพกิจกรรม

คลิกชมได้ที่ <http://youtu.be/xIW9LZYdOAO>

๑๑. หนังสือส่งเสริมการอ่านคล่องเขียนคล่อง และการอ่านจับใจความสำคัญ จากเนื้อหาวิถีชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษา “อ่านเรื่องราวเล่าขานวิถีชีวิตท้องถิ่น”

เจ้าของผลงาน นางพุทธรชาติ ทวี ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
โทร. ๐๘ ๑๗๒๘ ๖๔๒๘
e-mail : Puttawee2012@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาสื่อส่งเสริมการอ่านคล่อง เขียนคล่อง และการอ่านจับใจความสำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาการอ่านคล่องเขียนคล่องและอ่านจับใจความ จากเนื้อหาวิถีชีวิตระดับประถมศึกษา เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความเนื้อหาเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิต เช่น นิทาน ประวัติบุคคลสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น พร้อมด้วยแบบทดสอบการอ่าน การเขียนทำเรื่อง จำนวน ๑๑ เรื่อง ประกอบด้วย

๑. เมืองนคร	๗. พ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์
๒. วัดภูเขาหลัก	๘. อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง
๓. จดหมายจากวาริน	๙. อ่างกลางหุบเขาบ้านเรากระทุง
๔. ฉวางเมืองน้ำเทียว	๑๐. น้ำตกท่าแพ
๕. ขึ้นถ้ำบูชาพระพุทธรูปไสยาสน์	๑๑. พิฆมัทศจรีย์
๖. ชุมทางเขาชุมทอง	

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ให้นักเรียนอ่านเรื่องในหนังสือ (ทีละเรื่อง) ประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที
๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง โดยครูใช้คำถามนำ ตั้งคำถามและหาคำตอบ หาใจความสำคัญของเรื่องทีละย่อหน้า ใช้ปากกาเน้นคำหรือวงกลมหรือขีดเส้นใต้ สรุปใจความสำคัญ
๓. นักเรียนฝึกตั้งคำถามและหาคำตอบ
๔. ทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความ (ทำเรื่อง)
๕. ประเมินผลตามเกณฑ์

● ผลที่ได้รับ

๑. ครูมีสื่อและนำสื่อส่งเสริมการอ่านเรื่องราวเล่าขานวิถีท้องถิ่นไปใช้ในการส่งเสริมการอ่านคล่องเขียนคล่อง การอ่านจับใจความและสื่อสารได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านจับใจความและสื่อสารได้
๓. นักเรียน ครู โรงเรียนมีความตระหนักในความเป็นท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชน

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

● ภาพกิจกรรม

๑๒. การพัฒนาการอ่านและการเขียน โดยใช้สื่อแบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบคู่สัญญา

เจ้าของผลงาน นางสมบัตร์ สืบศักดิ์ โรงเรียนอนุบาลบ่อพลอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ปัญหาการอ่านคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา คำควบกล้ำ การผันวรรณยุกต์ และคำพ้อง
๒. เพื่อแก้ปัญหาการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา คำที่ใช้ สระไอ สระเ อ คำที่ใช้ บัน บรร คำพ้อง คำที่ใช้ ร ล เป็นพยัญชนะต้น

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นกิจกรรมให้นักเรียนจับกลุ่มเป็นคู่สัญญา มาทำกิจกรรมการอ่านเขียนโดยมีสื่อคือแบบฝึกวางให้นักเรียนได้เรียนรู้ช่วยเหลือกัน ซึ่งสื่อมี ๕ ชุด ดังนี้

๑. แบบฝึกซ่อมเสริมการเขียนสะกดคำยาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ ชุด ได้แก่ เลือกใช้สระไอ สระเ อ ใส่ตัวกรันต์ การใช้บัน บรร เขียนคำจากคำที่อ่านเติมพยัญชนะที่หายไป ผสมใหม่ให้เป็นคำรู้ความหมายเขียนให้ถูกเติมให้ครบ พบคำควบกล้ำ ใส่เครื่องหมายแก้ไขให้ถูก ดูภาพทราบคำ
๒. ชุดเกมตัวสะกดไม่ตรงมาตรา
๓. ชุดคำพ้องพาเพลิน
๔. ชุดคำอ่านพับกระดาษหกลี้นม
๕. ชุดส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการคิด

กระบวนการ/ขั้นตอน

ใช้สื่อแบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบคู่สัญญา ๘ ขั้นตอน

ขั้นที่ ๑ หมายิตรชิดใกล้ (นักเรียนจับคู่กัน)

ขั้นที่ ๒ จุดประกายความคิด (ครูอธิบายวิธีการทำกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจ)

ขั้นที่ ๓ ทหาความรู้ที่ถูกต้อง (ครูจัดมุมหนังสือเป็นคลังความรู้ให้นักเรียนค้นหา)

ขั้นที่ ๔ สรุปรูความรู้ที่ถูกต้อง (นักเรียนสรุปรูรู้จากการค้นหา)

- ชั้นที่ ๕ นำความรู้มาปฏิบัติ (นำความรู้ที่สรุปนำเสนอหน้าชั้นเรียนทุกกลุ่ม)
- ชั้นที่ ๖ สร้างงานใหม่ถูกใจกว่าเก่า (ปรับปรุงเพิ่มเติมผลงานให้ดีกว่าเดิม)
- ชั้นที่ ๗ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (นำงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอีกครั้ง)
- ชั้นที่ ๘ นำผลงานมาแสดง (นำเสนอผลงานที่ป้ายนิเทศ หรือในวาระสำคัญของโรงเรียน)

● ผลที่ได้รับ

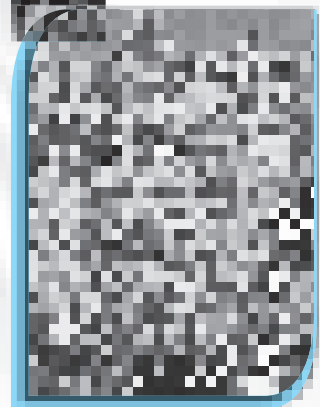
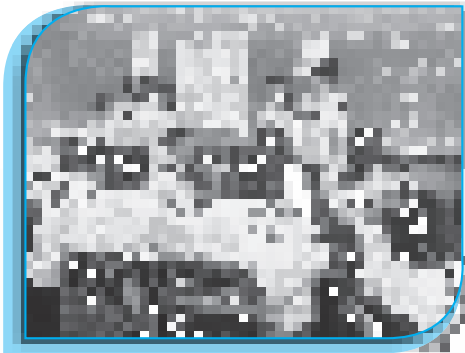
๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสูงขึ้น
๒. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียน มีสัมพันธภาพที่ดี
๓. นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้อง

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

ภาพกิจกรรม

๑๓. ชุดพัฒนาการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๒
นางสาวพัชรี ยันตรีสิงห์
โทร. ๐๘ ๙๗๔๖ ๕๘๑๖
อีเมล : tap-70@hotmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน
๒. เพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถจัดทำสื่อแก้ปัญหาการอ่าน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นสื่อประเภทแบบฝึกการอ่าน เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน จำนวน ๘ ชุด สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนและสอนซ่อมเสริมได้ ดังนี้

- ชุดที่ ๑ มาตรฐานการเรียนรู้ชั้นต้น (เพื่อแนะนำตัวพยัญชนะทั้ง ๔๔ ตัวอย่างถูกต้อง)
- ชุดที่ ๒ แบบฝึกทักษะการสังเกต (เพื่อวิเคราะห์การอ่านคำที่ไม่มีตัวสะกด)
- ชุดที่ ๓ วิเคราะห์ผู้เรียน (เพื่อทราบปัญหาการอ่านในเรื่องใด)
- ชุดที่ ๔ การอ่านคำพื้นฐาน (จำนวน ๑๘ ชุด จำนวน ๓๐ คำ)
- ชุดที่ ๕ การอ่านประโยค (จำนวน ๒๑ ชุด แต่ละชุดมีประโยคให้อ่าน ๕ ประโยค)
- ชุดที่ ๖ การอ่านออกเสียง ร (โดยนำคำที่มี ร มาแต่งเป็นคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี ๑๑)
- ชุดที่ ๗ การประสมคำ (จำนวน ๕๐ ชุด)
- ชุดที่ ๘ อ่านคิดวิเคราะห์เขียน (เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน)

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. มอบแบบฝึกชุดการอ่านให้ทุกโรงเรียน โรงเรียนละ ๑๐ ชุด พร้อมแนวทางการนำไปให้ครูนำไปทดลองใช้แก้ปัญหา
๒. ครูคัดเลือกสื่อจากชุดอ่านให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะเกิดกับผู้เรียน

๓. จัดกิจกรรมการอ่าน กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล แล้วให้นักเรียนนำเสนอประเด็น เนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน และสรุปเรื่อง

๔. ทำแบบฝึกหัดทำยบท หรือจัดทำชิ้นงาน เช่น สรุปเรื่อง แสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิวิจารณ์ จากบทอ่านด้านเนื้อหาหรือตัวละคร/กิจกรรม ฝึกตั้งคำถาม ตอบคำถาม ทำกิจกรรมรายกลุ่ม หรือรายบุคคล

๕. ประเมินผลจากชิ้นงานหรือตรวจแบบฝึกทำยบท และสรุปผลการพัฒนาการอ่านการเขียน รายงานผู้เกี่ยวข้อง

๖. โรงเรียนรายงานการใช้แบบฝึกให้สำนักงานเขตพื้นที่ทราบ

๗. ศึกษานิเทศก์เครือข่ายประจำโรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือนิเทศ ติดตามผลการแก้ปัญหา การอ่าน

● ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนที่อ่านไม่ออก อ่านได้ทุกคน

๒. ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนอ่าน มีข้อมูลสารสนเทศตามสภาพที่แท้จริง

๓. สื่อ/นวัตกรรม มีสื่อนวัตกรรมแปลกใหม่ นำสื่อนวัตกรรมไปขยายผล

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๑๔. แบบฝึกอ่านไทยให้คล่อง เขียนไทยให้ถูกต้อง

เจ้าของผลงาน โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
โทรศัพท์ : ๐๘ ๗๒๓๒ ๙๖๙๕
อีเมล : wbusaba@yahoo.com
www.facebook/wijittra busaba

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว
๒. เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
๓. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและจิตสาธารณะระหว่างครู นักเรียน นักเรียนพี่เลี้ยง และผู้ปกครอง

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซได้พัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยจัดทำแบบฝึกอ่านไทยให้คล่อง จำนวน ๑๐ เล่ม ดังนี้

๑) คำประสมสระ	๖) นิทานสอนใจ
๒) มาตรการตัวสะกด	๗) เมืองไทย เมืองทอง
๓) วรรณยุกต์... สนุกผื่นอักษร	๘) สัตว์โลกน่ารู้.. ศัตรูหรือเพื่อนรัก
๔) อักษรนำ	๙) เล่าเรื่องเด่น เน้นคุณธรรม
๕) คำควบล้ำ สำนวนไทย	๑๐) นำเด็กไทยไปอาเซียน

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. สร้างแบบฝึกอ่านไทยให้คล่อง จำนวน ๑๐ เล่ม
๒. กำหนดปฏิทินการนำไปใช้ในกลุ่มเป้าหมาย

ชั้น	๑ ปีการศึกษา	
	ภาคเรียนที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒
ประถมศึกษาปีที่ ๑	เล่ม ๑ คำประสมสระ	
ประถมศึกษาปีที่ ๒	เล่ม ๒ มาตราตัวสะกด	
ประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๖	เล่ม ๓ วรรณยุกต์... สนุกผันอักษร	เล่ม ๖ นิทานสอนใจ
	เล่ม ๔ อักษรนำ	เล่ม ๗ เมืองไทย เมืองทอง
	เล่ม ๕ คำควบลำ ส่วนวนไทย	เล่ม ๘ สัตว์โลกน่ารู้... ศัตรูหรือเพื่อนรัก
		เล่ม ๙ เล่าเรื่องเด่น เน้นคุณธรรม
		เล่ม ๑๐ นำเด็กไทยไปอาเซียน

หมายเหตุ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ เน้นการอ่านแจกลูกสะกดคำ ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๖ เน้นการอ่านแจกลูกสะกดคำในภาคเรียนที่ ๑ และในภาคเรียนที่ ๒ เน้นการอ่านความเรียง บทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบฝึกอ่านไทยให้คล่อง มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียมการ

๑. ครูศึกษาแบบฝึกอ่านไทยให้คล่องให้เข้าใจก่อนพัฒนา
๒. แต่งตั้งพี่เลี้ยงดูแลการอ่านคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มอบหมายหน้าที่ และภารกิจในการดูแลการอ่านของนักเรียน
๓. จัดพิมพ์แบบฝึกอ่านไทยให้เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน
๔. ประชุมชี้แจงขั้นตอนการพัฒนาวิธีการอ่านแจกลูกสะกดคำการบันทึกคะแนน การประเมินการอ่านแก่นักเรียน พี่เลี้ยง ผู้ปกครอง

ขั้นการพัฒนาการอ่านและการเขียน

๑. กิจกรรมยามเช้า วันจันทร์-วันพุธ เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๘.๕๕ น.
กิจกรรมยามเย็น วันจันทร์-วันพุธ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
ครูประจำชั้นอ่านเนื้อหาในแบบฝึกให้นักเรียนอ่านตามครู นักเรียนฝึกอ่านซ้ำหลายๆ ครั้งจนคล่อง
๒. ชุมนุมอ่านไทย วันอังคาร เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.
นักเรียนฝึกอ่านเป็นรายบุคคลกับครูประจำชั้น บันทึกผลการอ่านและลงลายมือชื่อครูประจำชั้น
นักเรียนเขียนไทยให้ถูกต้องจากแบบฝึกที่อ่านไปแล้ว จำนวน ๑๐ คำ ครูตรวจผลงานการเขียน บันทึกคะแนน

๓. กิจกรรมยามเที่ยง วันจันทร์ - ศุกร์ เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๓.๐๐ น.

นักเรียนฝึกอ่านกับพี่เลี้ยงบันทึกผลการอ่านและลงลายมือชื่อพี่เลี้ยง หลังจากนั้นพี่เลี้ยงนำนักเรียนมาทดสอบการอ่านกับครูหัวหน้าโครงการ ตรวจสอบลายมือชื่อครบทุกคนจึงบันทึกผลการอ่าน และลงลายมือชื่อครูหัวหน้าโครงการ

๔. กิจกรรมยามค่ำ เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.

นักเรียนฝึกอ่านกับผู้ปกครองบันทึกผลการอ่านและลงลายมือชื่อผู้ปกครอง

ขั้นสรุปผลการอ่าน

๑. พี่เลี้ยงและนักเรียนนำคะแนนที่ฝึกอ่านกับครูและพี่เลี้ยงมารวมกัน นำผลคะแนนบันทึกลงในส่วนท้ายของแบบฝึก แจ้งผลระดับการอ่าน ถ้านักเรียนอ่านในระดับพอใช้หรือระดับซ่อมเสริมจะต้องอ่านซ้ำอีกครั้งหรือจนกว่าจะคล่อง

๒. นำคะแนนในแต่ละแบบฝึกมารอกลงในสรุปผลการพัฒนาการอ่าน ประเมินผลการอ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้

๓. รายงานและแจ้งผลการพัฒนาให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ

๔. การเสริมแรงในการพัฒนา เมื่อนักเรียนอ่านจบในแต่ละแบบฝึก นักเรียนจะได้รับบัตรเพื่อเขียนชื่อของตนเองหย่อนลงในกล่องโชคดี จับสลากรับรางวัลเครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ

● ผลที่ได้รับ

๑. โรงเรียนมีสื่อในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน
๒. โรงเรียนสามารถวินิจฉัยข้อบกพร่องด้านการอ่านและเขียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล
๓. นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนที่ดี อ่านและเขียนได้คล่อง ทำให้สามารถเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ดีมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระ
๔. เกิดความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ผู้ปกครองมีความมั่นใจและศรัทธาในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมากขึ้น
๕. ได้รับรางวัลเกียรติบัตร หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม ด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน ระดับดีเยี่ยม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับดีเยี่ยม และโล่รางวัลรูปแบบการสอนภาษาไทยที่ประสบความสำเร็จ จากสถาบันภาษาไทย สำนักรักษาการและมาตรฐานการศึกษา
๖. มีการขยายผลรูปแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียน โดยเผยแพร่สื่อแก่โรงเรียนต่าง ๆ ก่อให้เกิดความร่วมมือกันทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่มาศึกษาดูงาน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

ภาพกิจกรรม

๑๕. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำในภาษาไทย ระดับ
ประถมศึกษา ภายใต้กระบวนการพัฒนานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
ด้วย “กระบวนการ ๕ ขั้นตอน ๑”

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
นางขวัญใจ คำรอด
โทร. ๐๘ ๑๒๙๕ ๓๗๔๖
อีเมล : kwankam1@hotmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง
เขียนคล่อง

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำในภาษาไทยระดับประถมศึกษา
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนระดับประถมศึกษา ซึ่งการสร้าง
แบบฝึกสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ มีจำนวน ๑๒ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ คำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่กน
- เล่มที่ ๒ คำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่กข
- เล่มที่ ๓ คำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่กค
- เล่มที่ ๔ คำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่กบ
- เล่มที่ ๕ อักษรควบแท้
- เล่มที่ ๖ อักษรควบไม่แท้
- เล่มที่ ๗ อักษรนำ
- เล่มที่ ๘ คำที่มีตัวการ์รันต์
- เล่มที่ ๙ คำที่ประวิสรรชนีย์
- เล่มที่ ๑๐ คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์
- เล่มที่ ๑๑ คำที่มี รร (หัน)
- เล่มที่ ๑๒ คำพ้องเสียง

แบบฝึกแต่ละเล่มมีองค์ประกอบ คือ แบบทดสอบการอ่านก่อน - หลังฝึกเสริมทักษะ แบบทดสอบก่อน - หลังฝึกเสริมทักษะ ใ้ความรู้ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบหลังฝึกเสริมทักษะ และเฉลยแบบบันทึกคะแนน

กระบวนการ/ขั้นตอน

นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ชุด “แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำในภาษาไทยระดับประถมศึกษา” เป็นแบบฝึกซ่อมเสริมที่อยู่ภายใต้กระบวนการทำงานพัฒนานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ด้วย “กระบวนการ ๕ ขั้น ขั้นที่ ๑” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑ คือ

ขั้นที่ ๑ ชวนครูก้าวสู่เส้นชัย สร้างความตระหนักและทำบันทึกข้อตกลงกับผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นที่ ๒ หลากหลายแนวทางสร้างสรรค์ โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน กำหนดแผนแนวทาง/แก้ปัญหาการอ่านเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียน

ขั้นที่ ๓ สนับสนุนงบบฯ สื่อฯ ครบครัน เขตพื้นที่จัดสรรงบประมาณ เสนอแนะวิธีปฏิบัติที่ดี และให้โรงเรียนเลือกใช้สื่อหลากหลายมาแก้ปัญหา โดยเฉพาะแบบฝึกการอ่านเขียนสะกดคำ ๑๒ เล่ม ครูจัดกิจกรรมกับนักเรียนโดยศึกษาใ้ความรู้ก่อน - หลังของแบบฝึก แล้ววิเคราะห์หาจุดพัฒนาต่อยอดให้อ่านออกเขียนได้ตามวัย

ขั้นที่ ๔ นิเทศ กัลยาณมิตรเพื่อนครู การติดตามพร้อมนิเทศให้ความช่วยเหลือโรงเรียน และครูผู้สอน ด้วยเทคนิค SMILE และการนิเทศเติมพิกัด

ขั้นที่ ๕ เชิดชูเกียรติศก่าลังใจ เขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกสื่อ/กิจกรรมการพัฒนาการอ่านเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ มาเผยแพร่พร้อมให้ขวัญกำลังใจแก่โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ

สำหรับในส่วนของขั้นที่ ๔ นิเทศ กัลยาณมิตรเพื่อนครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบโดยใช้ระบบเครือข่าย ก ข ค จันท์ ๑ โมเดล ซึ่งเครื่องมือในการนิเทศเป็นแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำในภาษาไทยระดับประถมศึกษา ที่มีกระบวนการทำงานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคณะครู ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาการอ่านการเขียน ร่วมคิดนวัตกรรมดำเนินการสร้าง ทดลองใช้ สรุปลผลและเผยแพร่ผลงานการสร้างแบบฝึกสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้แบบฝึกเสริมทักษะ

● ผลที่ได้รับ

ผลจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนระดับประถมศึกษาภายใต้กระบวนการพัฒนานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ด้วย “กระบวนการ ๕ ขั้น จันทร์ ๑” ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ลดลง ดังนี้

๑. ประเมินครั้งที่ ๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๘ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๐

๒. ประเมินครั้งที่ ๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๖ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๖

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

แบบฝึกเสริมทักษะ การอ่านและการเขียนสะกดคำในภาษาไทยระดับประถมศึกษา

๑๖. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนอ่านหนังสือ ไม่ออกเขียนไม่ได้

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓
นางจารุวรรณ แจ่มเสียง
อีเมล : jaruwan7322@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และให้นักเรียนทุกคนมีความสามารถ
ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยเหมาะสมกับระดับชั้น

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก
เขียนไม่ได้ แต่ละเล่มเนื้อหา ประกอบด้วย ฝึกอ่าน ประสมคำ เต็มคำลงในช่องว่าง ฝึกเขียน
เขียนตามคำบอก จำนวน ๔ เล่ม ดังนี้ ๑) สระอะ สระอา สระอิ สระอี ๒) สระเอ สระแ
สระโอ สระโ อ สระออ สระออี สระอือ ๓) สระอะ สระแอะ สระอำ สระโ สระเอา สระเอีย
๔) สระโ สระโอะ สระอัว สระเอือ

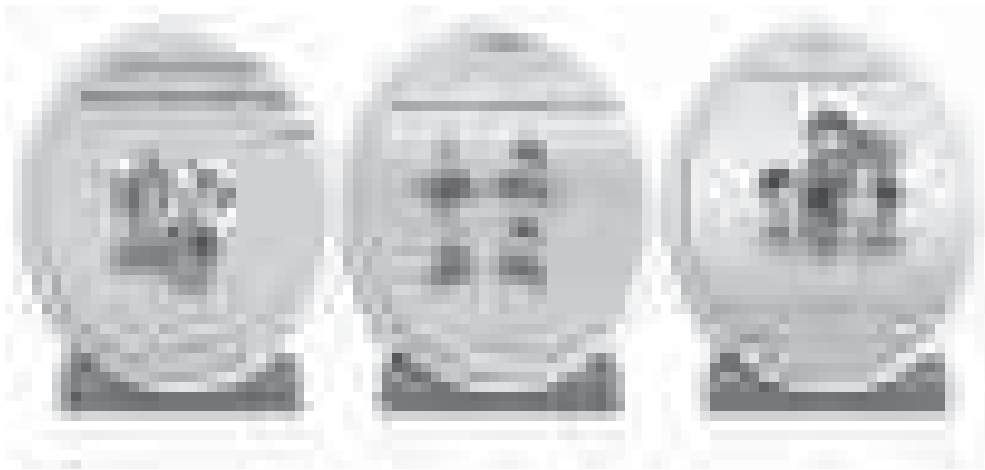
กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. คัดกรองนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จัดกลุ่มนักเรียนที่ยังไม่สามารถอ่านคำที่ประสม
สระได้
๒. จัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน จำนวน ๔ เล่ม ประกอบด้วย คำที่ประสม
สระต่าง ๆ
๓. คัดกรองนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนอ่านเขียนสระ
๔. ครูจัดกิจกรรมฝึกอ่านสระ การประสมคำ และพัฒนาการอ่านสระได้ถูกต้อง ฝึกเขียน
ตามคำบอก โดยใช้คำในแบบฝึกทักษะทั้ง ๔ เล่ม
๕. ประเมินผลหลังการเรียน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้สอนซ้ำหรือปรับวิธีสอน เปลี่ยนสื่อให้เหมาะสม
จัดกิจกรรมฝึกทักษะจนนักเรียนผ่านเกณฑ์
๖. โรงเรียนรายงานผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

● ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนกลุ่มที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ สามารถอ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้น
๒. นักเรียนได้รับรางวัลคัดลายมือ เขียนตามคำบอก และเขียนเรื่องจากภาพ โครงการรักษ์ภาษาไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ด้านภาษา (Literacy) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

● ภาพกิจกรรม

๑๗. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
นายวิฑูรย์ ชั่งโต
โทร. ๐๘ ๙๗๕๐ ๒๘๔๓
อีเมล : Toon60222@gmail.com

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖
๒. เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแบบฝึกแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนนักเรียนเป็นรายบุคคล
๓. เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

จัดทำแบบฝึกทักษะการอ่าน และเครื่องมือประเมินเป็นแบบฝึกหัดท้ายบท จำนวน ๗ เล่ม ที่เป็นเนื้อหาในการพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ได้แก่

๑. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๑

๒. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๒

๓. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๔. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๕. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๖. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๗. แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านการเขียนและเครื่องมือประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โดยมีแผนผังการเรียนรู้ในบทต่าง ๆ ดังนี้ สระอา สระเอือ สระเอะ สระอุ สระโอะ สระเอีย สระเอือ สระไอ สระอี สระอิ สระเอาะ สระโอ สระไอ สระอำ สระอุ สระอะ สระอิ สระเอ สระออ สระเอา สระอือ สระเอะ อักษร ๓ หมู่ สระแอ สระเออะ สระเอะ สระโอะ สระอัว สระเออ ตัวสะกดแม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่กก แม่กต แม่กบ และบทดอกสร้อย บทร้องเล่นพื้นบ้าน

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. คัดเลือกคณะทำงานที่เป็นครูที่มีความสามารถ มีผลงานระดับชั้นละ ๕ - ๗ คน

๒. ประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์ แนวทางการจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน และกำหนดเนื้อหาสาระของแบบฝึก

๓. บรรณาธิการกิจ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

๔. นำไปทดลองใช้กับนักเรียน และสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอน

๕. ประเมินผลการใช้แบบฝึกทักษะและเครื่องมือประเมิน

๖. จัดทำเอกสารแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน และเครื่องมือประเมินฉบับสมบูรณ์

๗. จัดส่งเอกสารแบบฝึกให้โรงเรียนและครูผู้สอน นำไปใช้พัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยโดยศึกษาข้อมูลนักเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียน

๘. การจัดกิจกรรมในแต่ละแบบฝึก ครูต้องอธิบายและสร้างความเข้าใจกับนักเรียน พร้อมใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านการเขียนของแต่ละชั้น หลังการเรียนรู้ให้ประเมินผล นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและผ่านเกณฑ์ กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ ครูต้องสอนซ้ำหรือปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จนผ่านเกณฑ์

๙. การนิเทศติดตามในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับโรงเรียน ช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้

๑๐. โรงเรียนรายงานผลการใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านเขียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบเป็นระยะ

ผลที่ได้รับ

๑. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ เป็นนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นในกระบวนการบันได ๔ ขั้นสู่ความสำเร็จ การพัฒนาการอ่าน การเขียน ผลจากการดำเนินงาน ปรากฏว่า ครูมีความตระหนักในการพัฒนานักเรียน และนักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน และมีแนวโน้มลดลง โดยปีการศึกษา ๒๕๕๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒ ได้คัดกรองนักเรียนโดยใช้ข้อสอบมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านไม่ออกคงเหลือเพียง ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๘ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อ่านไม่ออกคงเหลือ ๓๖ คน ร้อยละ ๑.๐๘

๒. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีผลการทดสอบระดับชาติ NT (ด้านภาษา) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๔ ปีติดต่อกัน (ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)

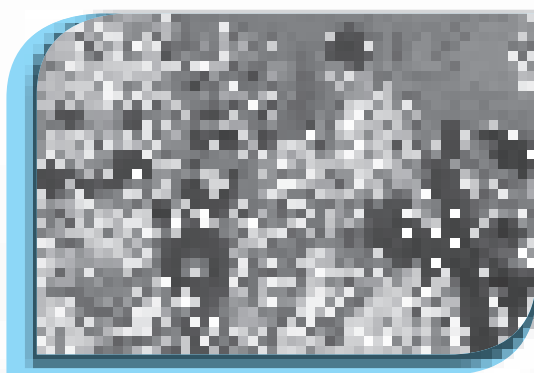
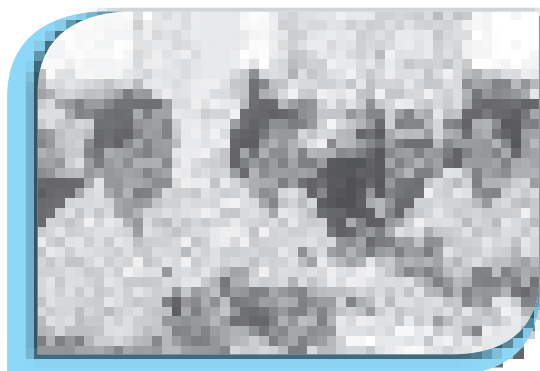
ภาพถ่าย/นวัตกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

📌 ภาพกิจกรรม

๑๘. แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
นางสมเพียร เทียนทอง
โทร.๐๘ ๑๗๑๙ ๕๔๑๘
อีเมล : noopan.tt@hotmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้สอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด โดยแยกนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มอ่านไม่ออก กลุ่มปรับปรุง กลุ่มอ่อน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นแบบฝึกที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้สอนนักเรียนกลุ่มอ่านไม่ออก กลุ่มปรับปรุง กลุ่มอ่อน จำนวน ๓ แบบฝึก ได้แก่

เล่ม ๑ แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว

เล่ม ๒.แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน คำที่ประสมด้วยสระผสม และคำที่สะกดตรงมาตรา

เล่ม ๓.แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน คำควบกล้ำ อักษรนำ คำที่สะกดไม่ตรงมาตรา และคำที่มีตัวการ์นต์

กระบวนการ/ขั้นตอน

แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีวิธีการนำแบบฝึกพัฒนาการอ่านและการเขียนไปใช้ ดังนี้

๑. ครูศึกษาแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. ครูเตรียมแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้เพียงพอสำหรับนักเรียน คนละ ๒ ชุด ใช้สำหรับฝึกที่โรงเรียน ๑ ชุด ที่บ้าน ๑ ชุด
๓. ให้นักเรียนทำแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทีละชุดตามลำดับ ใช้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน

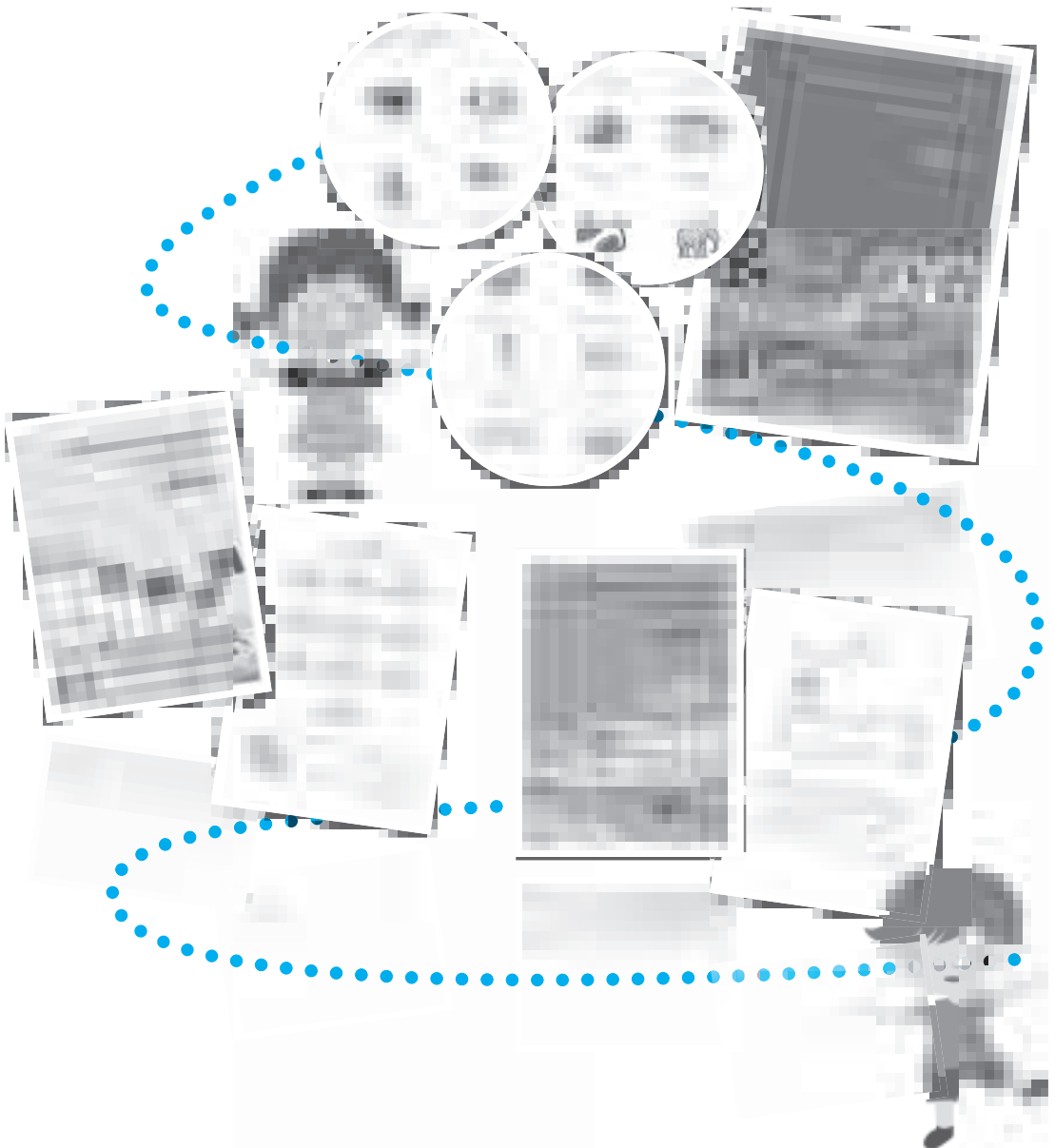
๔. ให้นักเรียนทำแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพิ่มเติมที่บ้าน โดยขอความร่วมมือกับผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียน

๕. ครูและผู้ปกครองร่วมกันประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียน

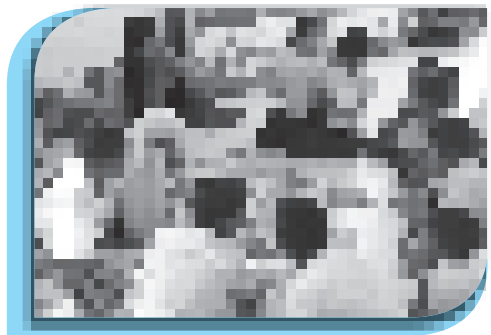
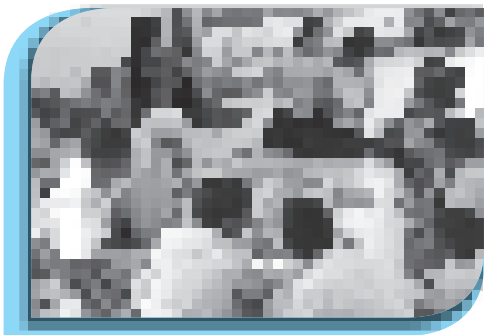
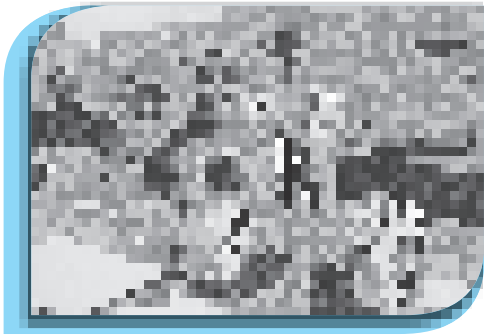
● ผลที่ได้รับ

โรงเรียนได้นำแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนไปใช้พัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนตามลำดับความยากง่าย ได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในการประเมินนักเรียนตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ นักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

🕒 ภาพกิจกรรม

๑๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริบาล)

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
นางศิริพร สุวรรณศรี
โทร. ๐๘ ๖๒๓๗ ๘๕๔๔
อีเมล : siriporn.taee2497@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

การสร้างสื่อเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ประกอบด้วย

๑. คู่มือการคัดกรองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. คู่มือครูการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริบาล)
๓. ซีดีรวมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย ๖ เรื่อง ได้แก่ พยัญชนะไทย สระไทย การแจกลูกสะกดคำที่ไม่มีตัวสะกด การแจกลูกสะกดคำที่มีตัวสะกด การอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์ตูน และการแจกลูกคำที่มีวรรณยุกต์
๔. ซีดีรวมการสาธิตการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทย ๖ เรื่อง
๕. คู่มือการพัฒนาทักษะการอ่านเขียนภาษาไทยให้อ่านคล่องเขียนคล่อง

กระบวนการ/ขั้นตอน

ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะพื้นฐาน การอ่านเขียนภาษาไทย (ห้องเรียนบริบาล) ผู้บริหารดำเนินการตามขั้นตอนการบริหารจัดการ ๘ ขั้นตอน ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการฯ และครูผู้สอนดำเนินการใน ๘ ขั้นตอน ซึ่งเป็นขั้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก้ปัญหาและพัฒนาการอ่านเขียนของนักเรียน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ โรงเรียนคัดกรองนักเรียนแต่ละเรื่องชั้นที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ นำมาเรียนที่ห้องเรียน
บริหาร ครูคัดกรองข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีปัญหาด้านการอ่านเขียนเรื่องใด เพื่อใช้ในการวางแผน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๒ วิเคราะห์หลักสูตรห้องเรียนบริหาร ออกแบบการจัดการเรียนรู้พร้อมคัดเลือก
สื่อกิจกรรมจากเอกสารคู่มือครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะภาษาไทยขั้นพื้นฐาน จัดหา
สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับข้อมูลนักเรียนแต่ละคน

ขั้นที่ ๓ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน ๖ เรื่อง คือ พยัญชนะไทย สระไทย การแจกลูกสะกดคำ
ที่ไม่มีตัวสะกด การแจกลูกสะกดคำที่มีตัวสะกด การอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ และการแจกลูกคำ
ที่มีวรรณยุกต์ การจัดกิจกรรมกำหนดเวลาเรียนทั้งหมด ๑๒๐ ชั่วโมง การสอนครูคำนึงถึงความแตกต่าง
ระหว่างบุคคล ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ลงมือทำ ฝึกฝนเน้นย้ำ ตามหลักสูตรคู่มือครูการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้พัฒนาทักษะภาษาไทยขั้นพื้นฐานห้องเรียนบริหาร

ขั้นที่ ๔ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการสอนให้นักเรียนมีทักษะ โดยเรียนรู้จากสื่อ
ที่เป็นของจริง รูปภาพและสัญลักษณ์ ใช้กิจกรรมเป็น เพลง เกม ปริศนาคำทาย นิทาน กิจกรรม
ต้องหลากหลายเพื่อให้นักเรียนสนใจอยากเรียนรู้ภาษาไทย

ขั้นที่ ๕ ดำเนินการวัดประเมินผลนักเรียนเป็นระยะเมื่อจบเนื้อหาแต่ละเรื่อง เพื่อปรับปรุง
พัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นที่ ๖ เมื่อนักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในเรื่องพยัญชนะไทย สระไทย ออกเสียงและรู้วิธีการเขียน
ได้ถูกต้อง มีความเข้าใจโครงสร้างคำในภาษาไทยมีพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ นำไปแจกลูกสะกดคำได้
แสดงว่านักเรียนเรียนรู้ครบตามหลักสูตรห้องเรียนบริหาร

ขั้นที่ ๗ นักเรียนที่เรียนรู้ครบหลักสูตร แล้วรายงานผู้อำนวยการโรงเรียนส่งกลับชั้นเรียนเดิม
ซึ่งนักเรียนในชั้นนี้จะจบหลักสูตรไม่พร้อมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยในทักษะ
ภาษาไทย

ห้องเรียนบริหาร

ขั้นที่ ๘ ครูประจำชั้นรับนักเรียนจากห้องบริหารแล้วต้องต่อยอด โดยจัดทำปฏิทินการสอน ซ่อมเสริมพร้อมเนื้อหาการสอนให้ผู้บริหารรับทราบ ครูดำเนินการสอนซ่อมเสริมให้อ่านออกเขียนได้ตามวัยและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามหลักสูตรกำหนด

การออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู ครูผู้สอนต้องไปเตรียมการการสอนใน ๖ เรื่อง เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียน ๖ ชั้น คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์ แนวการวัดและประเมินผล ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครู และภาคผนวก ซึ่งครูผู้สอนสามารถปรับหรือประยุกต์แต่ละชั้นให้เหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียนรายคน โดยเฉพาะสื่อ/อุปกรณ์ ครูเลือกสื่อจากแผ่นซีดีรอม ซึ่งมีสื่อเป็นเพลง เกม แบบฝึกไบบงาน ประมาณ ๓๐๐ รายการ หรือสร้างสื่อปรับค่าที่ใช้ไบบงาน แบบฝึกได้ตามความต้องการ ซึ่งได้ให้ความรู้เพิ่มเติมในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับครูไว้ทุกเรื่องทั้ง ๖ เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ ๑ พยัญชนะไทย ๒๐ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๒ สระไทย ๒๐ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๓ การแจกลูกสะกดคำที่มีตัวสะกด ๒๐ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๔ การแจกลูกสะกดคำที่ไม่มีตัวสะกด ๒๐ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๕ การอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกด ๒๐ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๖ การแจกลูกคำที่มีวรรณยุกต์ ๒๐ ชั่วโมง

แต่ละเรื่องมีองค์ประกอบ ดังนี้ ๑) จุดประสงค์ ๒) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๓) สื่อ/อุปกรณ์ ๔) แนวการวัดและประเมินผล ๕) ความรู้เพิ่มเติม ๖) ภาคผนวก ๗) ข้อเสนอแนะ และ ๘) แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๒๐ ชั่วโมง

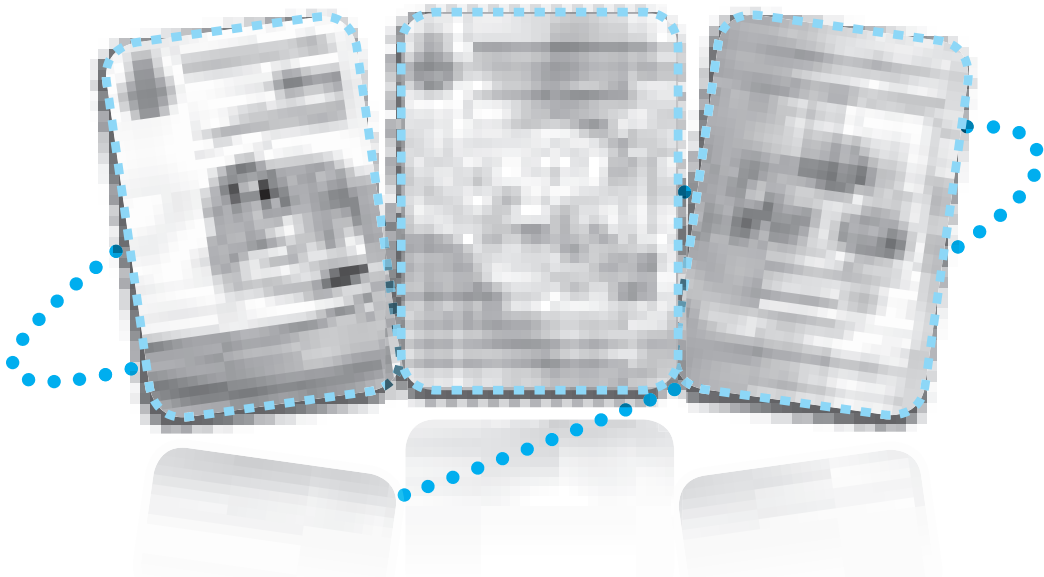
● ผลที่ได้รับ

๑. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการอ่านเขียนของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมหลากหลาย ทั้งด้านเทคนิค วิธีการ สื่อ/อุปกรณ์ เลือกได้ตามสภาพปัญหาของนักเรียน

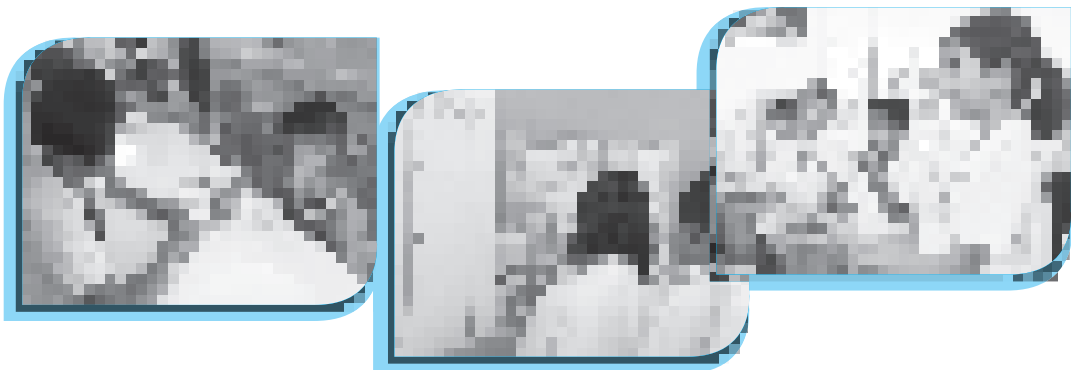
๒. นักเรียนเรียนรู้และฝึกทักษะการอ่านเขียนอย่างมีความสุข และบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อ่านออกเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ครูมีนวัตกรรมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ๑ ครู ๑ นวัตกรรม

ภาพถ่าย/นวัตกรรม

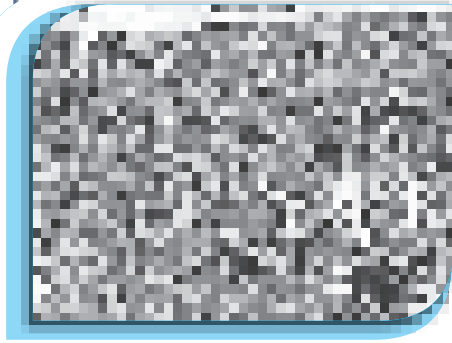
ภาพกิจกรรม

สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนเพื่อรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล

ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหน่วยที่ ๑ เรื่อง รู้จักพยัญชนะไทย

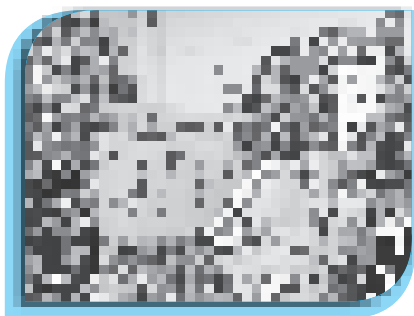
ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหน่วยที่ ๒ เรื่อง สระไทยนำรู้จัก

ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยที่ ๓ เรื่อง การแจกลูกสะกดคำ
ที่มีวรรณยุกต์ไม่มีตัวสะกด

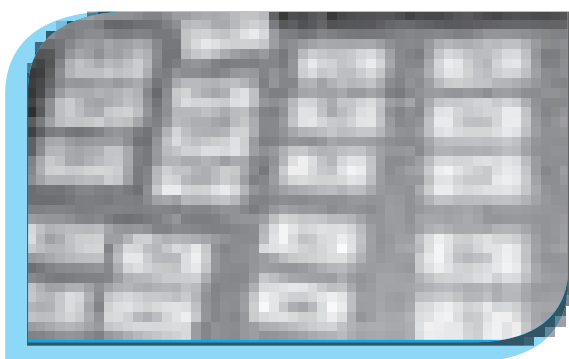
ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยที่ ๔ เรื่อง การอ่านและสะกดเขียนคำที่มีตัวสะกด

ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยที่ ๕ เรื่อง การอ่านแจกลูกคำที่มีตัวสะกด

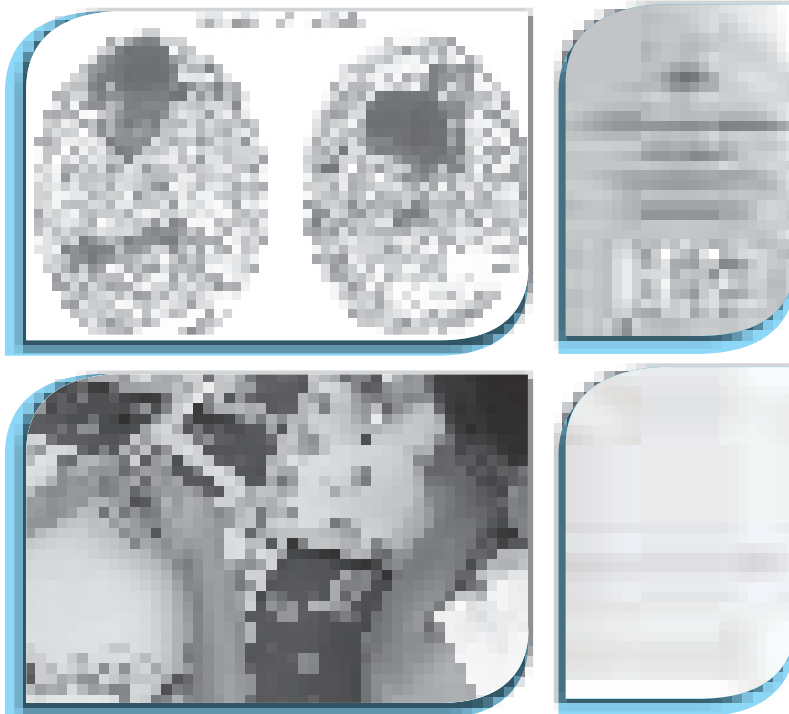
ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยที่ ๖ เรื่อง การแจกลูกคำที่มีวรรณยุกต์และตัวสะกด

ประเมินผลการอ่านการเขียนตามกิจกรรมเป็นระยะ ๆ

ประเมินผลความรู้ ความสามารถทักษะการอ่านเขียนภาษาไทย

ส่งนักเรียนกลับคืนสู่ห้องเรียนเดิม

๒๐. ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกด แม่กบ

เจ้าของผลงาน นางกฤษชัญญา ลิ้มมณีธร โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒
โทร. ๐๘ ๙๖๕๔ ๐๕๙๐
อีเมล : kunchaya8lin@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกด แม่กบ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นเอกสารชุดฝึก เพื่อแก้ปัญหาคำอ่านเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กบ ประกอบด้วย
คู่มือการใช้ชุดฝึก จำนวน ๑ เล่ม และชุดฝึกจำนวน ๓ ชุด จำนวน ๘ เล่ม รวม ๕๙ แบบฝึก
ที่นำคำพื้นฐานมาตราแม่กบ มารวบรวมจัดทำเป็นแบบฝึกในรูปแบบที่หลากหลาย โดยแต่ละ
แบบฝึก ประกอบด้วย คำพื้นฐานมาตราแม่ กบ ประมาณ ๕ - ๑๐ คำ ได้แก่ ชุดฝึกที่ ๑
คำที่สะกดตรงตามมาตราแม่กบ จำนวน ๓ เล่ม ชุดฝึกที่ ๒ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราแม่กบ
จำนวน ๓ เล่ม ชุดฝึกที่ ๓ สนุกกับคำมาตราแม่กบ จำนวน ๒ เล่ม

กระบวนการ/ขั้นตอน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่กบ
ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ รู้คำ โดยครูนำบัตรคำ หรือเกม หรือเพลงมาจัดกิจกรรมกับนักเรียน เริ่มจากการอ่าน
การเล่น และกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ จำความหมาย ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเล่นเกมจับคู่หาความหมาย และฝึกอ่านคำ
และความหมาย

ขั้นที่ ๓ เติมเต็มประโยค จากขั้นที่ ๒ นักเรียนนำคำมาเรียงเป็นข้อความ และวิเคราะห์ข้อความ
ให้ได้ความหมาย

ขั้นที่ ๔ จากคำสุ่ประโยค จากคำที่นำมาเรียงเป็นข้อความ ให้นักเรียนนำข้อความเหล่านั้นมาแต่งเป็นประโยค ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ และประโยคคำถาม โดยครูให้ความรู้ในหลักการแต่งประโยคเหล่านั้น

ขั้นที่ ๕ เขียนเรื่องตามจินตนาการ จากขั้นที่ ๔ นำประโยคหลากหลายมาเรียงเรียงเป็นเรื่องราว โดยครูกำหนดเขียนได้ตามจินตนาการ

● ผลที่ได้รับ

นักเรียนเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่กบ ได้ถูกต้องมากขึ้น

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒๑. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เจ้าของผลงาน นายประสพ แก้วหอม โรงเรียนพระจันทร์ศรีสุข
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓
โทร. ๐๘ ๙๖๒๘ ๖๕๙๑

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นชุดแบบฝึก ประกอบด้วย แบบฝึก จำนวน ๘ เล่ม ได้แก่

๑. มาตราตัวสะกด แม่ กง
๒. มาตราตัวสะกด แม่ กม
๓. มาตราตัวสะกด แม่ เกย
๔. มาตราตัวสะกด แม่ เกอว
๕. มาตราตัวสะกด แม่ กก
๖. มาตราตัวสะกด แม่ กต
๗. มาตราตัวสะกด แม่ กน
๘. มาตราตัวสะกด แม่ กบ

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ครูวิเคราะห์หัวข้อวัดและบัญชีคำพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับมาตราตัวสะกดในมาตรา แม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่กก แม่กต แม่กน แม่กบ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๒. ครูศึกษาและกำหนดรูปแบบพร้อมสร้างแบบฝึกมาตราตัวสะกด จำนวน ๘ เล่ม ซึ่งแต่ละเล่มประกอบด้วย ใบความรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

๓. ครูออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกำหนดปฏิทินการจัดการเรียนการสอนเป็นรายชั่วโมง

๔. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ตามขั้นตอนดังนี้

๔.๑ ทดสอบก่อนเรียน

๔.๒ นำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลงมาตราตัวสะกด ปริศนาคำทายมาตราตัวสะกด

๔.๓ นักเรียนศึกษาและทำกิจกรรมในแบบฝึก โดยมีครูแนะนำ ช่วยเหลือเพิ่มเติม

๔.๔ สรุปบทเรียน

๔.๕ ทดสอบหลังเรียน ประเมินผลและแจ้งผลการเรียนรู้

๕. ครูประมวลผลการเรียนรู้ของนักเรียน แล้วสรุปผลเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้อ่านออกเขียนได้ต่อไป

● ผลที่ได้รับ

นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนลดลง

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒๒. หนังสือส่งเสริมการอ่านแบบสามมิติ สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๖ โรงเรียนบ้านแม่กวัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑

เจ้าของผลงาน นางเพลิน สุขรัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่กวัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๖ ที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน
๒. เพื่อสร้างเป็นสื่อต้นแบบสำหรับให้ครูนำไปใช้แก้ปัญหาด้านการอ่านการเขียนของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นหนังสือเล่มเล็กจัดทำเป็นรูปกลีบดอกไม้และแบบสามมิติ เพื่อส่งเสริมการอ่าน และแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๖

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๖ เป็นรายบุคคล เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน และการเขียน โดยใช้แบบประเมินการอ่านและการเขียน
๒. ประชุมคณะครูเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา วิเคราะห์เนื้อหาและคำที่มีปัญหาในการอ่าน และการเขียนมากที่สุด
๓. ดำเนินการจัดทำสื่อ/นวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหา โดยการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านแบบสามมิติ จำนวน ๑๖ เล่ม ได้แก่ คำพ้องเสียง คำพ้องรูป คำอักษรนำ คำไวพจน์ มาตราตัวสะกด ๙ แม่ กลุ่มตัวอักษร คำสุภาพ คำราชาศัพท์ เป็นต้น
๔. จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านการเขียน จำนวน ๒๐ ข้อ เพื่อหาความก้าวหน้าด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน - การเขียน

๕. นำหนังสือส่งเสริมการอ่านแบบสามมิติไปใช้ฝึกอ่านให้กับนักเรียนในช่วงเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ของทุกวัน โดยใช้กิจกรรมที่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยฝึกอ่านเขียน

๖. นำคำจากหนังสือส่งเสริมการอ่านแบบสามมิติมาให้ให้นักเรียนฝึกเขียน เริ่มจากง่ายไปหายาก โดยใช้กิจกรรมที่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน

๗. ตรวจสอบปัญหาด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนอีกครั้งด้วยการประเมินคำที่นักเรียนยังมีปัญหา แล้วดำเนินการสร้างสื่อขึ้นมาฝึกให้นักเรียนต่อไป

๘. ทดสอบหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านการเขียน จำนวน ๒๐ ข้อ แล้วนำมาเปรียบเทียบความก้าวหน้าด้านการอ่านการเขียนของนักเรียน

● ผลที่ได้รับ

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

๑. นักเรียนสามารถอ่านได้ อ่านคล่อง เขียนได้ เขียนคล่องทุกคน
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๓. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น
๔. นักเรียนมีความสามารถสร้างสื่อได้ด้วยตนเอง

ผลที่เกิดกับโรงเรียนและชุมชน

๑. โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติสูงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านการจัดการศึกษา
๓. ชุมชนมีความศรัทธาและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อโรงเรียน

๒๓. คู่มือการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑
นายพร จันทร์ทอง
โทร. ๐๘ ๐๗๐๖ ๒๕๕๖

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาการเขียนเรื่องตามจินตนาการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

แบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะ ได้แก่ การเขียนคำ การเขียนประโยค การเขียนข้อความจากภาพ เขียนเรื่องจากคำ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งใช้พัฒนาทักษะการเขียนเรื่อง ในแบบฝึกแต่ละเรื่อง จะมีแบบทดสอบท้ายเล่ม เพื่อวัดและประเมินผลนักเรียน

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ชั้นวางแผน

- ๑) ศึกษาข้อมูลด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
- ๒) ศึกษากรอบสาระของหลักสูตร
- ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษา เอกสาร องค์กรความรู้
- ๔) พิจารณาคัดเลือกเรื่องที่น่าสนใจ
- ๕) กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานและงบประมาณ

๒. ชั้นปฏิบัติการ

- ๑) จัดการความรู้เกี่ยวกับกรอบแนวทางการจัดทำเอกสาร
- ๒) มอบหมายคณะทำงานการศึกษา ค้นคว้าความรู้
- ๓) จัดทำต้นฉบับ จำนวน ๗ เรื่อง ประกอบด้วย การเขียนคำ การเขียนประโยค

การเขียนข้อความจากภาพ การเขียนข้อความจากคำ การเขียนเรื่องจากภาพ การเขียนเรื่องจากคำ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

๔) พิจารณาตรวจสอบต้นฉบับ
๕) นำต้นฉบับไปทดลองใช้กับนักเรียน
ในโรงเรียน โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน
ดังนี้

๕.๑ ทดสอบก่อนเรียน

๕.๒ นำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลง
เกม เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน

๕.๓ นักเรียนศึกษาเนื้อหาและ
ทำกิจกรรมในแบบฝึก โดยมีครูแนะนำช่วยเหลือ
เพิ่มเติม

๕.๔ สรุปบทเรียน

๕.๕ ทดสอบหลังเรียน ประเมินผล
และแจ้งผลการเรียนรู้

๓. ขั้นตรวจสอบ นิเทศติดตามผลการใช้

๑) คณะทำงาน ตรวจสอบสะท้อนผลการใช้สื่อที่จัดทำขึ้น พร้อมประเมินผลการพัฒนา
ทักษะการเขียนของนักเรียน

๒) วิเคราะห์การนำสื่อไปทดลองใช้สอนเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง

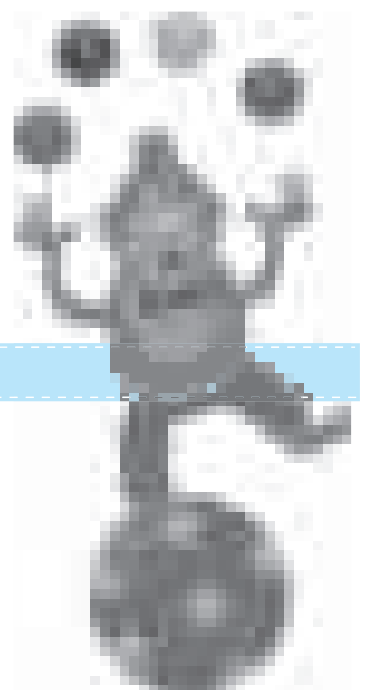
๒) จัดพิมพ์เพื่อมอบให้โรงเรียนใช้เป็นสื่อแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๔. ขั้นปรับปรุงพัฒนา

๑) ศึกษาผลการเรียน วิเคราะห์ผลการเรียนของผู้เรียน

๒) ปรับปรุงสื่อนวัตกรรม

๓) จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ มอบให้โรงเรียน

● ผลที่ได้รับ

โรงเรียน และครูผู้สอน มีแบบฝึกการเขียนเรื่อง
ตามจินตนาการใช้ในการพัฒนานักเรียน และนักเรียน
สามารถเขียนเรื่องได้ดีขึ้น

๒๔. ชุดพัฒนาการสอนอ่านเขียนภาษาไทย โครงการพัฒนาคุณภาพการอ่าน การเขียนภาษาไทย

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุษายา เขต ๒
นางชนิดา ยินดีเขต
โทร. ๐๘ ๕๑๔๘ ๑๕๕๓
อีเมล : pannyin23@gmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุษายา เขต ๒

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เขตพื้นที่ได้สร้างชุดฝึกอ่าน จำนวน ๙ เล่ม ได้แก่ ๑) พยัญชนะไทย ๒) สระเล่ม
๓) ประสมคำและแจกจุก ๔) วรรณยุกต์ ๕) มาตราตัวสะกด ๖) คำควบกล้ำ ๗) อักษรนำ
๘) ตัวการันต์ และ ๙) รร (ร หัน) และสร้างชุดเสริมการอ่าน จำนวน ๑๐ เล่ม ได้แก่
๑) คุณตาใจอารี ๒) ธรรมชาติสวยด้วยมือเรา ๓) ลิงน้อยจอมขง ๔) สนุกกับกลอนคำควบกล้ำ
เล่ม ๑ ๕) สนุกกับกลอนคำควบกล้ำ เล่ม ๒ ๖) โหม่ง หนึ่ง เที้ยวอุษายา ๗) นิทานตัวการันต์
๘) เที้ยวเมืองกรุง ๙) อาชยาน ๑๐) บัญชีคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จัดทำ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมแบบประเมิน
ความพึงพอใจของครูผู้สอน

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. วิเคราะห์ปัญหาทางการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่อ่าน
เขียนต่ำกว่าเกณฑ์

๒. ประชุมคณะทำงาน กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ ๓ จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการอ่านการเขียนภาษาไทย

๓. สร้างสื่อชุดพัฒนาการสอนอ่านเขียนภาษาไทยจำนวน ๙ เล่ม ประกอบด้วย พยัญชนะไทย
สระ ประสมคำและแจกจุก วรรณยุกต์ มาตราตัวสะกด คำควบกล้ำ อักษรนำ ตัวการันต์ รร (ร หัน)

๔. นำสื่อชุดพัฒนาการสอนอ่านเขียนภาษาไทยไปให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านเขียนต่ำกว่าเกณฑ์ไปใช้ เพื่อประเมินพัฒนาการก้าวหน้าของนักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้สร้างเครื่องมือแบบทดสอบ
๕. ระหว่างการใช้สื่อได้มีทีมนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปนิเทศด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน และนิเทศการสอนของครูผู้สอน พร้อมประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน
๖. รวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบนักเรียนและแบบประเมินครูผู้สอน ประมวลผล เพื่อใช้เป็นข้อมูลการวางแผนพัฒนาต่อไป

● ผลที่ได้รับ

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ อ่านและเขียนภาษาไทยได้ถูกต้อง ส่งผลให้จำนวนนักเรียนที่อ่านและเขียนต่ำกว่าเกณฑ์ลดลง นักเรียนที่มีเด็กอ่านไม่ออกลดจ ร้อยละ ๓.๑๖
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ มีงานวิจัยเป็นข้อมูลในการพัฒนาและใช้วางแผนต่อยอดพัฒนาคุณภาพการเขียนภาษาไทยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป
๓. ครูผู้สอน มีความพึงพอใจในการใช้ชุดพัฒนาการสอนอ่านภาษาไทยในระดับมากที่สุด
๔. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความร่วมมือในการนิเทศ ติดตามการแก้ไขปัญหาการอ่าน
๕. ครูมีงานวิจัยในชั้นเรียน โดยนักเรียนมีพัฒนาการอ่านและมีความสนใจเรียนรู้อันเริ่มต้นจากง่ายไปยาก

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒๕. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด คุณธรรมพื้นฐาน ๑๒ ประการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เจ้าของผลงาน นางทองสุข ไสแจ่ม โรงเรียนบ้านโคกบุ (บอนประชารัฐบำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓
โทร. ๐๘ ๔๘๒๘ ๒๒๓๑

วัตถุประสงค์

๑. เป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนให้อ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้
๒. ส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีเนื้อหาประกอบภาพ จำนวน ๙ เล่ม ดังนี้ ครอบครว้น้องแป้ง น้อมนำพอเพียง คนดีซื่อสัตย์ เครื่องครัววินัย สุภาพงามมารยาท สะอาดปลอดภัย ร่วมใจสามัคคี มีน้ำใจไม่อับจน และกตัญญูคือคนดี

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ครูคัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน เช่น อ่านจับใจความไม่ได้ อ่านช้า หรือนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่เป็นที่น่าพอใจ จำนวน ๙ คน
๒. ให้นักเรียนทั้ง ๙ คน อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมคนละ ๑ เล่ม โดยก่อนอ่านให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๓. เมื่ออ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมจบเล่มให้ทำกิจกรรมท้ายเล่ม เขียนตอบตามความเข้าใจ และทำแบบทดสอบหลังเรียนเล่มที่อ่าน
๔. นักเรียนอ่านเล่มอื่น ๆ ต่อ ทำกิจกรรมเหมือนข้อ ๓ จนครบทั้ง ๙ เล่ม
๕. ครูตรวจสอบดูพัฒนาการด้านการอ่าน ความเข้าใจการอ่านและนิสัยการอ่าน จากการทำกิจกรรมทั้ง ๙ เล่ม หากยังไม่ที่น่าพึงพอใจให้ทำการซ่อมเสริมนักเรียนคนนั้น ๆ

● ผลที่ได้รับ

นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนลดลงและรักการอ่านมากขึ้น

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒๖. หนังสือส่งเสริมการอ่าน “เด็กดี”

เจ้าของผลงาน นางประยงค์ ประดับสุข ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหมมีย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีอักษรควบกล้ำ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่อง “เด็กดี” เขียนเป็นบทร้อยกรอง “กาพย์ยานี ๑๑” มีภาพประกอบ เน้นพัฒนาทักษะด้านการอ่านการเขียนคำที่มีอักษรควบกล้ำ สอดแทรกคุณธรรม และวิถีชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนท้ายของแต่ละเล่มมีกิจกรรมท้ายเล่ม ประกอบด้วย กิจกรรมตอบคำถาม หาความหมายของคำ และสรุปเรื่องจากการอ่าน และมีแบบฝึกทักษะประกอบ ๑๒ กิจกรรม มีจำนวน ๑๐ เรื่อง ดังนี้

๑. การนับถือศาสนา	๒. การมีสำนึก	๓. การเชื่อฟังพ่อแม่ ครูอาจารย์
๔. การมีวาจาสุภาพ	๕. ความกตัญญู	๖. การรักการทำงาน
๗. การศึกษา	๘. ความประหยัด	๙. การมีน้ำใจนักกีฬา
๑๐. การรักษาสมบัติชาติ		

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ครูพานักเรียนอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน “เด็กดี” ทีละเล่ม สนทนาถามตอบจากเรื่อง และทำกิจกรรมหลังการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่อง

๒. ให้นักเรียนเรียนรู้หลักเกณฑ์การอ่านการเขียนคำ ที่มีอักษรควบกล้ำ ร ล ว และอักษรควบไม่แท้ ในแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีอักษรควบกล้ำ นักเรียนค้นหาคำที่มีอักษรควบกล้ำ ร ล ว และอักษรควบไม่แท้ โดยแบบฝึกเสริมทักษะเล่มที่ ๑ - ๓ เป็นแบบฝึกที่เรียนรู้เกี่ยวกับอักษรควบกล้ำแท้ ร ล ว แบ่งสอนควบกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๓ เล่ม หนังสือเด็กดีเล่มที่ ๑๐ จะเกี่ยวกับอักษรควบกล้ำไม่แท้

๓. ทำกิจกรรมท้ายเล่ม ๓ กิจกรรม คือ ตอบคำถาม หาความหมายของคำ และสรุปเรื่องจากการอ่าน

๔. ทำแบบฝึกเสริมทักษะซึ่งมีกิจกรรมการอ่าน การเขียน การแต่งประโยค การเขียนคำใหม่ การหาความหมายของคำ การแต่งเรื่องจากคำควบกล้ำ เป็นต้น

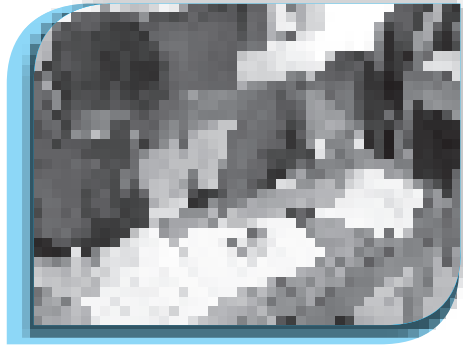
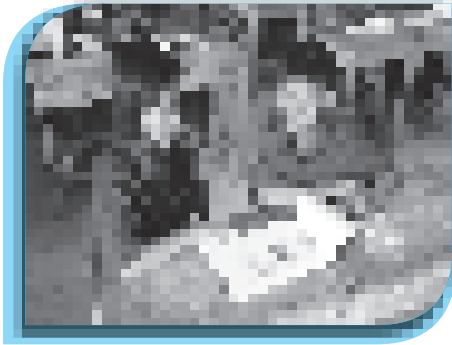
● ผลที่ได้รับ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและอ่านเขียนคำควบกล้ำถูกต้อง ชัดเจน

● ภาพถ่าย/นวัตกรรม

📍 ภาพกิจกรรม

คลิกชมได้ที่ <https://m.youtube.com/watch?v=7nIROJmKWn0>

๒๗. เครื่องมือตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านคล่อง และการเขียนคล่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕ และ ๖

เจ้าของผลงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
นางสาวอุไรพร พานิชกุล
โทร.๐๘ ๑๘๙๔ ๑๓๙๕
อีเมล : yingthai06@hotmail.com

วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และลดปริมาณจำนวนนักเรียนที่อ่านไม่คล่อง และเขียนไม่คล่องให้ลดลง รวมทั้งช่วยลดภาระงานของครูผู้สอนภาษาไทยในเรื่องของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เครื่องมือตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การอ่านคล่องและการเขียนคล่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕ และ ๖ มี ๓ เล่ม คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕ และ ๖

๑. สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยตามระดับชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕ และ ๖
๒. สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้เป็นหนังสือเสริม/ประกอบ การฝึกทักษะทางด้านภาษา

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. นำเครื่องมือตรวจสอบนี้ใช้กับนักเรียนที่ตรงกับชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มี ๒๔ กิจกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มี ๒๔ กิจกรรม และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มี ๒๔ กิจกรรม
๒. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในเล่มทีละกิจกรรม จนถึงกิจกรรมสุดท้าย ครูตรวจสอบคุณภาพนักเรียน จากเกณฑ์ท้ายกิจกรรมนั้น ๆ สรุปเป็น อ่านคล่อง อ่านได้ ปรับปรุง นักเรียนที่ต้องปรับปรุง ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมนั้นอีกครั้งหนึ่ง
๓. ครูสรุปคุณภาพนักเรียนรายบุคคล และประเมินผล

ชื่อ-สกุล นักเรียน	กิจกรรมที่ ๑			กิจกรรมที่ ๒			กิจกรรมที่ ๓			ฯลฯ		
	คุณภาพ			คุณภาพ			คุณภาพ			คุณภาพ		
๑.												
๒.												
ฯลฯ												

● ผลที่ได้รับ

๑. สามารถแก้ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง และเขียนไม่ได้
๒. ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น
๓. เพิ่มสมรรถนะการอ่าน คิดวิเคราะห์ การสื่อความของผู้เรียน
๔. ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้สื่อ เช่น ชอบมีสีสันสวยงาม น่าสนใจ เรื่องราวสนุก ชวนอ่าน อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีภาพประกอบสวยงาม เสริมความรู้จากบทเรียนได้ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น และสามารถใช้บทวนบทเรียน

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒๘. แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวการ์นต์

เจ้าของผลงาน นางสาวราญ แก้วประเสริฐ โรงเรียนบ้านทับใต้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างแบบฝึกการอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ในคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๒. เพื่อแก้ปัญหานักเรียนที่อ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ในคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ได้ถูกต้อง

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานที่มีตัวการ์นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน ใบความรู้ คำแนะนำ การใช้แบบฝึกอ่าน จัดเป็นชุด จำนวน ๑๒ ชุด ดังนี้

- ชุดที่ ๑ เขียนตัวการ์นต์ของคำได้ภาพ
- ชุดที่ ๒ นำตัวการ์นต์เติมลงในช่องว่างของคำ
- ชุดที่ ๓ เขียนเครื่องหมาย ✓ หรือ X หน้าคำที่ถูกหรือผิด
- ชุดที่ ๔ แก้ไขข้อที่ผิดให้ถูกต้อง
- ชุดที่ ๕ เขียนคำอ่านจากคำที่มีตัวการ์นต์
- ชุดที่ ๖ เขียนคำศัพท์จากคำอ่านและฝึกอ่าน
- ชุดที่ ๗ นำคำอักษรทางขวามือมาใส่ในช่องว่างหน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้มีความหมายสัมพันธ์กัน
- ชุดที่ ๘ เติมตัวการ์นต์ลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามความหมายของคำในประโยค
- ชุดที่ ๙ เขียนคำศัพท์ที่มีตัวการ์นต์จากคำอ่าน
- ชุดที่ ๑๐ เลือกคำที่มีตัวการ์นต์ที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างของบทร้อยกรอง
- ชุดที่ ๑๑ ใช้คำที่มีตัวการ์นต์แต่งประโยค
- ชุดที่ ๑๒ เลือกคำที่มีตัวการ์นต์ที่กำหนดให้ ๑๐ คำ แต่งเรื่องประกอบภาพ

● กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ทดสอบความรู้ก่อนทำแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานที่มีตัวการ์นต์
๒. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกตั้งแต่ชุดที่ ๑ - ๑๒ ทำกิจกรรมท้ายแบบฝึก
๓. ทดสอบความรู้หลังการทำแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานที่มีตัวการ์นต์
๔. ซ่อมเสริมนักเรียนที่มีค่าพัฒนาไม่น่าพึงพอใจ ด้วยวิธีที่หลากหลายหรือทำแบบฝึกซ้ำ

● ผลที่ได้รับ

นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านและเขียนคำพื้นฐานที่มีตัวการ์นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ สูงขึ้นร้อยละ ๒๕

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

๒๙. อ่านเล่นๆ ก็เป็นเรื่อง

เจ้าของผลงาน นางจำเริญสุข ขาวงาม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านช่างปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้
๒. มีนิสัยรักการอ่าน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นแบบฝึกทักษะส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นเนื้อเรื่องที่นำมาจากนิทาน สารคดี และบทความที่น่าสนใจ จากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แล้วนำมาประยุกต์ให้เหมาะกับวัยของผู้เรียนด้วยการปรับตัวอักษร และมีรูปภาพที่น่าสนใจ น่าอ่าน มีจำนวน ๘ เรื่อง คือ ๑) กระจ่ายป่า ๒) หมูป่า ๓) ลอดช่องสิงคโปร์ ๔) ตะลิงปลิง ๕) ทานกับนกกระเรียน ๖) ลูกชิ้นแคะ ๗) อย่าเข้าใจฉันทิต “ขนมจีน” และ ๘) ส้ม ซึ่งท้ายเรื่องจะมีใบงานให้นักเรียนทำกิจกรรม

กระบวนการ/ขั้นตอน

ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านเนื้อเรื่อง (ครูกระตุ้นนักเรียนให้สนใจเรื่อง พานักเรียนอ่านเรื่อง และนักเรียนอ่านเอง)

ขั้นที่ ๒ ระดมความคิด (ครูใช้คำถามนำ เน้นคำถาม ๓ ระดับ ตามแนวการประเมินนักเรียนนานาชาติ PISA)

ขั้นที่ ๓ ตั้งคำถามและหาคำตอบ (นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม)

ขั้นที่ ๔ หาใจความสำคัญของเรื่อง (ครูให้นักเรียนหาใจความสำคัญของเรื่องที่ละย่อหน้า ใช้ปากกาเน้นคำหรือวงกลมหรือขีดเส้นใต้)

ขั้นที่ ๕ เขียนสรุปใจความสำคัญ (โดยใช้ แผนที่ความคิด (Mind Mapping) ลงในกระดาษปรีฟ)

ขั้นที่ ๖ ประเมินผล (นำเสนอหน้าชั้นเรียน เสนอแนะ ให้คะแนน นำผลงานติดไว้ที่ป้ายนิเทศ)

● ผลที่ได้รับ

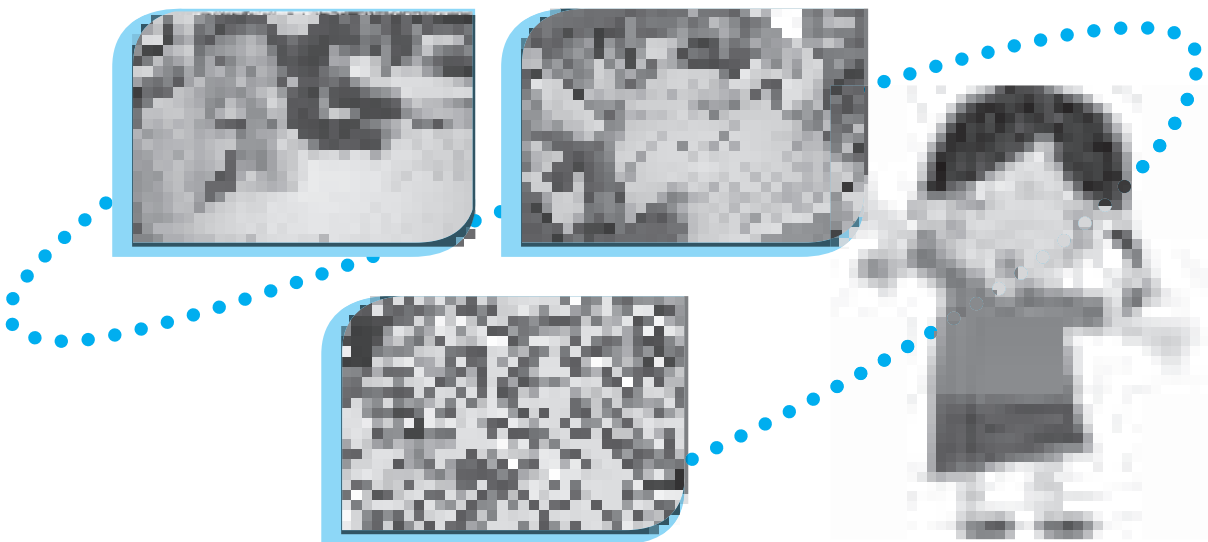
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้ คิดวิเคราะห์เป็น

● ภาพสื่อ/นวัตกรรม

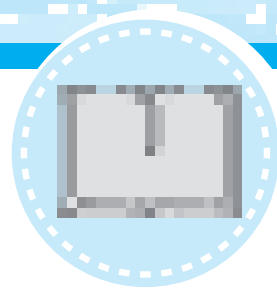

● ภาพกิจกรรม

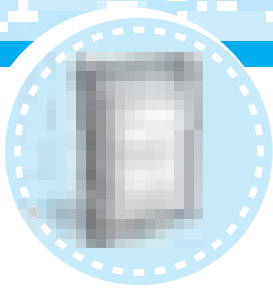
คลิกชมได้ที่ <http://youtu.be/ffNrCCtAnc>

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (๒๕๕๓). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๐. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- จินตนา ไบกาชุยี. (๒๕๔๐). **การเขียนสื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก. ๒๕๔๐.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (๒๕๕๔). **เอกสารการสอนชุดวิชา สื่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน Instruction Media in Basic Education**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____ . (๒๕๕๗). **สื่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน Instruction สื่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. Media in Basic Education**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (๒๕๒๑). **หลักการทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา = Principles and Theories in Education Technology**. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (๒๕๕๖). **นวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (๒๕๕๗). **การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้สู่... การพัฒนาผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: ธรรมรักษ์การพิมพ์.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (๒๕๕๗). **การจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ: งานส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กร.
- Mckeown, Max. (๒๐๐๘). **The Truth About Innovation**. Pearson: Financial.
- Rogers, Everett. M. (๑๙๙๕). **Diffusion of Innovations**. ๔th ed. New York:

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนา
อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

นายศักดิ์ชัย บรรณสาร	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต ๑	กรรมการ
นายสกล คามบุศย์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒	กรรมการ
นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต ๒	กรรมการ
นายอภิชัย กรมเมือง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต ๑	กรรมการ
นายมานพ ชมาวิมล	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต ๒	กรรมการ
นายชุมพล ศรีสังข์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต ๑	กรรมการ
นายณรงค์ แผ้วพลสง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต ๑	กรรมการ
นางศิริพร สุวรรณศรี	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑	กรรมการ
นางนิลยา ทองศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑	กรรมการ
นางศุภลรัตน์ มิ่งสมร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒	กรรมการ
นางสร้อยญา แสงชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒	กรรมการ
นายวิบูลย์ ศรีโสภณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑	กรรมการ
นายวิฑูรย์ ชั่งโต	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒	กรรมการ
นางประไพ ฉายอรุณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑	กรรมการ
นายสามารถ ผ่องศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑	กรรมการ

นางพัฒนา คำผุย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑	กรรมการ
นายเทิดศักดิ์ โปธิสาข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒	กรรมการ
นางอรุณศรี จงจิตต์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑	กรรมการ
นางสาวศิริเพ็ญ เพชรรัตน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒	กรรมการ
นางเสาวลักษณ์ บุญกำเนิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๓	กรรมการ
นายพร จันทรทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑	กรรมการ
นางสาววิจิตรา บุชบา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑	กรรมการ
นางราตรี รุ่งทวีชัย	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านแหลมกะเจา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑	กรรมการ
นางสาวรัตติกาล สระทองช่วง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางโกลงใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒	กรรมการ
นางเพลินพิศ มณีโชติ	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑	กรรมการ
นางสาวศิริวรรณ ขวัญมุข	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลศรีสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒	กรรมการ
นายนิรศว์ ปรรามภ	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
ผู้แทนสำนักทดสอบทางการศึกษา		กรรมการ

นางสาวนิจสุตา อภินันทภรณ์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย	กรรมการและเลขานุการ
	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	
นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวพัชรา ตระกูลสิริพันธ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางปัญจณี วิเลปสุวรรณ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวกระแสดินทร์ ปลั่งมะณี	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ กำหนดแนวทาง วิธีการ บริหารจัดการ ดำเนินการเร่งรัดพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ รวมทั้งพัฒนาสื่อและเสนอวิธีสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับคำตอบแทนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การให้รางวัลหรือค่าตอบแทนผู้จัดทำหลักสูตรหรือสื่อการเรียนรู้ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายการุณ	สกุลประดิษฐ์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายบุญรักษ์	ยอดเพชร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุกัญญา	งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวนิจสุตา	อภินันท์ทาภรณ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานพิจารณาคัดเลือกผลงาน

นายวินัย	รอดจ่าย	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวจินตนา	ใบกาชุยี	ข้าราชการบำนาญ
นางสาววิณา	อัศรธรรม	ข้าราชการบำนาญ
นายศักดิ์ชัย	บรรณสาร	ข้าราชการบำนาญ
นายอภิชัย	กรมเมือง	ข้าราชการบำนาญ
นางศิริพร	สุวรรณศรี	ข้าราชการบำนาญ
นางสุกัญญา	งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวนิจสุตา	อภินันท์ทาภรณ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวสายวรุณ	น้อยนิมิตร	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
นายสกล	คามบุศย์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒
นายมานพ	ชมาวิมล	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต ๒

คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน (ต่อ)

นายชุมพล	ศรีสังข์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นายณรงค์	แผ้วพลสง	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติกร
นางนิลยา	ทองศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
นางศุภลรัตน์	มิ่งสมร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒
นางสร้อยญา	แสงชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒
นายวิบูลย์	ศรีโสภณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑
นายวิฑูรย์	ชั่งโต	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
นางประไพ	ฉายอรุณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑
นายสามารถ	ผ่องศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑
นางพัฒนา	คำมุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
นายเทิดศักดิ์	โพธิสาขา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒
นางอรุณศรี	จงจิตต์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
นางสาวศิริเพ็ญ	เพชรรัตน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒
นางเสาวลักษณ์	บุญกำเนิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๓

คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน (ต่อ)

นายพร	จันทร์ทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑
นางสาววิจิตรา	บุษบา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
นางราตรี	รุ่งทวีชัย	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านแหลมกะเจา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑
นางสาวรัตติกาล	สระทองช่วง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางโกลงใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
นางเพลินพิศ	มณีโชติ	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑
นางสาวศิริวรรณ	ขวัญมุข	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลศรีสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒
นางสาวดวงใจ	บุญยะภาส	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางธนภรณ์	กอวัฒนา	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะกรรมการเรียบเรียงต้นฉบับ

นางศิริพร	สุวรรณศรี	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑
ว่าที่ พ.ต.ภรณ์ฐ	รัตนยรรยง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑
นางนิลยา	ทองศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
นางศุภลรัตน์	มิ่งสมร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๒
นางสร้อยญา	แสงชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๒
นายวิบูลย์	ศรีโสภณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑

คณะทํางานเรียบเรียงต้นฉบับ (ต่อ)

นายวิฑูรย์	ชิ่งโต	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
นางสาวลักขณา	โตงาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
นางประไพ	ฉายอรุณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑
นายสามารถ	ผ่องศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๑
นางพัฒนา	คำมุย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
นายเทิดศักดิ์	โพธิสาขา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒
นางอรุณศรี	จงจิตต์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
นางสาวศิริเพ็ญ	เพชรรัตน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒
นางเสาวลักษณ์	บุญกำเหนิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๓
นายพร	จันทร์ทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑
นางสาววิจิตรา	บุษบา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
นางสาวนิจสุดา	อภินันท์ทากรณ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวดวงใจ	บุญยะภาส	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางธนภรณ์	กอวิวัฒนา	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

บรรณาธิการ

นางศิริพร	สุวรรณศรี	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวนิจสุดา	อภิรักษ์ธารณ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวดวงใจ	บุญยะภาส	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางธนาภรณ์	กอวัฒนา	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ออกแบบปก/รูปเล่ม

นางสาวดวงใจ	บุญยะภาส
นางสาววิภารัตน์	อัศวินพันเลิศ

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

ภาพประกอบ

<http://www.freepik.com>

จัดพิมพ์โดย โรงพิมพ์ตำรวจ

ถ.เศรษฐศิริ ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๘-๒๘๑๑-๓ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๖๕๘

สถาบันภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

